

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

ΑΡ. Μ.Α.Ε: 06015/006/Β/86/0135/ ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΕΜΗ 223101000

Βασιλέως Γεωργίου Α1, 10654, Αθήνα

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν. 3556/2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Δηλώσεις των Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου	4
B. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή.....	5
Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου.....	11
ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.».....	36
Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.....	44
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	45
Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος	46
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων	47
Κατάσταση Ταμειακών Ροών	49
Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	50
1. Γενικές πληροφορίες.....	50
2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων	50
2.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές	51
2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις.....	55
2.3. Επίδραση από μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές.....	57
3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών	62
3.1. Γενικά	62
3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	62
3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα	63
3.4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα	63
3.5. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών	64
3.6. Κόστος δανεισμού.....	65
3.7. Υπεραξία.....	65
3.8. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης.....	66
3.9. Ενσώματες ακινητοποιήσεις.....	67
3.10. Μισθώσεις.....	67
3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία.....	69
3.12. Αποθέματα	69
3.13. Λογιστική Φόρου Εισοδήματος	69
3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα.....	70
3.15. Ίδια Κεφάλαια	70
3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους	71
3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις	71
3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία ..	72
4. Δομή του Ομίλου.....	73
5. Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων	74
5.1. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα	74
5.2. Ενσώματες ακινητοποιήσεις	76
5.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία.....	77
5.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές	79
5.5. Απόκτηση θυγατρικής-Υπεραξία	80
5.6. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.....	82
5.7. Αποθέματα	82
5.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις	82
5.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	84
5.10. Ίδια κεφάλαια	84
5.11. Λοιπές προβλέψεις.....	86
5.12. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	86
5.13. Λοιπές υποχρεώσεις	86
5.14. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος.....	87
5.15. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	87
5.16. Δανειακές υποχρεώσεις.....	92
5.17. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	93

5.18.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	94
5.19.	Ανάλυση λογαριασμών αποτελεσμάτων	96
5.20.	Χρηματοοικονομικά έσοδα/κόστος & λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	98
5.21.	Φόρος εισοδήματος.....	99
5.22.	Κέρδη / (Ζημιές) ανά μετοχή	100
5.23.	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	100
5.24.	Παροχές προσωπικού	101
5.25.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις.....	102
5.26.	Εγγυήσεις	104
6.	Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων	105
6.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	105
6.2.	Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου.....	106
6.3.	Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου	106
6.4.	Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας.....	107
7.	Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου	108
8.	Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού.....	108
Z.	Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.....	109

Α. Δηλώσεις των Εκπροσώπων του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του Ν. 3556/2007)

Δηλώνουμε με την παρούσα ότι εξ όσων γνωρίζουμε:

(α) οι ετήσιες ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» για την χρήση 1/1/2018 – 31/12/2018, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

(β) η ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και την θέση της Εταιρείας καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2019

Οι βεβαιούντες,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ
Α.Δ.Τ. Ξ 282324

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 506406

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 121283

Β. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από τον εταιρικό και ενοποιημένο ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 5.25 επί των οικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται το θέμα της ύπαρξης εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων σε θυγατρική της Εταιρείας, συνολικού ύψους ευρώ 1.1 εκ., η έκβαση των οποίων δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί στο παρόν στάδιο. Στην γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχό μας

Αναγνώριση Εσόδων

Το κύκλωμα των εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας αποτελεί περιοχή ιδιαίτερης ελεγκτικής σημασίας λόγω του όγκου των συναλλαγών και της πολυπλοκότητας των πληροφοριακών συστημάτων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών.

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 5.19, των οικονομικών καταστάσεων την 31/12/2018, ο κύκλος εργασιών του Ομίλου και της Εταιρείας ανήλθε σε € 66.710 χιλ. και € 54.667 χιλ. αντίστοιχα με ποσοστιαία αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 6.34% για τον Όμιλο και 8.24% για την Εταιρεία. Πληροφορίες σχετικά με τις λογιστικές πολιτικές της Εταιρείας αναγνώρισης του εσόδου, αναφέρονται στην σημείωση 3.5 των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Επαληθεύσαμε την ορθή μεταφορά των εσόδων από το βιβλίο κίνησης πελατών στις οικονομικές καταστάσεις.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των διαδικασιών εσωτερικού ελέγχου σε σχέση με την τήρηση του αρχείου πελατών και κατά ποσό αυτές οι διαδικασίες είναι σχεδιασμένες με αποτελεσματικό τρόπο ώστε να αποτραπούν τυχόν λάθη ή παραλείψεις στην αναγνώριση των εσόδων.
- Πραγματοποιήσαμε σε δειγματοληπτική βάση έλεγχο της ορθής καταχώρησης του εσόδου από τις συμβάσεις του τμήματος εκδηλώσεων.
- Πραγματοποιήσαμε ουσιαστικές αναλυτικές διαδικασίες με σκοπό τον υπολογισμό των εσόδων διανυκτερεύσεων με βάση την πληρότητα του ξενοδοχείου και τον εκάστοτε τιμοκατάλογο.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, σε σχέση με το ανωτέρω θέμα.

Απόκτηση θυγατρικής

Τον Οκτώβριο του 2018, η μητρική Εταιρεία εξαγόρασε επιπλέον ποσοστό συμμετοχής 50% της εταιρείας «Τουριστικά Θέρετρα». Με την απόκτηση του επιπλέον ποσοστού η μητρική Εταιρεία κατέστη κάτοχος του συνόλου της αξίας των μετοχών της «Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.». Η αξία της εν λόγω συναλλαγής ανήλθε συνολικά σε € 7,7 εκατ. ενώ κατά το στάδιο της απόκτησης του ελέγχου αναγνωρίστηκε υπεραξία ύψους € 3,5 εκατ. Επιπλέον με ημερομηνία 27/12/2018 ολοκληρώθηκε η απορρόφηση μέσω

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τα νομικά έγγραφα της εξαγοράς και αξιολογήσαμε την ορθότητα της λογιστικοποίησης της απόκτησης ως επιχειρηματική συνένωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 3 και την ορθότητα της ενσωμάτωσης της αποκτηθείσας εταιρείας στις ενοποιημένες οικονομικές

συγχώνευσης της θυγατρικής εταιρείας Τουριστικά Θέρετρα.

Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις Επιχειρήσεων», ο αποκτών επιμετρά στις οικονομικές του καταστάσεις τα αναγνωρίσιμα αποκτώμενα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η περίοδος αποτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το ένα έτος από την ημερομηνία απόκτησης.

Την ημερομηνία απόκτησης πραγματοποιήθηκε η εκτίμηση της εύλογης αξίας των καθαρών στοιχείων του ενεργητικού που αναλήφθηκαν από την απόκτηση της εταιρείας «Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.». Με βάση τις αξίες που προέκυψαν από την εκτίμηση, πραγματοποιήθηκε ο καταμερισμός του κόστους αγοράς στα αντίστοιχα κονδύλια.

Οι ανωτέρω επιμετρήσεις απαιτούν τη χρήση σύνθετων τεχνικών αποτίμησης, παραδοχών και εκτιμήσεων.

Εξαιτίας της σημαντικής αξίας της συναλλαγής καθώς και της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών εκτιμήσεων από τη Διοίκηση σχετικά με τον υπολογισμό του καταμερισμού του κόστους αγοράς, η περιοχή αυτή θεωρείται κρίσιμη για τον έλεγχό μας.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.2, 5.5 των οικονομικών καταστάσεων.

καταστάσεις του Ομίλου σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10.

- Αξιολογήσαμε τη μεθοδολογία και τις βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων που αποκτήθηκαν (καταμερισμός κόστους αγοράς).
- Κατανοήσαμε και αναλύσαμε τις τεχνικές αποτίμησης για τον προσδιορισμό των εύλογων αξιών και πραγματοποιήσαμε σύγκριση τους με τις γενικά αποδεκτές πρακτικές με τη χρήση ειδικών εμπειρογνομόνων της Grant Thornton όπου κρίθηκε απαραίτητο.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων”, στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε

αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να

διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31.12.2018.

γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 γνωστοποιούνται στη Σημείωση 5.19 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 25/06/2004 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 14 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Θανάσης Ξύνας

A.M. Σ.Ο.Ε.Λ. 34081

Γ. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» επί των ενοποιημένων και εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης από 1η Ιανουαρίου έως 31η Δεκεμβρίου 2018

Κύριες και Κύριοι Μέτοχοι,

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920 άρθρο 43α παράγραφος 3, άρθρο 107 παράγραφος 3 και άρθρο 136 παράγραφος 2. επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3556/2007 άρθρο 4 παράγραφοι 2(γ), 6, 7 & 8 καθώς και την απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 7/448/11.10.2007 άρθρο 2 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη χρήση από 1/1/2018 έως 31/12/2018 την ετήσια οικονομική έκθεση, η οποία περιλαμβάνει, τις ελεγμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τις σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων και την έκθεση ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται συνοπτικά πληροφορίες του Ομίλου και της εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», χρηματοοικονομικές πληροφορίες που στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση των μετόχων και του επενδυτικού κοινού για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα, τη συνολική πορεία και τις μεταβολές που επήλθαν κατά τη διάρκεια της κλειόμενης εταιρικής χρήσης (1/1/2018 – 31/12/2018), σημαντικά γεγονότα τα οποία έλαβαν χώρα και την επίδραση αυτών στις οικονομικές καταστάσεις της ίδιας περιόδου. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει ο Όμιλος και η Εταιρεία στο μέλλον και παρατίθενται οι σημαντικότερες συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ του εκδότη και των συνδεδεμένων με αυτών προσώπων.

Η παρούσα Έκθεση συνοδεύει τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης (1/1/2018 – 31/12/2018) και περιλαμβάνεται αυτούσια μαζί με τις εν λόγω καταστάσεις καθώς και τις δηλώσεις των εκπροσώπων του Δ.Σ. Ενόψει δε ότι από την Εταιρεία συντάσσονται και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία και με αναφορά στα εταιρικά οικονομικά στοιχεία της «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», μόνο όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Η Έκθεση εμπεριέχει κατά τρόπο σύντομο πλην όμως ουσιαστικό όλες τις σημαντικές επιμέρους θεματικές ενότητες, οι οποίες είναι απαραίτητες, με βάση το ως άνω νομοθετικό πλαίσιο και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή όλες τις σχετικές αναγκαίες κατά νόμο πληροφορίες, προκειμένου να εξαχθεί μια ουσιαστική και εμπεριστατωμένη ενημέρωση για την δραστηριότητα κατά την εν λόγω χρονική περίοδο της Εταιρείας «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία») καθώς και του Ομίλου.

Α. Χρηματοοικονομικές Εξελίξεις και Επιδόσεις περιόδου αναφοράς

Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες

Ο τομέας του τουρισμού στην Ελλάδα, κατά την διάρκεια του 2018, παρουσίασε σημαντική βελτίωση, καθώς παρατηρήθηκε άνοδος των αφίξεων και ταυτόχρονα των εσόδων από δωμάτια. Επιπλέον και τα έσοδα του επισιτιστικού τομέα (Food & Beverage) έχουν σημαντική αύξηση την τρέχουσα χρήση λόγω ανόδου των αφίξεων.

Στην ξενοδοχειακή αγορά της Σερβίας παρατηρείται επίσης σταθεροποίηση του δείκτη πληρότητας, αφού επανακάμπτει μεν η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση αερομεταφορέα κλπ.), ενώ καταγράφεται οριακή μείωση της μέσης τιμής δωματίου συνέπεια έντονου ανταγωνισμού λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Η πληρότητα δωματίων στην αγορά ξενοδοχείων πολυτελείας της Αθήνας αυξήθηκε οριακά κατά 0,7% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2017 διαμορφώνοντας τον δείκτη στο 73,8% έναντι 73,3% το 2017. Η μέση τιμή δωματίου στα ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 8,8% έναντι του 2017, φτάνοντας τα € 170,99 έναντι € 157,14 το 2017. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε στα ξενοδοχεία πολυτελείας της Αθήνας κατά 9,6%, φτάνοντας τα € 126,13 έναντι € 115,11 το 2017 ενώ τα συνολικά έσοδα δωματίων αυξήθηκαν κατά 9,8% (λόγω και της αύξησης των διαθέσιμων δωματίων κατά 0,2%).

Η «Μεγάλη Βρεταννία» και το «King George» παρουσίασαν αυξημένη πληρότητα ύψους 76,11% (έναντι 74,99% το 2017) αλλά και εξίσου σημαντική αύξηση ARR (Average room rate) ύψους € 314,59 (έναντι € 287,14 το 2017) διατηρώντας τα σκήπτρα της Αθηναϊκής Ξενοδοχειακής Αγοράς. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε κατά 11,20%.

Ο Κύκλος εργασιών της μητρικής ανήλθε σε χιλ. € 54.667 σημειώνοντας σημαντική αύξηση κατά 8,24% ενώ τα Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν στα χιλ. € 15.681 έναντι χιλ. € 13.991 το 2017.

Το Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρεταννία» εμφάνισε αύξηση πωλήσεων 9,84% σε σχέση με την περυσινή χρήση 2017, ενώ αντίστοιχη αύξηση κατέγραψε και το Ξενοδοχείο «King George» (13,32%). Όσον αφορά τα Ξενοδοχεία του Ομίλου στην Σερβία, το μεν «Hyatt Regency Belgrade» κατέγραψε οριακή μείωση πωλήσεων κατά 2,31%, το δε «Excelsior» κατέγραψε σημαντική αύξηση πωλήσεων κατά 15,33%. Επιπλέον το Ξενοδοχείο Sheraton Rhodes, εμφάνισε οριακή μείωση πωλήσεων κατά 0,85%.

Ειδικά για τα Ξενοδοχεία του Ομίλου, τα στοιχεία ήταν:

Αποτελέσματα 31-12-2018					
	Μεγάλη Βρεταννία	King George	Hyatt Belgrade	Sheraton Rhodes	Excelsior
Έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο	243,99	225,12	61,59	100,63	42,93
Πληρότητα	75,78%	77,13%	61,19%	79,15%	63,28%
Μέση Τιμή Δωματίου	321,95	291,89	100,32	127,14	61,68
Αποτελέσματα 31-12-2017					
	Μεγάλη Βρεταννία	King George	Hyatt Belgrade	Sheraton Rhodes	Excelsior
Έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο	221,22	196,82	64,16	103,33	31,60
Πληρότητα	73,27%	80,38%	62,85%	82,51%	63,67%
Μέση Τιμή Δωματίου	301,92	244,86	100,89	125,24	50,00

Αυξημένος επίσης, κατά 6,34%, παρουσιάζεται και ο Κύκλος Εργασιών του Ομίλου (από χιλ. € 62.731 σε χιλ. € 66.710) και τα ενοποιημένα Αποτελέσματα Προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Αποσβέσεων (EBITDA) κατά 13,72% (από χιλ. € 17.551 σε χιλ. € 19.981 χιλ.) που προέρχεται κυρίως από την μητρική Εταιρεία Τα Αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 15.671 χιλ. από κέρδη € 12.128 το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση 29,21% από λειτουργικές δραστηριότητες. Η επιπλέον αύξηση οφείλεται στην αναστροφή της απομείωσης του κόστους συμμετοχής στην εταιρεία Τουριστικά Θέρετρα λόγω της σταδιακής εξαγοράς και της επιμέτρησης του προϋπάρχοντος ποσοστού στην εύλογη αξία. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε χιλ. € 12.469 έναντι κερδών χιλ. € 10.843 το 2017.

Τέλος, τα καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών) του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 12.391 χιλ. από κέρδη € 8.770 χιλ. το 2017. Τα κέρδη μετά φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 9.211 χιλ. έναντι κερδών € 7.566 χιλ. το 2017.

Στην παρούσα περίοδο ενσωματώνονται οι κάτωθι εταιρείες:

Εταιρία	Νόμισμα Λειτουργίας	Έδρα	Ισοδύναμο % Συμμετοχής	Ίδιες Μετοχές*	Μέθοδος Ενοποίησης Συμμετοχή
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	Μητρική		
LUELLA ENTERPRISES LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%		Ολική Άμεση
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE	€	ΣΕΡΒΙΑ	94,60%	5,4%	Ολική Έμμεση
EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED	€	ΣΕΡΒΙΑ	80,33%	17,23%	Ολική Άμεση
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%		Ολική Έμμεση

Παράγοντες δημιουργίας αξίας και μέτρησης επιδόσεων

Ο Όμιλος αξιολογεί τα αποτελέσματα και την απόδοσή του σε μηνιαία βάση εντοπίζοντας έγκαιρα και αποτελεσματικά αποκλίσεις από τους στόχους και λαμβάνοντας αντίστοιχα διορθωτικά μέτρα. Η αποδοτικότητα του Ομίλου μετράται κάνοντας χρήση των εξής χρηματοοικονομικών δεικτών απόδοσης που χρησιμοποιούνται διεθνώς:

-EBITDA (Operating Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation & Amortization) - «Λειτουργικά αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων»: Ο Όμιλος ορίζει το μέγεθος «EBITDA Ομίλου» ως τα κέρδη/(ζημιές) προ φόρων προσαρμοσμένα για χρηματοοικονομικά και επενδυτικά αποτελέσματα, για συνολικές αποσβέσεις (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων) καθώς και για τις επιδράσεις ειδικών παραγόντων όπως το μερίδιο στα λειτουργικά αποτελέσματα συγγενών όταν αυτές δραστηριοποιούνται σε έναν από τους Επιχειρηματικούς Τομείς δραστηριότητας του, αλλά και τις επιδράσεις απαλοιφών που πραγματοποιούνται σε συναλλαγές με τις προαναφερόμενες συγγενείς εταιρείες.

- ROCE (Return on Capital Employed) – «Αποδοτικότητα συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη προ φόρων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια του Ομίλου τα οποία είναι το άθροισμα της Καθαρής Θέσης, του συνόλου των δανείων και των μακροπρόθεσμων προβλέψεων.

- ROE (Return on Equity) – «Αποδοτικότητα Ιδίων Κεφαλαίων»: Ο δείκτης διαιρεί τα κέρδη μετά από φόρους που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής με τα Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής.

Οι παραπάνω δείκτες για το 2018 και σε σύγκριση με το 2017 κινήθηκαν ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
EBITDA	19.981	17.551
ROCE	9,84%	11,71%
ROE	12,46%	9,87%

Με βάση τα ανωτέρω, τα σημαντικότερα κονδύλια των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων μεταβλήθηκαν ως εξής:

- Ο **κύκλος εργασιών** του Ομίλου ανήλθε σε € 66.710 χιλ. έναντι € 62.731 χιλ. το 2017 σημειώνοντας αύξηση 6,34%. Στην μητρική Εταιρεία αντίστοιχα (Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρετανία», King George για όλο το έτος και Sheraton Rhodes για μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2018) ανήλθε σε € 54.667 χιλ. από € 50.506 χιλ. το 2017, ήτοι αυξημένη κατά 8,24 % προερχόμενη κυρίως από τα έσοδα δωματίων (πληρότητα & μέση τιμή) συνέπεια πολιτικής σταθερότητας και αύξησης εισερχόμενου τουρισμού. Η συμμετοχή του King George ανήλθε σε εκ € 11,5 , έναντι εκ € 10,1 του 2017.
- Τα ενοποιημένα **μικτά κέρδη** ανήλθαν στο ποσό των € 28.762 χιλ. από € 25.602 χιλ. το 2017, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 12,34%, ενώ το περιθώριο μικτού κέρδους αυξήθηκε από 43,11% το 2017 σε 40,81% το 2018. Τα μικτά κέρδη της μητρικής εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 25.397 χιλ. έναντι € 21.682 χιλ. το 2016, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 17,13%. Το περιθώριο μικτού κέρδους της Εταιρείας ανήλθε σε 46,46% το 2018 από 42,93% την προηγούμενη χρονιά. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και κατά συνέπεια στην βελτίωση των περιθωρίων κερδοφορίας λόγω των σχετικά σταθερών δαπανών μισθοδοσίας, κύριο συστατικό στοιχείο του κόστους πωληθέντων.

- Τα λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων-EBITDA) ανήλθαν στο ποσό των € 19.981 χιλ. έναντι € 17.551 χιλ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 13,84%. Η σημαντική αύξηση του EBITDA αντικατοπτρίζει την επίδραση της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών. Στην μητρική Εταιρεία ανήλθε σε χιλ. € 15.681 έναντι χιλ. € 13.991 το 2017 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 12,08% το οποίο οφείλεται στην αύξηση του κύκλου εργασιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων του Ξενοδοχείου Sheraton Rhodes έγινε για το διάστημα 1/11/2018-31/12/2018, περίοδος που το ξενοδοχείο παραμένει κλειστό (με μηδενικά έσοδα και σταθερές δαπάνες μισθοδοσίας) με συνέπεια το EBITDA της εταιρείας να επηρεαστεί αρνητικά κατά € 1.557 χιλ. ενώ η πλήρης ενσωμάτωση θα απέφερε αύξηση στο EBITDA κατά περίπου € 1.774 χιλ. Να σημειωθεί ότι και τα ξενοδοχεία της Σερβίας παρουσιάζουν θετικά EBITDA.
- Στα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα περιλαμβάνονται κέρδη από αναστροφή απομείωσης της συμμετοχής στην εταιρία Τουριστικά Θέρετρα ποσού € 5,8 εκ. λόγω της σταδιακής εξαγοράς της και της επιμέτρησης του προϋπάρχοντος ποσοστού σε εύλογη αξία. Επιπλέον στη μητρική εταιρεία αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης στη συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία Excelsior ποσού € 1,08 εκ.
- Τα Αποτελέσματα προ φόρων του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 15.671 χιλ. από € 12.128 το 2017. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 12.469 χιλ. έναντι κερδών € 10.843 χιλ. το 2017.
- Τα καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών) του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 12.391 χιλ. από κέρδη € 8.770 το 2017, ως συνέπεια των ανωτέρω και της επίδρασης του φόρου ο οποίος ανήλθε σε έξοδο που € 3.281 χιλ. έναντι εξόδου χιλ. € 3.359 την χρήση 2017.
- Κατά τη διάρκεια της χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, οι επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία ανήλθαν στο ποσό των € 6.158 χιλ. και € 5.532 χιλ. (2017: € 48.909 χιλ. και € 48.170 χιλ. αντίστοιχα που αφορούσε κυρίως την αγορά του ξενοδοχείου King George) και αφορά κυρίως την ανακαίνιση του King's Palace καθώς δαπάνες ανακαίνισης και προμήθειας εξοπλισμού των υπόλοιπων ξενοδοχείων.

B. Σημαντικά Γεγονότα

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Στις 26 Φεβρουαρίου 2018, η θυγατρική εταιρία στην Σερβία EXCELSIOR BELGRADE AD αποφάσισε την άρση της διαπραγματεύσεως των μετοχών της από το χρηματιστήριο της Σερβίας, με την άσκηση δικαιώματος εξαγοράς μετοχών πλειοψηφούντων μετόχων, στην οποία ανταποκριθήκαν μέχρι στιγμής μέτοχοι κατέχοντες συνολικό ποσοστό 17,23%. Πλέον, εκτός ελέγχου της εταιρείας παραμένει ένα μικρό ποσοστό μετοχών (2,28%), για το οποίο η εταιρεία προτίθεται να ασκήσει το δικαίωμα υποχρεωτικής εξαγοράς, ώστε να αποκτήσει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου.

Τον Μάρτιο του 2018, η θυγατρική εταιρία στην Σερβία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE AD εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της μειοψηφίας έναντι τιμήματος € 2,5 εκ. το οποίο αντιστοιχεί στο 5,4% του μετοχικού κεφαλαίου. Μετά την εξαγορά, δεν κατέχονται μετοχές εκτός εταιριών του Ομίλου.

Επιπλέον το Μάρτιο του 2018, συνάφθηκε δάνειο μεταξύ των δύο θυγατρικών εταιριών που εδρεύουν στην Σερβία (BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE & EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED). Το ποσό του δανείου ανέρχεται σε € 1,1 εκ. με ολοσχερή αποπληρωμή το 2020. Το δάνειο θα χρησιμοποιηθεί για την χρηματοδότηση εξαγοράς μετοχών μειοψηφίας της EXCELSIOR BELGRADE AD.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης του ιστορικού ξενοδοχείου King's Palace, ιδιοκτησίας του ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΡΩΗΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Α.Τ.Ε. («Α.Τ.Π.Π.Ε. Α.Τ.Ε.»), εντός της τρέχουσας περιόδου, ολοκληρώθηκαν οι μελέτες και η αδειοδότηση της ανακαίνισης του ξενοδοχείου, και ξεκίνησε η πλήρης ανακατασκευή του.

Επίσης, Στο πλαίσιο αυτής της μίσθωσης, η εταιρεία προχώρησε κατά την διάρκεια του 2018 σε συμφωνία με τον διεθνή ξενοδοχειακό όμιλο AccorHotels, για την ανάληψη της διαχείρισης του ξενοδοχείου, με την εμπορική επωνυμία MGallery. Η σύμβαση έχει διάρκεια 25 ετών και περιλαμβάνει βασική αμοιβή διαχείρισης επί των εσόδων και αμοιβή επίτευξης στόχων.

Η AccorHotels είναι ένας Ξενοδοχειακός Όμιλος, που προσφέρει μοναδικές εμπειρίες σε περισσότερα από 4.500 ξενοδοχεία, resorts και κατοικίες σε 100 διαφορετικές χώρες. Με ένα χαρτοφυλάκιο διεθνούς φήμης ξενοδοχείων καλύπτει όλο το φάσμα επισκεπτών, για περισσότερα από 50 χρόνια.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας πραγματοποιήθηκε στις 15/06/2018, και συμμετείχαν νομίμως μέτοχοι εκπροσωπώντας 15.780.377 ΚΟ μετοχές επί συνόλου (21.364.000) ΚΟ μετοχών της Εταιρείας, ήτοι 73,86% περίπου, αποφάσισε ομοφώνως και παμψηφεί επί των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, τα ακόλουθα:

(1) επί του πρώτου θέματος, ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. (Εταιρικές και Ενοποιημένες) καθώς και την Ετήσια Οικονομική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της χρήσεως 2017 (1.1.2017 - 31.12.2017), μετά από ακρόαση της Έκθεσης Ελέγχου των Ορκωτών Ελεγκτών επί των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2017 (εταιρικών και ενοποιημένων), περιλαμβανομένου και της διανομής μερίσματος € 0,20 ανά μετοχή για τη χρήση 2017, με ημερομηνία αποκοπής του δικαιώματος μερίσματος την 28/06/2018. Δικαιούχοι του μερίσματος είναι οι εγγεγραμμένοι μέτοχοι της εταιρείας στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων (Σ.Α.Τ.) κατά την 29/06/2018. Η καταβολή του μερίσματος θα πραγματοποιηθεί στις 04/07/2018. Περαιτέρω, η Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό Συμβούλιο όπως προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την υλοποίηση της παρούσας απόφασης.

(2) επί του δεύτερου θέματος, ενέκρινε την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ορκωτών Ελεγκτών από κάθε ευθύνη αποζημίωσης για τη σύνταξη και τον έλεγχο των ετησίων οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την εν γένει διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και πραγμάτων για τη χρήση 01.01.2017– 31.12.2017,

(3) επί του τρίτου θέματος εξέλεξε για τον έλεγχο των ετησίων και περιοδικών οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2018, την ελεγκτική εταιρεία GRANT THORNTON Α.Ε. και καθόρισε την σχετική αμοιβή.

(4) επί του τέταρτου θέματος ενέκρινε καταβολή αμοιβών ύψους 30.090 Ευρώ στο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Χλόη Λασκαρίδη για το έτος 2017 ενώ δεν προενέκρινε κάποιο ποσό ως αμοιβή Ευρώ για την χρήση 2018.

(5) επί του πέμπτου θέματος ο Πρόεδρος της Γ.Σ. ενημερώνει την συνέλευση για την παραίτηση του μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου κυρίου Αθανάσιου Παπαδόπουλου. Ο κ. Παπαδόπουλος υπέβαλε την παραίτησή του στις 28/11/2017 και το Διοικητικό Συμβούλιο επανασυγκροτήθηκε σε σώμα στις 28/11/2017, αποφασίζοντας να αντικαταστήσει τον παραιτηθέντα με τον κ. Βασίλειο Θεοχαράκη για τον υπόλοιπο χρόνο της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου, ήτοι μέχρι την 19.06.2018.

(6) επί του έκτου θέματος αποφασίσθηκε η εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου, το οποίο θα διοικήσει την εταιρεία για 3 έτη (σύμφωνα με το άρθρο 15 του καταστατικού της εταιρείας) ήτοι μέχρι την 15.06.2021, και συγκεκριμένα τους:

1. Γεώργιο Γαλανάκι	Μη ανεξάρτητο μέλος
2. Απόστολο Δοξιάδη	Μη ανεξάρτητο μέλος
3. Αναστάσιο Χωμενίδη	Μη ανεξάρτητο μέλος
4. Νικόλαο Δάνδολο	Μη ανεξάρτητο μέλος
5. Φίλιππο Σπυρόπουλο	Ανεξάρτητο μέλος
6. Βασίλειο Θεοχαράκη	Μη Ανεξάρτητο μέλος
7. Τόμας Μίλλερ	Ανεξάρτητο μέλος
8. Μωρίς Μοντιάνο	Μη ανεξάρτητο μέλος
9. Χλόη Λασκαρίδη	Μη ανεξάρτητο μέλος.
10. Σουζάννα Λασκαρίδη- Ντουλάκη	Μη ανεξάρτητο μέλος.

(7) επί του έβδομου θέματος εξελέγη νέα Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με τις διατάξεις και προϋποθέσεις του Ν. 4449/2017, η οποία θα είναι τριμελής, με διετή θητεία, αποτελούμενη από ένα ανεξάρτητο/μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και δύο άτομα μη μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητα κατά την έννοια του Ν. 3016/2002), και συγκεκριμένα από τους:

1. Κωνσταντίνο Βασιλειάδη του Βασιλείου, ανεξάρτητος κατά την έννοια του Ν. 3016/2002,
2. Φίλιππο Σπυρόπουλο του Κωνσταντίνου, ανεξάρτητο μέλος κατά την έννοια του Ν. 3016/2002,
3. Αθανάσιο Μπουρνάζο του Ματθαίου, ανεξάρτητος κατά την έννοια του Ν. 3016/2002, Πρόεδρο της Επιτροπής Ελέγχου.

Επιπλέον, αποφασίσθηκε η επικαιροποίηση των υφιστάμενων κωδίκων και κανονισμών λειτουργίας της εταιρείας και η σύνταξη νέων κανονισμών, στο βαθμό που αυτό απαιτείται για την εύρυθμη και απρόσκοπτη λειτουργία της Εταιρείας. Περαιτέρω, η Γενική Συνέλευση εξουσιοδότησε το Διοικητικό

Συμβούλιο της Εταιρείας όπως προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την υλοποίηση της παρούσας απόφασης.

(8) επί του όγδοου θέματος, διάφορες ανακοινώσεις, έγινε ενημέρωση σχετικά με την πορεία της Εταιρείας και τις προκλήσεις στον τομέα του Τουρισμού.

Η «Εταιρεία Ελληνικών Ξενοδοχείων ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», προχώρησε κατά την διάρκεια του 2018 στην απόκτηση μετοχών που αντιπροσωπεύουν ποσοστό 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.», ιδιοκτήτριας του Ξενοδοχείου Sheraton Rhodes Resort, από την εταιρεία «ΓΚΟΛΦ ΡΕΖΙΝΤΕΝΣΙΣ Α.Ε.» αντί τιμήματος € 7,6 εκ. Μετά την ανωτέρω εξαγορά, η Λάμψα ΑΕ πλέον είναι κύρια του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας «Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.».

Σκοπός της Λάμψα Α.Ε. ήταν να προχωρήσει στην πλήρη απορρόφηση της εταιρείας «Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε.» έως το τέλος του 2018. Η συγχώνευση των δύο εταιρειών τελικά ολοκληρώθηκε την 27-12-2018. Η πράξη καταχωρίστηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1609773 η με αριθμό 140733/27-12-2018 απόφαση της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, Γεν. Διεύθυνση Αγοράς, Διεύθυνση Εταιρειών, Τμήμα Εποπτείας Εισηγμένων και Αθλητικών Α.Ε. (ΑΔΑ: 78ΔΗ465ΧΙ8-ΨΨΔ), με την οποία εγκρίθηκε η συγχώνευση των Ανωνύμων Εταιρειών «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 223101000 και έδρα τον Δήμο Αθηναίων και «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ» με αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. 7192201000 και έδρα τον Δήμο Αμαρουσίου Αττικής, με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη, σύμφωνα με τις από 22-10-2018, 09-11-2018 και 20-12-2018 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της απορροφώσας Α.Ε. και τις από 25-10-2018, 09-11-2018 και 20-12-2018 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της απορροφούμενης Α.Ε., τις διατάξεις των άρθρων 68-78 του Κ.Ν. 2190/20 και τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του νόμου 2166/1993, το από 09-11-2018 Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης των ανωτέρω εταιρειών και την υπ' αριθμ. 26650/20-12-2018 πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Ελένης Γεωργίου Κωνσταντινίδη. Από τη δημοσίευση η απορροφούμενη έπαυσε υφιστάμενη, η δε απορροφούσα αποτελεί την οιονεί καθολική διάδοχό της.

Με αυτόν τον τρόπο, προσδοκείται η επίτευξη σημαντικών οικονομιών κλίμακος μεταξύ των ξενοδοχείων, καθώς και καλύτερο συντονισμό της Διοικητικής Λειτουργίας και της Λειτουργίας Πωλήσεων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Η Εταιρεία στις 26 Φεβρουαρίου 2019 προέβη στην υπογραφή Σύμβασης Κάλυψης Κοινού Εμπραγμάτως Εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου διάρκειας δέκα (10) ετών και ποσού έως € 80 εκ. με τις «ALPHA BANK Α.Ε.», «EUROBANK ERGASIAS Α.Ε.» και «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.». Το δάνειο θα χρησιμοποιηθεί για την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας, τη χρηματοδότηση μέρους του κόστους ανακαίνισης της ξενοδοχειακής μονάδας King's Palace και τη χρηματοδότηση επενδύσεων επί των ξενοδοχειακών μονάδων της εταιρείας. Οι όροι του ως άνω δανείου κρίνονται ιδιαίτερα ευνοϊκοί από πλευράς αποδόσεως και αντανακλούν την εμπιστοσύνη που δημιουργούν τα υγιή μεγέθη της επιχείρησης.

Γ. Κίνδυνοι & Αβεβαιότητες

Παράγοντες Χρηματοοικονομικού Κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως μεταβολές στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, επιτόκια, πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο ρευστότητας και στον κίνδυνο ρευστότητας. Το γενικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου εστιάζεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών και επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει την ενδεχόμενη αρνητική τους επίδραση στη χρηματοοικονομική απόδοση του Ομίλου.

Η διαχείριση κινδύνων διεκπεραιώνεται από την κεντρική υπηρεσία διαχείρισης διαθεσίμων, η οποία προσδιορίζει και εκτιμά τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε συνεργασία με τις υπηρεσίες που αντιμετωπίζουν αυτούς τους κινδύνους. Προ της διενέργειας σχετικών συναλλαγών λαμβάνεται έγκριση από τα στελέχη που έχουν το δικαίωμα δέσμευσης της Εταιρείας προς τους αντισυμβαλλόμενους της.

Συναλλαγματικός Κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Σερβία και το λειτουργικό του νόμισμα είναι το Ευρώ. Εντούτοις υπάρχει κάποια περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως δολαρίου των ΗΠΑ, κυρίως λόγω δανειακών και λοιπών υποχρεώσεων σε δολάρια. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία των παραπάνω νομισμάτων έναντι του ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις (π.χ. δάνεια) του ίδιου νομίσματος.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρέπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	2018	2017
Ποσά σε χιλ.		
Ονομαστικά ποσά	US\$	US\$
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	300	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(4.156)	(2.127)
Βραχυχρόνια έκθεση	(3.857)	(2.127)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(2.088)	(5.139)
Μακροχρόνια έκθεση	(2.088)	(5.139)
Σύνολο	(5.944)	(7.267)

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου.

Υποθέτουμε ότι πραγματοποιείται μία αλλαγή την 31η Δεκεμβρίου 2018 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου της τάξεως του 1,88% (2017: 2,49%). Τα ποσοστά αυτό βασίσθηκαν στη μέση μεταβλητότητα στην αγορά συναλλαγματικών ισοτιμιών για διάστημα 3 μηνών από τη λήξη κάθε χρήσης (31/12).

Σε περίπτωση όπου το ευρώ ανέβει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα, με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Σε περίπτωση όπου το ευρώ πέσει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ.	2018	2017
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	109	107
Καθαρή Θέση	78	75
Ποσά σε χιλ.	2018	2017
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(105)	(110)
Καθαρή Θέση	(75)	(78)

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

Πιστωτικός Κίνδυνος & Κίνδυνος Ρευστότητας

Οι πωλήσεις του Ομίλου κατά κύριο λόγο πραγματοποιούνται μέσω Πιστωτικών Καρτών, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Ο κίνδυνος ρευστότητας διατηρείται σε χαμηλά επίπεδα, διατηρώντας επαρκή διαθέσιμα και τραπεζικά πιστωτικά όρια.

Η ληκτότητα των υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας που θα διακανονιστούν σε ταμειακή βάση έχουν ως εξής:

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2018			
	Μακροπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε χιλ. €	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	51.900	190	22.122	143
Ομολογιακό Δάνειο	20.061	1.862	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	8	-	9	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	670	1.018
Εμπορικές Υποχρεώσεις	4.273	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.980	-	-	-
Σύνολο	85.222	2.052	22.801	1.161

ΟΜΙΛΟΣ	31.12.2017			
	Μακροπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
Ποσά σε χιλ. €	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	43.177	177	849	-
Ομολογιακό Δάνειο	11.772	9.572	2.875	137
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	8	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	118	6
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.455	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.975	57	-	-
Σύνολο	65.387	9.806	3.842	143

Ο Όμιλος κατά την 31/12/2018 είχε αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 72.595 χιλ. (μητρική € 77.884 χιλ.). Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (81% σε όμιλο και μητρική) αφορά δόσεις μακροπρόθεσμου δανεισμού πληρωτέες στην επόμενη χρήση και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου καθίσταται θετικό κατά € 1.424 χιλ. και της εταιρείας αρνητικό κατά € 4.263 χιλ.

Στις 26/2/2019, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την αναχρηματοδότηση των υπαρχουσών δανειακών υποχρεώσεων με τη σύναψη μακροπρόθεσμου κοινοπρακτικού δανείου ύψους € 80 εκ. Με την σύναψη του νέου δανείου θεραπεύεται το αρνητικό κεφάλαιο κίνησης της Εταιρίας και κατά επέκταση και του Ομίλου.

Σημειώνεται πως οι οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας

Κίνδυνος Μεταβολών Εύλογης Αξίας Λόγω Μεταβολών των Επιτοκίων

Τα λειτουργικά έσοδα και ταμειακές ροές του Ομίλου είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από μεταβολές στις τιμές των επιτοκίων. Ο Όμιλος έχει στο ενεργητικό του έντοκα στοιχεία με σταθερή απόδοση, η πολιτική δε του Ομίλου, είναι να διατηρεί περίπου το σύνολο του δανεισμού σε προϊόντα κυμαινόμενου επιτοκίου. Στην λήξη της διαχειριστικής περιόδου το σύνολο του δανεισμού ήταν σε δάνεια κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1,0% ή -1,0% (2017: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς.

Ποσά σε χιλ. €	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
	1,0%	-1,0%	1,0%	-1,0%
Αποτέλεσμα χρήσης πρό φόρων	(824)	824	(500)	500
Ίδια Κεφάλαια	(585)	585	(355)	355
Φορολογικός συντ/στής	29%		29%	

Δ. Προβλεπόμενη πορεία & εξέλιξη για τη νέα χρονιά

Η τουριστική βιομηχανία της χώρας παρουσιάζει σημάδια σταθεροποίησης μετά από έξι έτη ανάπτυξης. Οι τουριστικοί προορισμοί της ευρύτερης περιοχής επανακάμπτουν μετά από την αστάθεια των τελευταίων ετών και διεκδικούν μερίδιο αγοράς. Η Ελλάδα ως προορισμός ασφαλούς χώρας της Ευρωζώνης εξακολουθεί να παραμένει ελκυστική. Τα ξενοδοχεία της Λάμψα έχοντας ως συγκριτικό

πλεονέκτημα τις πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες, την τοποθεσία και την ιστορία (π.χ. «Μεγάλη Βρεταννία») οδηγούν τον Όμιλο σε σταθεροποίηση στο κατακτηθέν από τα προηγούμενα έτη επίπεδο υψηλών μεγεθών σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησης, βελτιώνοντας ταυτοχρόνως και τις χρηματοοικονομικές του επιδόσεις.

Στην ξενοδοχειακή αγορά της Σερβίας παρατηρείται επίσης βελτίωση της μέσης τιμής δωματίου, αφού επανακάμπτει μεν η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση αερομεταφορέα κλπ.), ενώ καταγράφεται οριακή μείωση του δείκτη πληρότητας συνέπεια έντονου ανταγωνισμού λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Για το 2019 αναμένεται να σταθεροποιηθεί η τάση των πωλήσεων στις ξενοδοχειακές μονάδες της Ελλάδας. Σημαντική εκτιμάται να παραμείνει η συμβολή της ένταξης στον Όμιλο Λάμψα του Ξενοδοχείου Sheraton Rhodes κυρίως λόγω της οικονομίας κλίμακας που θα επιφέρει η συνέργεια των τριών ξενοδοχείων τόσο σε επίπεδο διοίκησης όσο και σε επίπεδο αξιοποίησης προσωπικού αλλά και λόγω της συμβολής του στον κύκλο εργασιών της εταιρείας.

Μετά την υπογραφή της σύμβασης μακροχρόνιας μίσθωσης του ιστορικού ξενοδοχείου King's Palace, ιδιοκτησίας του ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΡΩΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Α.Τ.Ε. («Α.Τ.Π.Ε. Α.Τ.Ε.»), εντός του 2018, ολοκληρώθηκαν οι μελέτες και η αδειοδότηση της ανακαίνισης του ξενοδοχείου, και ξεκίνησε η πλήρης ανακατασκευή του. Το ξενοδοχείο αναμένεται να ξεκινήσει την λειτουργία του στις αρχές του 2020, υπό την διαχείριση του διεθνούς ξενοδοχειακού ομίλου AccorHotels με την εμπορική επωνυμία Mgallery.

Σε ότι αφορά στα Ξενοδοχεία της Σερβίας, αναμένεται ήπια ανάπτυξη καθώς διαφαίνεται ότι η επικείμενη συμμετοχή της στην Ε.Ε. σε συνδυασμό με τις ξένες (ιδίως Αραβικές) επενδύσεις η ζήτηση σε επαγγελματικό Τουρισμό θα αρχίσει να ανακάμπτει. Ο επενδυτικός αέρας που πνέει στην χώρα ενόψει ένταξης στην ΕΕ, αλλά και λόγω της κομβικής της θέσης (HUB) στα Βαλκάνια επιτρέπει αισιοδοξία για την ανάκαμψη της Ξενοδοχειακής Βιομηχανίας. Δεν είναι τυχαίο ότι ισχυροί του κλάδου travel & tourism όπως η ETIHAD (Air Serbia), Crown Plaza, Starwood, Radisson και Marriott έχουν εγκατασταθεί στο Βελιγράδι. Μετά την επενδυτική άνθηση σε ξενοδοχειακές και άλλες υποδομές η αγορά στο Βελιγράδι έδειξε σημαντικά σημάδια ανάκαμψης μέσα στο 2018 και αναμένεται νέα περαιτέρω ήπια ανάπτυξη κατά το 2019. Ειδικά για το ξενοδοχείο Excelsior, σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει η ανάληψη της διαχείρισης από τον όμιλο Accor που αναμένεται να συνεισφέρει σημαντικά στην αύξηση των πωλήσεών του.

Ε. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24 και ειδικότερα στην εν λόγω Ενότητα περιλαμβάνονται:

(α) οι συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και κάθε συνδεδεμένου προσώπου που πραγματοποιήθηκαν κατά την χρήση 2018 και οι οποίες επηρέασαν ουσιαστικά τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την εν λόγω χρήση,

(β) οι τυχόν μεταβολές των συναλλαγών μεταξύ της Εταιρείας και κάθε συνδεδεμένου προσώπου που περιγράφονται στην τελευταία ετήσια έκθεση οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές συνέπειες για τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρείας κατά την χρήση 2018.

Σημειώνουμε ότι η αναφορά στις ως άνω συναλλαγές η οποία ακολουθεί περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία :

(α) το ποσό αυτών των συναλλαγών για το σύνολο της χρήσης 2018,

(β) το ανεξόφλητο υπόλοιπο τους στο τέλος της χρήσης (31/12/2018),

(γ) τη φύση της σχέσεως του συνδεδεμένου προσώπου με τον εκδότη καθώς και

(δ) τυχόν πληροφοριακά στοιχεία για τις συναλλαγές, τα οποία είναι απαραίτητα για την κατανόηση της οικονομικής θέσης της Εταιρείας, μόνον όμως εφόσον οι συναλλαγές αυτές είναι ουσιώδεις και δεν έχουν πραγματοποιηθεί υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς.

Αναλυτικότερα, οι συναλλαγές και τα υπόλοιπα της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα νομικά και φυσικά πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται από το Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24, για την 31/12/2018 και την 31/12/2017 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Πωλήσεις υπηρεσιών				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	139	72	139	72
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	68	52	68	52
Σύνολο	207	124	207	124
Αγορές υπηρεσιών				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	6	9	6	9
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2.143	439	2.143	439
Σύνολο	2.149	448	2.149	448
Υπόλοιπα Απαιτήσεων				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	0	514	0	514
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2	13	2	13
Σύνολο	2	527	2	527
Υπόλοιπα Υποχρεώσεων				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	0	0	0	0
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2.118	83	2.118	83
Σύνολο	2.118	83	2.118	83

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Μεταξύ θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου υπάρχουν κατά το 2018 απαιτήσεις / υποχρεώσεις από δανεισμό αξίας € 1,1 εκ. Τα έσοδα / έξοδα τόκων του εν λόγω δανείου ύψους ανήλθαν σε € 28 χιλ. Επιπλέον έχουν απαλειφθεί και απαιτήσεις/υποχρεώσεις ποσού € 222 χιλ.

Τα ανοιχτά υπόλοιπα τέλους χρήσεως είναι χωρίς εξασφαλίσεις και η τακτοποίηση γίνεται με μετρητά. Δεν έχουν παρασχεθεί ή ληφθεί εγγυήσεις για τις παραπάνω απαιτήσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν υφίστανται μεταξύ της Μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών εταιριών ειδικές συμφωνίες ή συνεργασίες και οι τυχόν μεταξύ τους συναλλαγές διεξάγονται με τους εκάστοτε συνήθεις όρους, εντός του πλαισίου και των ιδιαιτεροτήτων κάθε αγοράς.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για επισφάλειες η οποία να σχετίζεται με ποσά που οφείλονται από συνδεδεμένες εταιρείες.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης ήταν οι εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017	01.01- 31.12.2018	01.01- 31.12.2017
Διευθυντικά στελέχη & μέλη Δ.Σ.				
Μισθοί - Αμοιβές	1.121	1.101	582	587
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	91	104	91	104
Bonus	282	398	282	398
Λοιπά	-	12	-	12
Σύνολο	1.493	1.615	954	1.101

Σχηματισθείσα πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 146,11 χιλ. (2017: € 77,7 χιλ.) που αφορά τα Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης ενώ στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί € 7,5 χιλ. (2017: € 6,3 χιλ.).

Σημειώνεται, ότι δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και τις οικογένειές τους.

ΣΤ. Μερισματική πολιτική

Η διοίκηση θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή μερίσματος ποσού 0,200 ευρώ/μετοχή προ παρακράτησης φόρου. Το μέρισμα προτείνεται να προέλθει από τα κέρδη της χρήσεως του 2018 κατά το ποσό των € 2.153.800 και από τα κέρδη της χρήσεως του 2017 κατά των ποσό των € 2.119.000, ήτοι συνολικό ποσό € 4.272.800.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η προτεινόμενη διανομή τελεί υπό την έγκριση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Πληροφορίες της παρ. 7 και Επεξηγηματική Έκθεση επί αυτών σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007

Η παρούσα επεξηγηματική έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα θέματα του άρθρου 4 του Νόμου 3556/2007.

Α) Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε είκοσι τρία εκατομμύρια, εννιακόσιες είκοσι επτά χιλιάδες, εξακόσια ογδόντα ευρώ (€ 23.927.680), διαιρούμενο σε εικοσιένα εκατομμύρια, τριακόσιες εξήντα τέσσερις χιλιάδες (21.364.000) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές, ονομαστικής αξίας ενός ευρώ και δώδεκα λεπτών (€ 1,12) η κάθε μία. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Κάθε κοινή μετοχή παρέχει το δικαίωμα μίας ψήφου στην Γενική Συνέλευση.

Τα δικαιώματα των μετόχων της Εταιρείας που πηγάζουν από τη μετοχή της είναι ανάλογα με το ποσοστό του κεφαλαίου, στο οποίο αντιστοιχεί η καταβεβλημένη αξία της μετοχής. Κάθε μετοχή παρέχει όλα τα δικαιώματα που προβλέπει ο νόμος και το καταστατικό της, και ειδικότερα :

- το δικαίωμα επί του μερίσματος από τα ετήσια ή τα κατά την εκκαθάριση κέρδη της Εταιρείας. Ποσοστό 35% των καθαρών κερδών μετ' αφαίρεση μόνον του τακτικού αποθεματικού, διανέμεται από τα κέρδη κάθε χρήσης στους μετόχους ως πρώτο μέρισμα, ενώ η χορήγηση πρόσθετου μερίσματος αποφασίζεται από την Γενική Συνέλευση. Μέρισμα δικαιούται κάθε μέτοχος, ο οποίος αναφέρεται στο τηρούμενο από την Εταιρεία μητρώο μετόχων κατά την ημερομηνία προσδιορισμού δικαιούχων μερίσματος. Το μέρισμα κάθε μετοχής θα καταβάλλεται στο μέτοχο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Ο τρόπος και ο τόπος καταβολής ανακοινώνεται μέσω του Τύπου. Το δικαίωμα είσπραξης του μερίσματος παραγράφεται και το αντίστοιχο ποσό περιέρχεται στο Δημόσιο μετά την παρέλευση 5 ετών από το τέλος του έτους, κατά το οποίο ενέκρινε τη διανομή του η Γενική Συνέλευση.

- το δικαίωμα ανάληψης της εισφοράς κατά την εκκαθάριση ή, αντίστοιχα, της απόσβεσης κεφαλαίου που αντιστοιχεί στη μετοχή, εφόσον αυτό αποφασισθεί από τη Γενική Συνέλευση,

- το δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με μετρητά και την ανάληψη νέων μετοχών,

- το δικαίωμα λήψης αντιγράφου των οικονομικών καταστάσεων και των εκθέσεων των Ορκωτών Ελεγκτών και του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας,

- το δικαίωμα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση, το οποίο εξειδικεύεται στα εξής επιμέρους δικαιώματα νομιμοποίησης, παρουσίας, συμμετοχής στις συζητήσεις, υποβολής προτάσεων σε θέματα της ημερήσιας διάταξης, καταχώρησης των απόψεων στα πρακτικά και ψήφου.

- Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας διατηρεί όλα τα δικαιώματά της κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης (σύμφωνα με την παράγ. 4 του άρθρου 38 του Καταστατικού της).

Η ευθύνη των μετόχων της Εταιρείας περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν.

Β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος και δεν υφίστανται εκ του καταστατικού της περιορισμοί στη μεταβίβασή τους, δεδομένου μάλιστα ότι πρόκειται για άυλες μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

Γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007

Οι σημαντικές συμμετοχές της Εταιρείας, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 -11 του ν. 3556/2007 είναι οι ακόλουθες :

Οι μέτοχοι (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, κατά την 31/12/2018 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα.

ΟΝΟΜΑ/ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,93%
DRYNA ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,93%
HOMERIC DEPARTMENT STORES A.E.	8,25%
TALANTON INVESTMENTS INC	5,16%
Σύνολα	75,26%

Οι μέτοχοι (φυσικό ή νομικό πρόσωπο) που κατείχαν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, κατά την 17/04/2019 παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα.

ΟΝΟΜΑ/ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,93%
DRYNA ENTERPRISES COMPANY LIMITED	30,93%
HOMERIC DEPARTMENT STORES A.E.	8,25%
TALANTON INVESTMENTS INC	5,16%
Σύνολα	75,26%

Δ) Κάτοχοι κάθε είδους μετοχών που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές της Εταιρείας που παρέχουν στους κατόχους τους ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Στ) Συμφωνίες μεταξύ μετόχων της Εταιρείας, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου

Οι κύριοι μέτοχοι της εταιρείας, NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LTD και DRYNA ENTERPRISES COMPANY LTD κατά την 17/04/2019 έχουν ενεχυριασμένες στην Τράπεζα EFG EUROBANK ERGASIAS A.E. 4.392.496 Κοινές Ονομαστικές Μετοχές της εταιρείας, συνεπάγοντας περιορισμό στη μεταβίβαση των μετοχών της.

Το δικαίωμα ψήφου των ως άνω μετοχών ανήκει στην NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LTD και DRYNA ENTERPRISES COMPANY LTD.

Ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπει το καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της και την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού της δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν. 2190/1920.

Η) Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή για την αγορά ιδίων μετοχών

Α) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 στοιχ. β) και γ) του Κ.Ν. 2190/1920 και σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 6 του καταστατικού της, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας έχει το δικαίωμα, κατόπιν σχετικής απόφασης της Γενικής Συνέλευσης που υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7 β του Κ.Ν. 2190/1920, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας με την

έκδοση νέων μετοχών, με απόφασή του που λαμβάνεται με πλειοψηφία τουλάχιστον των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του.

Στην περίπτωση αυτή, το μετοχικό κεφάλαιο μπορεί να αυξάνεται μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία από τη Γενική Συνέλευση. Η ως άνω εξουσία του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση.

Β) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 13 του Κ.Ν. 2190/1920, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης μπορεί να θεσπισθεί πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και το προσωπικό, με τη μορφή δικαιώματος προαίρεσης αγοράς μετοχών κατά τους ειδικότερους όρους της απόφασης αυτής. Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης ορίζει, ιδίως, τον ανώτατο αριθμό μετοχών που μπορεί να εκδοθούν, ο οποίος βάσει του νόμου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/10 των υφιστάμενων μετοχών, αν οι δικαιούχοι ασκήσουν το δικαίωμα αγοράς μετοχών, την τιμή και τους όρους διάθεσης των μετοχών στους δικαιούχους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, ρυθμίζει κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, που δε ρυθμίζεται διαφορετικά από τη Γενική Συνέλευση, εκδίδει τα πιστοποιητικά δικαιώματος αγοράς μετοχών και κατά το μήνα Δεκέμβριο κάθε έτους εκδίδει μετοχές στους δικαιούχους, που άσκησαν το δικαίωμά τους, αυξάνοντας αντίστοιχα το μετοχικό κεφάλαιο και πιστοποιώντας τη σχετική αύξηση αυτού.

Γ) Μέχρι την παρούσα η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας δεν έχει λάβει ουδεμία απόφαση για την θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν.2190/1920.

Θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Ι) Κάθε συμφωνία που η Εταιρεία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας της δημόσιας πρότασης.

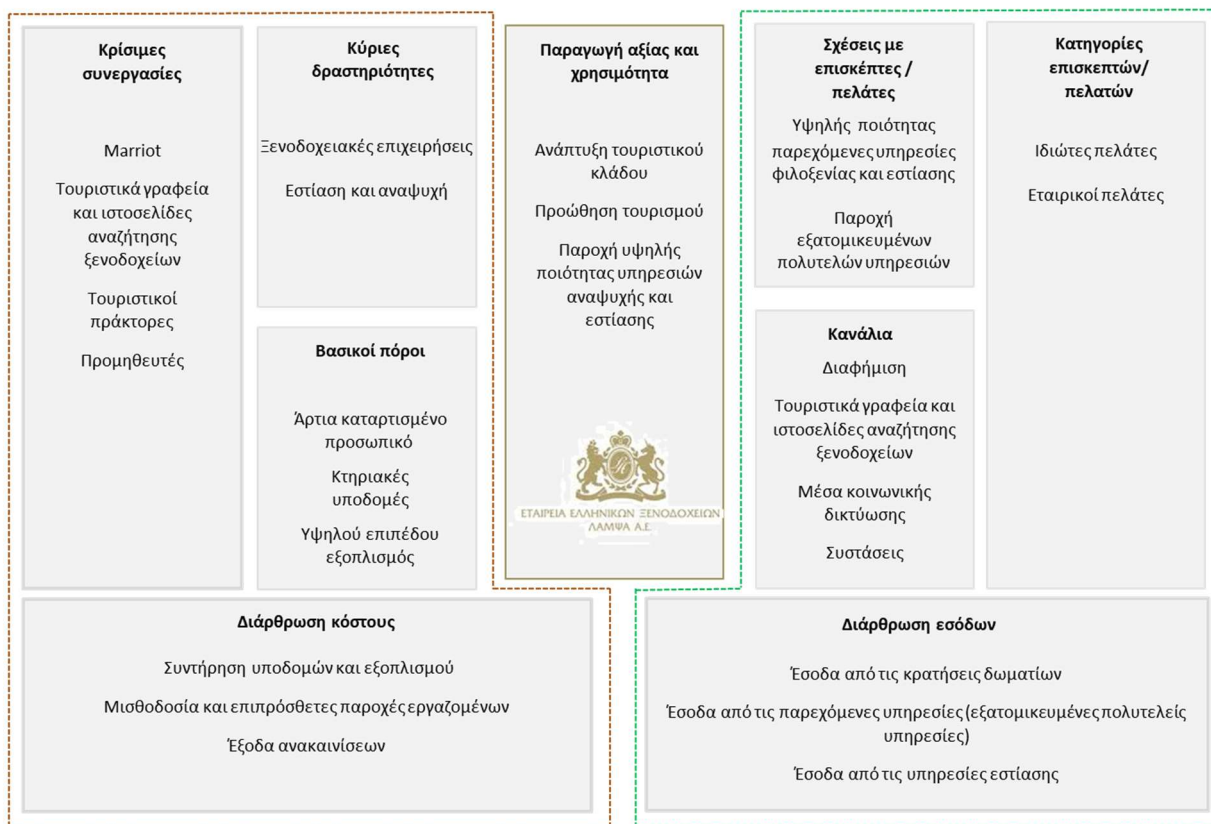
Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Οι σχηματισμένες προβλέψεις για αποζημιώσεις λόγω εξόδου από την υπηρεσία, ανήλθαν την 31/12/2018 στο ποσό των € 3.196 χιλ. Δεν υφίσταται πρόβλεψη αποζημίωσης για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Ζ. ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Στη συνέχεια παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016, ο οποίος αντικαθιστά το άρθρο 43α του κ.ν. 2190/1920 και τα οποία αφορούν στα προγράμματα Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που υλοποιούνται από την Εταιρεία.

1.1 Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΛΑΜΨΑ

Το επιχειρηματικό μοντέλο της ΛΑΜΨΑ περιλαμβάνει όλες εκείνες τις δραστηριότητες, τις σχέσεις και τους βασικούς πόρους που συνεισφέρουν στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας και χρησιμότητας στους τελικούς αποδέκτες των υπηρεσιών της, τους επισκέπτες και πελάτες της. Περιλαμβάνει όλα αυτά που επιθυμεί η Εταιρεία να επιτύχει ώστε να ενισχύσει το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα για τη βέλτιστη διάρθρωση εσόδου – κόστους.

Η ΛΑΜΨΑ βασίζεται σε ένα μοντέλο λειτουργίας, το οποίο δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια της Εταιρικής Υπευθυνότητας, καθώς η έννοια αυτή αποτελεί το βασικό μοχλό για την ανάπτυξη της Εταιρείας και την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων, πάντα μέσα στο πλαίσιο ευημερίας του κοινωνικού συνόλου. Η Εταιρική Υπευθυνότητα της ΛΑΜΨΑ αποτυπώνεται σε σαφείς άξονες, οι οποίοι αφορούν:

- Στην υπεύθυνη λειτουργία,
- στην εξασφάλιση της ευημερίας των εργαζομένων και των συνεργατών,
- στην περιβαλλοντική υπευθυνότητα, καθώς και
- στη συνεισφορά στην κοινωνία και τον εθελοντισμό.

Ως ενδιαφερόμενα μέρη ή συμμετοχοί έχει αναγνωρίσει η ΛΑΜΨΑ τις ομάδες αυτές οι οποίες επηρεάζονται, άμεσα ή έμμεσα, από τις δραστηριότητές της και φυσικά όλες εκείνες τις ομάδες, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν με οποιοδήποτε τρόπο και σε οποιοδήποτε χρόνο, τη λειτουργία της.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΛΑΜΨΑ είναι οι:

Μέτοχοι

Ανθρώπινο Δυναμικό

Επισκέπτες - Πελάτες

Προμηθευτές

Συνεργάτες

Κράτος και ρυθμιστικές αρχές ΜΚΟ και η ευρύτερη κοινωνία

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει και εφαρμόζει σταθερά μια αποδοτική επιχειρηματική πολιτική, η οποία αποβλέπει στο δημιουργικό συνδυασμό της παράδοσης με την καινοτομία, επιδιώκοντας τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για όλους τους συμμετόχους της και την ευρύτερη κοινωνία. Η επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΛΑΜΨΑ είναι απαραίτητη για την επιχειρηματική επιτυχία, δίνεται έμφαση στην κατανόηση των αναγκών και των προσδοκιών τους, ώστε να κατανοηθούν σε βάθος οι επιπτώσεις όλων των πτυχών των δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

1.2 Εταιρική Διακυβέρνηση, διαχείριση κινδύνων και διαφάνεια

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει τις Αρχές της Εταιρικής Διακυβέρνησης, όπως αυτές οριοθετούνται από την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και τις διεθνείς πρακτικές. Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (εφεξής «ΚΕΔ») περιλαμβάνει τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η εταιρία τόσο αυτοβούλως όσο και κατ' επιταγή της κείμενης νομοθεσίας (Ν. 2190/1920, Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008, Ν. 3884/2010 κλπ.). Αποσκοπεί δε όχι μόνον στη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Ν. 3873/2010, αλλά και στη βελτίωση της πληροφόρησης των ιδιωτικών και θεσμικών μετόχων. Οι υιοθετούμενες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας, τις διαδικασίες και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, επιδιώκοντας να διασφαλίσουν την απαιτούμενη επί ίσοις όροις διαφάνεια προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έχει λάβει υπ' όψιν και τις γενικές αρχές του Σχεδίου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης, διαμορφώνοντας το πλαίσιο διοικητική οργάνωσης και λειτουργίας της. Αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται στη «Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης» που παρατίθεται στη συνέχεια.

Σχετικά με την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της διαφθοράς, η Εταιρεία επιδεικνύει μηδενική ανοχή σε ανάλογες συμπεριφορές και για τον λόγο αυτό έχει συμπεριλάβει ειδική αναφορά στον Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας, ο οποίος έχει εγκριθεί από τον Ο.Μ.Ε.Δ. καθώς και σχετικές πολιτικές και διαδικασίες. Η Εταιρεία ελέγχεται από εξωτερικούς, φορολογικούς και εσωτερικούς ελεγκτές. Οι Οικονομικές Υπηρεσίες της λειτουργούν βάσει αυστηρών εσωτερικών διαδικασιών, που ελέγχονται τακτικά. Ο Εσωτερικός Ελεγκτής συντάσσει τακτικά αναφορές και η Επιτροπή Ελέγχου τις αξιολογεί. Λειτουργεί ετησίως σύστημα συνοπτικών ελέγχων (peer reviews) στις Οικονομικές Υπηρεσίες και στο τμήμα Μηχανογράφησης.

Επίσης κάθε χρόνο, οι εργαζόμενοι πιστοποιούνται μέσα από αναλυτική εκπαίδευση, σε δύο βασικούς τομείς:

- Anti corruption training (διαφθορά, επαφές με κυβερνητικούς φορείς κλπ)
- Data handling training (προσωπικά δεδομένα, πιστωτικές κάρτες κλπ).

Η Εταιρία Ελληνικών Ξενοδοχείων Λάμψα Α.Ε., Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρεταννία & King George δεσμεύεται ως προς την προστασία της ιδιωτικότητας και ασφάλειας των προσωπικών σας δεδομένων.

Έδωσε σε όλο το προσωπικό ένα εγχειρίδιο ενημέρωσης με αντίστοιχη δήλωση ενημέρωσης από τον κάθε εργαζόμενο. Το εγχειρίδιο περιγράφει το πώς συλλέγουμε και χρησιμοποιούμε τα προσωπικά σας δεδομένα κατά τη διάρκεια της μεταξύ μας σχέσης απασχόλησης αλλά και μετά από αυτήν, σύμφωνα με τη «Νομοθεσία περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων».

- «Νομοθεσία περί Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων» σημαίνει κάθε νόμος ή/και κανονισμός που σχετίζεται με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των δεδομένων αυτών, περιλαμβανομένων (χωρίς περιορισμό) του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΓΚΠΔ - General Data Protection Regulation 2016/679 - GDPR), της Οδηγίας 2002/58/ΕΚ σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (Οδηγία για την

προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) όπως έχει ενσωματωθεί, τροποποιηθεί και ισχύει στην ελληνική έννομη τάξη, της εκάστοτε ισχύουσας ελληνικής νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, καθώς και κάθε άλλης Γνώμης ή Κατευθυντήριας Γραμμής έχει εκδοθεί από την Ελληνική Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ).

Οι διατάξεις του εγχειριδίου εφαρμόζονται σε όλους τους εργαζόμενους (άμεσους ή έμμεσους) της Εταιρίας Ελληνικών Ξενοδοχείων Λάμψα Α.Ε, Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρεταννία & King George ανεξάρτητα από τη μορφή της σχέσης απασχόλησης (από κοινού αναφερόμενοι ως «εργαζόμενοι»).

Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ έχει αναπτύξει και εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες, οι οποίες διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων των δραστηριοτήτων της, υποστηρίζοντας και διαφυλάσσοντας συνολικά το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Οι εν λόγω θεσπισμένες πολιτικές διασφαλίζουν την ασφαλή προστασία, τη διαφύλαξη των στοιχείων του πληροφοριακού συστήματος από το οποίο αντλούνται οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες, τον ορθό χειρισμό, καθώς και τη συμφωνία των οικονομικών μεγεθών για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών και λογιστικών καταστάσεων εκάστης περιόδου. Τα κύρια χαρακτηριστικά των εφαρμοζόμενων συστημάτων, ως προς τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συνδυάζουν:

- Την αξιοποίηση της υπάρχουσας οργανωτικής δομής και της επαγγελματικής επάρκειας των στελεχών.
- Την εφαρμογή ενιαίων και σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων και την τήρηση διαδικασιών που περιορίζουν τη δυνατότητα πρόσβασης και μεταβολής των πληροφοριακών στοιχείων.
- Τη σύνταξη ετήσιου προϋπολογισμού, ο οποίος παρακολουθείται κατά τη διάρκεια της χρήσεως μέσω τακτικών αναφορών, για τη σύγκριση με τα εκάστοτε απολογιστικά στοιχεία και τον εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων.
- Την εποπτεία και έλεγχο των σημαντικών συναλλαγών, μέσω του συστήματος εκπροσωπήσεως του Ομίλου.
- Την αποτελεσματική επικοινωνία ορκωτού ελεγκτή, εσωτερικού ελεγκτή και Ελεγκτικής Επιτροπής.

1.3 Οι πολύτιμοι συνεργάτες μας

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ, αναγνωρίζει ότι οι άνθρωποί της αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες για την ανάπτυξή της. Για αυτό το λόγο, επενδύει συνεχώς στην ανάπτυξή τους, επιβραβεύει τις προσπάθειές τους, παρέχει κίνητρα για την αύξηση της παραγωγικότητας και της αποτελεσματικότητας, ενώ προσφέρει ένα εξαιρετικό περιβάλλον εργασίας.

Στην Εταιρεία εφαρμόζεται εσωτερικός κανονισμός εργασίας και έχει υιοθετηθεί ο Κώδικας Δεοντολογίας της Marriott, περίληψη του οποίου παρέχεται σε όλους τους νεοπροσληφθέντες, ακόμη και στα άτομα που προσλαμβάνονται για πρακτική εργασία ή μαθητεία. Τυχόν αλλαγές ή τροποποιήσεις του Κώδικα Δεοντολογίας κοινοποιούνται σε εσωτερικές ενημερώσεις, καθώς και στους πίνακες ανακοινώσεων.

Επιπρόσθετα, ακολουθούνται και οι αρχές ηθικής επιχειρηματικότητας (Principles of Responsible Business), όπως αυτές έχουν καθοριστεί από την Marriott. Επιγραμματικά, τα βασικά στοιχεία των αρχών αυτών περιλαμβάνουν:

- Φροντίζουμε να προσλαμβάνουμε και να διατηρούμε ικανό και ταλαντούχο προσωπικό.
- Προάγουμε τη διαφορετικότητα και προσφέρουμε ένα άριστο εργασιακό περιβάλλον.
- Επιδιώκουμε να προσφέρουμε ανταγωνιστικούς μισθούς και επιπρόσθετες παροχές. Όλοι οι εργαζόμενοι μας έχουν πρόσβαση σε εκπαιδεύσεις και τους προσφέρονται όλα τα μέσα για την προσωπική και επαγγελματική τους εξέλιξη. Στόχος μας είναι να διατηρούμε το ασφαλές και άριστο

εργασιακό περιβάλλον των Ξενοδοχείων μας, που είναι δομημένο στις αρχές της ακεραιότητας και του αλληλοσεβασμού.

- Σεβόμαστε το δικαίωμα των εργαζομένων μας να συμμετέχουν σε συνδικάτα και εργατικά σωματεία.

Μεταφρασμένο απόσπασμα των Principles of Responsible Business της Marriott.

Η Εταιρεία δίνει πολύ μεγάλη βαρύτητα στην Ανάπτυξη και Εκπαίδευση των εργαζομένων της, παρέχοντας προγράμματα εκπαίδευσης τόσο σε τοπικό επίπεδο όσο και μέσω της πολυεθνικής εταιρίας Marriott International. Σε αυτό το πλαίσιο προσφέρει ατομικό πλάνο Ενημέρωσης & Εκπαίδευσης μέσα από Εκδηλώσεις Υγείας & Ευεξίας σε ομάδες του προσωπικού μας (Wellbeing Activities). Επιπλέον η Εταιρεία παρέχει στο ανθρώπινο δυναμικό της τα ακόλουθα:

- επιπλέον ημέρες αδείας, σε περίπτωση μητρότητας υποστηρίζοντας τις νέες μητέρες έτσι ώστε να μπορέσουν να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο στην οικογένειά τους.
- Εσωτερικές Εταιρικές Εκδηλώσεις για το προσωπικό των Ξενοδοχείων, στα πλαίσια των ενεργειών εσωτερικής επικοινωνίας.
- Ομαδικό Ασφαλιστικό Πρόγραμμα με ιδιωτική ασφαλιστική εταιρία για το όλο το προσωπικό, επιπρόσθετα της κοινωνικής ασφάλισης.

Στη ΛΑΜΨΑ, στο πλαίσιο της πολιτικής επικοινωνίας, εφαρμόζεται ο θεσμός των βελτιωτικών προτάσεων, μέσω του οποίου όλοι οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν κάποια ιδέα ή πρότασή τους και να βραβευθούν για αυτή.

Θεσμός “Manager on duty”: Τα Σαββατοκύριακα, οι διευθυντές των τμημάτων καθώς και ο Hotel manager, είναι κοντά στους εργαζόμενους που απασχολούνται τις ημέρες αυτές, δίνοντάς τους την ευκαιρία να έρχονται σε επαφή με εκπροσώπους της Διοίκησης της Εταιρείας. Με αυτόν τον τρόπο ενισχύονται οι δεσμοί εμπιστοσύνης και οικειότητας και διατηρείται ένα πολύ σημαντικό κανάλι επικοινωνίας με τη Διοίκηση. Επιπλέον, η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού, είναι πάντα στη διάθεση των εργαζομένων και παρέχει την υποστήριξή της σε περίπτωση που αντιμετωπίζουν οποιοδήποτε πρόβλημα ή χρειάζονται συμβουλές και κατευθύνσεις. Ακόμη, ο Γενικός Διευθυντής είναι διαθέσιμος να ακούσει ο ίδιος οποιοδήποτε παράπονο ή προβληματισμό των εργαζομένων.

ERC - Employee Relations Committee

Στη ΛΑΜΨΑ έχει θεσμοθετηθεί συμβούλιο εργαζομένων (ERC - Employee Relations Committee), στο οποίο συμμετέχουν εργαζόμενοι εκπροσωπώντας όλα τα τμήματα της Εταιρείας. Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού επιλέγει κάθε χρόνο τα μέλη του συμβουλίου, φροντίζοντας να συμμετέχουν εργαζόμενοι από διαφορετικές βαθμίδες – μέχρι και τη θέση του supervisor – και με διαφορετικές συμβάσεις εργασίας, ώστε να υπάρχει επαρκής και αντικειμενική εκπροσώπηση όλων των ανθρώπων που εργάζονται στη ΛΑΜΨΑ. Το συμβούλιο συναντάται με εκπροσώπους της Διοίκησης δυο φορές το χρόνο, ώστε να συζητηθούν θέματα που απασχολούν τους εργαζόμενους. Μέσω των συζητήσεων προκύπτουν επίσης νέες ιδέες και σημεία προς βελτίωση.

Ίσες ευκαιρίες

Στη ΛΑΜΨΑ, ακολουθώντας τη σχετική πολιτική, δίνονται ίσες ευκαιρίες ανέλιξης σε όλες τις ιεραρχικές βαθμίδες. Στον παρακάτω πίνακα, παρουσιάζεται η κατανομή του ανθρώπινου δυναμικού ανά βαθμίδα ιεραρχίας.

Κατανομή ανθρώπινου δυναμικού ανά θέση / Βαθμίδα ιεραρχίας						
	2017			2018		
	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο	Ανδρες	Γυναίκες	Σύνολο
Διοικητικό Συμβούλιο	8	1	9	8	1	9
Διευθυντές	2	2	4	2	2	4
Προϊστάμενοι τμημάτων	13	10	23	13	10	23
Υπάλληλοι	168	148	316	166	155	321

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

Λοιποί εργαζόμενοι	152	118	270	164	153	317
Σύνολο*	335	278	613	345	320	665

*Στο σύνολο, δε συμπεριλαμβάνονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ανθρώπινα δικαιώματα

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ σέβεται τα διεθνώς αναγνωρισμένα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και τις αρχές που περιλαμβάνονται σχετικά στην Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (Universal Declaration of Human Rights – UDHR). Η Πολιτική για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Marriott, έχει αναπτυχθεί βάσει των αρχών της Οικουμενικής Διακήρυξης και έχει υιοθετηθεί και από την Εταιρεία ΛΑΜΨΑ. Για κάθε μια κατηγορία συμμετόχων των Ξενοδοχείων του Ομίλου Marriott, η εν λόγω Πολιτική αναφέρει επιγραμματικά:

Εργαζόμενοι: Ο Όμιλος σέβεται τη διαφορετικότητα και παρέχει ίσες ευκαιρίες σχετικά με τους μισθούς, τις επιπρόσθετες παροχές και τα ωράρια εργασίας, χωρίς να υφίσταται κάποιος διαχωρισμός σε σχέση με το φύλο, την εθνικότητα, το θρήσκευμα και άλλα ατομικά χαρακτηριστικά. Επίσης, ο Όμιλος δεν ανέχεται την παιδική ή/και εξαναγκαστική εργασία και καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξάλειψή τους.

Συνεργάτες franchise: Ο Όμιλος αναμένει από τους συνεργάτες franchisees και όλους τους συνεργάτες αυτών, να τηρούν και να σέβονται τις σχετικές με τα ανθρώπινα δικαιώματα διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές.

Εργαζόμενοι στην προμηθευτική αλυσίδα του Ομίλου: Ο Όμιλος αναμένει από το σύνολο των προμηθευτών να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα σχετικά με τη διαφορετικότητα και την παρενόχληση. Να συμπεριφέρονται ηθικά, να προσφέρουν ίσους μισθούς, παροχές και ωράρια, να μην ανέχονται οποιαδήποτε μορφή παιδικής ή εξαναγκαστικής εργασίας και να προσφέρουν υγιείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας σε όλους τους εργαζόμενους τους. Όλα τα παραπάνω, προβλέπονται και στον Κώδικα Δεοντολογίας Προμηθευτών (Supplier Code of Conduct) του Ομίλου.

Τοπικές κοινότητες: Ο Όμιλος προστατεύει τις ατομικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα των κατοίκων των τοπικών κοινοτήτων όπου δραστηριοποιούνται τα Ξενοδοχεία του, μέσω της δημιουργίας θέσεων εργασίας και της οικονομικής ανάπτυξης.

Στρατηγικοί συνεργάτες: Η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προάγεται από τον Όμιλο στις σχέσεις του με όλους τους στρατηγικούς συνεργάτες, καθώς οι αρχές προστασίας τους ενσωματώνονται στη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τη σύναψη επαγγελματικών σχέσεων.

Μεταφρασμένο απόσπασμα από την Πολιτική για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα της Marriott Hotels & Resorts Worldwide (Human Rights Policy Statement).

Από το 2018 υπάρχει ειδική εκπαίδευση πάνω στο Human Trafficking/ Εκμετάλλευση & Εμπόριο Ανθρώπων για την αποφυγή κι εξάλειψη στους Χώρους των Ξενοδοχείων. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Marriott είναι υποχρεωτικό και το παρακολουθούν όλοι οι εργαζόμενοι.

Ο Όμιλος επιτρέπει και αναγνωρίζει επίσης το δικαίωμα της ελευθερίας του συνδικαλισμού.

Επιπρόσθετες παροχές και υποστήριξη εργαζομένων

Στόχος της ΛΑΜΨΑ είναι το ανθρώπινο δυναμικό που στελεχώνει τα Ξενοδοχεία της Εταιρείας, να αισθάνεται πολύτιμος συνεργάτης, καλλιεργώντας τις απαραίτητες συνθήκες για την άριστη εξυπηρέτηση των επισκεπτών και πελατών. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία φροντίζει ανελλιπώς για την ικανοποίηση των εργαζομένων της, προσφέροντας εκτός από ικανοποιητικές αποδοχές και ένα σύνολο επιπρόσθετων, πέραν του νομού, παροχών, ενισχύοντας ακόμη περισσότερο το άριστο εργασιακό κλίμα. Οι επιπρόσθετες αυτές παροχές περιγράφονται αναλυτικότερα παρακάτω:

- **Εστιατόριο για τους εργαζόμενους**

Το εστιατόριο προσφέρει πρωινό και ένα μεσημεριανό γεύμα, ενώ ενδιάμεσα προσφέρονται φρούτα και καφές.

- **Πρόσθετη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη**

Υπάρχει Ομαδικό Πρόγραμμα Ασφάλισης για όλο το προσωπικό σε ιδιωτική εταιρία. Εκτός από την πρόσθετη αυτή παροχή, στην Εταιρεία υπάρχει ταμείο αλληλοβοήθειας, στο οποίο συμβάλλουν χρηματικά οι εργαζόμενοι από διάφορα bazaar και εκδηλώσεις που διοργανώνονται κάθε χρόνο, καθώς και η Διοίκηση. Σε έκτακτες και σοβαρές περιπτώσεις εργαζομένων, η υπεύθυνη για το ταμείο επιτροπή συνεδριάζει, αξιολογεί την κατάσταση και προβαίνει στη χορήγηση επιπλέον βοήθειας στον συνάδελφο που αντιμετωπίζει το πρόβλημα.

- **Χρηματοδότηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων**

Εκτός από τη μερική χρηματοδότηση μεταπτυχιακών, εργαζόμενοι διαφόρων ειδικοτήτων παρακολουθούν δωρεάν πιστοποιημένα σεμινάρια από τις εκπαιδευτικές ακαδημίες της Marriott, λαμβάνοντας τις σχετικές πιστοποιήσεις.

- **Έξοδα μετακίνησης**

Η Εταιρεία καλύπτει ένα ποσό για τις μετακινήσεις των εργαζομένων στις βραδινές βάρδιες, λόγω απουσίας μέσων μαζικής μεταφοράς (ώρες 12.00 – 5.30). Ακόμη, σε ολόημερη απεργία των μέσων μαζικής μεταφοράς, το πλήρες ποσό μετακίνησης όλων των εργαζομένων – ανεξαρτήτως βάρδιας – καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από την Εταιρεία.

- **Δώρο γάμου και βάφτισης**

Η Εταιρεία προσφέρει ως δώρο γάμου και βάφτισης μια δωρεάν διανυκτέρευση σε οποιοδήποτε Ξενοδοχείο Marriott, σε όλο τον κόσμο. Αξίζει να αναφερθεί, πως προνομιακές τιμές σε Ξενοδοχεία Marriott προσφέρονται επίσης σε εργαζομένους που έχουν συνταξιοδοτηθεί, καθώς και σε συγγενείς πρώτου βαθμού και φίλους εργαζομένων.

Στους εργαζομένους της ΛΑΜΨΑ προσφέρονται επίσης ασφάλεια ζωής, καθώς και διατακτικές σίτισης δυο φορές το χρόνο (Χριστούγεννα και Πάσχα).

Επιπλέον φροντίζει ιδιαίτερα τα παιδιά των εργαζομένων προσφέροντας αριστείο προόδου στους αριστούχους των τάξεων Γυμνασίου και Λυκείου. Επίσης, αριστείο δίνεται και στις περιπτώσεις εξαιρετικών αθλητικών επιδόσεων, για τις πρώτες τρεις θέσεις κατάταξης σε πανελλήνια, πανευρωπαϊκά, αλλά και παγκόσμια πρωταθλήματα. Η Εταιρεία επιχορηγεί επίσης (μέσω του πρώην ταμείου ξενοδοχοϋπαλλήλων) τη χρήση κατασκηνώσεων για τα παιδιά των εργαζομένων.

Ημέρα Γονιών για τους εργαζομένους

Κατά το 2018 η Εταιρεία διοργάνωσε για ακόμη μία χρονιά την «Ημέρα Γονιών», κατά τη διάρκεια της οποίας, τα παιδιά των εργαζομένων έρχονται τα Χριστούγεννα, σε μια Εορταστική Εκδήλωση στα Ξενοδοχεία και βλέπουν τα τμήματα που εργάζονται οι γονείς τους, αφιερώνοντας κάποιες ώρες με ενημέρωση από στέλεχος του τμήματος σε μια προσπάθεια επαγγελματικού προσανατολισμού τους.

Ο εθελοντισμός των εργαζομένων

Παράλληλα με την προσφορά της Εταιρείας, σημαντική κοινωνική δραστηριότητα έχουν αναλάβει και οι εργαζόμενοι, οι οποίοι, συνεχίζοντας μια ευγενική πρωτοβουλία που ανέλαβαν για πρώτη φορά το 1992, συντηρούν και ενισχύουν με τακτικές εθελοντικές αιμοδοσίες την “Τράπεζα Αίματος” που έχουν δημιουργήσει στο Νοσοκομείο Παίδων “Αγία Σοφία” για την κάλυψη των αναγκών νοσηλείας των συναδέλφων τους και των οικογενειών τους. Επίσης, στο πλαίσιο του νέου προγράμματος “Starwood Associate Relief Fund”, οι εργαζόμενοι της Εταιρείας έχουν δημιουργήσει με τις εισφορές τους ένα ταμείο στήριξης συναδέλφων τους σε όλον τον κόσμο, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.

Διαχείριση της υγείας και ασφάλειας στην εργασία

Στη ΛΑΜΨΑ έχει θεσπιστεί επιτροπή υγείας και ασφαλείας, η οποία συνεδριάζει μια φορά κάθε μήνα. Αποτελείται από τον υπεύθυνο υγείας και ασφαλείας, τον εξωτερικό τεχνικό ασφαλείας, καθώς και τον ιατρό εργασίας. Συμμετέχουν επίσης 7 εργαζόμενοι. Θεμελιώδης στόχος της επιτροπής είναι ο μηδενισμός των ατυχημάτων και η εξάλειψη των παραγόντων που μπορούν να οδηγήσουν σε συμβάν ή

στην εκδήλωση κάποιας επαγγελματικής ασθένειας. Σε αυτό το πλαίσιο, ο προσεκτικός σχεδιασμός δράσεων για τη λήψη προληπτικών μέτρων αποτελεί το βασικό έργο της επιτροπής.

Σε περίπτωση συμβάντος, στην επιτροπή συμμετέχει και ο προϊστάμενος του τμήματος, όπου έλαβε χώρα το συμβάν, ώστε να εξετασθούν όλες οι παράμετροι και να ληφθούν διορθωτικά μέτρα. Να σημειωθεί πως όλα τα συμβάντα (μικροατυχήματα και ατυχήματα) που τυχόν προκύψουν, καταγράφονται και παρακολουθούνται από τον τεχνικό ασφαλείας. Οποιοδήποτε κριθεί απαραίτητο, υλοποιούνται οι απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

Επίσης, στο πλαίσιο της λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων για την διατήρηση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες, τους πελάτες και τους συνεργάτες σε όλα τα Ξενοδοχεία της Εταιρείας, εφαρμόζεται και υιοθετείται Πολιτική υγείας και ασφάλειας.

Απόσπασμα Πολιτικής υγείας και ασφάλειας

Ο κανονισμός Υγείας και Ασφάλειας την Εργασία, στοχεύει στην αποτροπή εκδήλωσης ατυχημάτων, τραυματισμών ή ασθένειας, που σχετίζονται με την εργασία. Συγκεκριμένα, η Διοίκηση του Ξενοδοχείου και η Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας:

- ο Παρέχουν και εξασφαλίζουν υγιείς και ασφαλείς συνθήκες εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία.
- ο Εκπαιδεύουν και καθοδηγούν το προσωπικό, ώστε να εκτελεί την εργασία του με ασφάλεια και αποδοτικότητα.
- ο Παρέχουν όλες τις απαραίτητες συσκευές ασφαλείας και τα μέσα ατομικής προστασίας των εργαζομένων και επιβλέπουν την ορθή εφαρμογή και χρήση τους.
- ο Διατηρούν σταθερό και αμείωτο το ενδιαφέρον όλων, σε θέματα υγείας και ασφάλειας.

Όλοι οι εργαζόμενοι και συνεργάτες του Ξενοδοχείου είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν την Νομοθεσία Υγείας και Ασφάλειας, καθώς και ειδικότερα να:

- ο Εφαρμόζουν πιστά τους κανόνες υγείας και ασφάλειας.
- ο Εργάζονται με προσοχή.
- ο Χρησιμοποιούν τον προστατευτικό εξοπλισμό που τους παρέχεται.
- ο Ακολουθούν πιστά τις διαδικασίες, όπως αυτές ορίζονται για κάθε είδος εργασίας.
- ο Βοηθούν στην έρευνα των ατυχημάτων.
- ο Προτείνουν τρόπους βελτίωσης των συνθηκών εργασίας για μεγαλύτερη ασφάλεια.
- ο Αναφέρουν άμεσα στον προϊστάμενο τους σχετικά με οποιονδήποτε εξοπλισμό δεν λειτουργεί σωστά και μπορεί να προκαλέσει ατύχημα.

Προγράμματα εκπαίδευσης σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας σε όλο το προσωπικό γίνονται και στην έναρξη συνεργασίας όπως και μέσα στο έτος, από τον Τεχνικό Ασφάλειας, το Γιατρό Εργασίας και τον Υπεύθυνο Security.

1.4 Υγεία και ασφάλεια για τους επισκέπτες

Καθώς η προαγωγή της υγείας και ασφάλειας αποτελεί βασική προϋπόθεση της καθημερινής απρόσκοπτης λειτουργίας των Ξενοδοχείων και της διατήρησης της εξαιρετικής φήμης, η Εταιρεία υιοθετεί πρακτικές και λαμβάνει συνεχώς μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση.

Με την ουσιαστική συνδρομή των εργαζομένων, εφαρμόζονται οι αρχές ασφαλείας των επισκεπτών της Marriott. Όλοι οι εργαζόμενοι στη ΛΑΜΨΑ είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι και φροντίζουν ώστε να εφαρμόζεται ορθά η Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας.

Ικανοποίηση επισκεπτών

Η Εταιρεία έχει υιοθετήσει το σύστημα έρευνας ικανοποίησης επισκεπτών - πελατών του ομίλου Starwood/Marriott, με τον τίτλο "Guest Voice". Το εν λόγω σύστημα περιλαμβάνει λεπτομερή καταγραφή σχολίων πελατών, feedback, καθώς και βαθμολογική κατάταξη.

Επιπλέον, για την καταμέτρηση της ικανοποίησης των επισκεπτών στα Ξενοδοχεία της Εταιρείας, χρησιμοποιούνται ειδικά διαμορφωμένα ερωτηματολόγια σε έγχαρτη μορφή που διανέμονται στους πελάτες στα δωμάτια, καθώς και ειδικά έντυπα παραπόνων που διατίθενται στους πελάτες των εστιατορίων και λοιπών υπηρεσιών.

Τέλος, η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη σημασία και απαντά στα ερωτήματα, τις απορίες ακόμη και στις παρατηρήσεις επισκεπτών της, που λαμβάνει μέσω των social media και των on line reviews (facebook, trip advisor, websites κ.λπ.).

Μέριμνα για τα τρόφιμα

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ διατηρεί ένα από τα καλύτερα, διεθνούς φήμης εστιατόρια και φροντίζει ανελλιπώς όχι μόνο για την υψηλή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά και για την ασφάλεια των πρώτων υλών των προϊόντων. Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία εφαρμόζει πιστοποιημένο σύστημα ασφάλειας τροφίμων HACCP, σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISO22000 και έχει υιοθετήσει συγκεκριμένη πολιτική.

Απόσπασμα Πολιτικής υγείας και ασφάλειας στα τρόφιμα

Βασική παράμετρος των ποιοτικών υπηρεσιών που φιλοδοξούμε να παρέχουμε είναι η διασφάλιση του συνόλου των αρχών υγιεινής των εδεσμάτων που παρασκευάζουμε και προσφέρουμε στους πελάτες μας.

Τα Ξενοδοχεία της ΛΑΜΨΑ, τηρούν αυστηρή Πολιτική για την ασφάλεια και την υγιεινή των παραγόμενων προϊόντων. Σε κάθε στάδιο τηρούνται αυστηροί κανόνες υγιεινής προκειμένου να εκμηδενίζονται οι σχετικοί κίνδυνοι.

Η δέσμευσή μας:

- Τηρούμε με ακρίβεια το σύστημα HACCP σύμφωνα με το Διεθνές Πρότυπο ISO 22000 που εφαρμόζουμε.
- Διατηρούμε τους διαύλους επικοινωνίας που έχουμε δημιουργήσει με τους προμηθευτές και τους πελάτες μας.
- Ενημερώνουμε συνεχώς το προσωπικό πάνω στις αρχές ορθής υγιεινής πρακτικής.
- Διεξάγουμε τακτικά συναντήσεις για ανταλλαγή απόψεων με απώτερο σκοπό τη βελτίωση του Συστήματος.
- Παρακολουθούμε καθημερινά όλα τα κρίσιμα σημεία.
- Παρακολουθούμε την νομοθεσία και να την τηρούμε.
- Ελέγχουμε τακτικά την αποτελεσματικότητα του συστήματος.
- Ακολουθούμε κατά γράμμα όλες τις Οδηγίες Εργασίας.

Εξασφαλίζουμε πόρους για τη διατήρηση και επικαιροποίηση του Συστήματος, την αγορά νέου, σύγχρονου εξοπλισμού, τη βελτίωση των εγκαταστάσεων και των υποδομών και του περιβάλλοντος εργασίας

Ακόμη, αξίζει να σημειωθεί πως το εστιατόριο του Ξενοδοχείου έχει αποκτήσει τις πιστοποιήσεις “Halal” και “Kosher”, με στόχο την ικανοποίηση των ιδιαίτερων απαιτήσεων των επισκεπτών.

Προμήθειες

Η διαχείριση των προμηθειών στη ΛΑΜΨΑ αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές διαδικασίες στη λειτουργία της Εταιρείας καθώς συνδέεται τόσο με την ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών όσο και με την υγεία και ασφάλεια των επισκεπτών/πελατών της.

Στη ΛΑΜΨΑ εφαρμόζεται διαδικασία αξιολόγησης των προμηθευτών σε ετήσια βάση. Βασικά κριτήρια αξιολόγησης αποτελούν:

- Συνέπεια στην ποιότητα
- Ανταγωνιστικότητα στις τιμές
- Επίπεδο εξυπηρέτησης
- Τήρηση διαδικασιών συστημάτων διαχείρισης (ISO/HACCP)

Επιπρόσθετα η Εταιρεία διατηρεί το δικαίωμα για έλεγχο στις εγκαταστάσεις των προμηθευτών της.

Καθώς η ασφάλεια των τροφίμων είναι πρωταρχικής σημασίας για την Εταιρεία, ο έλεγχος και η αξιολόγηση των προμηθευτών τροφίμων είναι πολύ αυστηρός και συνεχής. Η Εταιρεία λαμβάνει προληπτικά μέτρα τα οποία εφαρμόζονται όχι μόνο στα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά και στην παραλαβή των πρώτων υλών, καθώς και στην αποθήκευση και διάθεση των τροφίμων στα εστιατόρια και λοιπούς χώρους των ξενοδοχείων της.

Η ΛΑΜΨΑ έχει θεσπίσει συγκεκριμένες προδιαγραφές τις οποίες οφείλουν να τηρούν οι προμηθευτές ανά προμηθευόμενο είδος. Επιπλέον πραγματοποιείται έλεγχος σε κάθε παραλαβή προϊόντων στις εγκαταστάσεις της (στο όχημα που παραδίδει) σχετικά με:

- την ποιότητα κάθε είδους
- τη σήμανση κάθε είδους
- τη θερμοκρασία του προϊόντος (στα φρέσκα που είναι σε ψυγείο).

Με βάση τον εκάστοτε έλεγχο, συμπληρώνονται όλα τα απαραίτητα έντυπα παραλαβής προϊόντων που έχουν καθοριστεί βάσει του προτύπου διαχείρισης HACCP.

1.5 Φροντίδα για το Περιβάλλον

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της υλοποιεί δράσεις με στόχο την ελαχιστοποίηση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος καθώς και δράσεις για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επισκεπτών και πελατών της. Η δέσμευση της Εταιρείας για τη φροντίδα του περιβάλλοντος αποτυπώνεται στην Περιβαλλοντική Πολιτική που έχει υιοθετήσει, ως μέλος του παγκόσμιου οργανισμού της Marriott.

Περιβαλλοντική Πολιτική (απόσπασμα*)

Δεσμευόμαστε να υιοθετούμε κορυφαίες περιβαλλοντικές πρακτικές και αρχές βιωσιμότητας, με στόχο:

- Την εξοικονόμηση των φυσικών πόρων.
- Την προστασία της βιοποικιλότητας των οικοσυστημάτων.
- Την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης.
- Την ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και της μόλυνσης.
- Την ανάπτυξη και παρακολούθηση συγκεκριμένων περιβαλλοντικών δεικτών επίδοσης (KPIs).
- Την αύξηση της ευαισθητοποίησης μεταξύ των εργαζόμενων, των επισκεπτών και των τοπικών κοινωνιών.

**Μεταφρασμένο απόσπασμα από την Περιβαλλοντική Πολιτική της Marriott (Environmental Sustainability Policy, Hotels & Resorts)*

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει ειδική Επιτροπή περιβαλλοντολογικής υγείας και ασφάλειας, η οποία διασφαλίζει την εναρμόνιση της Εταιρείας με τους Ελληνικούς νόμους, τους νόμους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις πρωτοβουλίες της Marriott International για το περιβάλλον.

Εξοικονόμηση ενέργειας

Σχετικά με τις πρωτοβουλίες που αναπτύσσει με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας, η Εταιρεία έχει ήδη υλοποιήσει σημαντικά έργα, όπως τα παρακάτω:

- Αυτοματισμοί που βοηθούν στη διαχείριση της ψύξης και θέρμανσης των κτιρίων, χωρίς περιττές απώλειες.
- Χρήση φυσικού αερίου στους ψύκτες.
- Σύστημα instabus για τον εξωτερικό φωτισμό, στις αίθουσες δεξιώσεων και τους κοινόχρηστους χώρους. Με το σύστημα αυτό όλα τα μέρη της ηλεκτρικής εγκατάστασης των κτηρίων, μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να ρυθμίζεται η κατανάλωση ρεύματος πολύ πιο άμεσα.

Υπεύθυνη διαχείριση απορριμμάτων

Η υπεύθυνη διαχείριση των απορριμμάτων αποτελεί προτεραιότητα για την Εταιρεία ΛΑΜΨΑ. Για το λόγο αυτό συνεργάζεται με αδειοδοτημένες εταιρείες συλλογής αποβλήτων, με στόχο την ορθή διαχείρισή τους. Τα υλικά που ανακυκλώνονται είναι: γυαλί, χαρτί, πλαστικά, λαμπτήρες, χρησιμοποιημένα λάδια κουζίνας, μελάνια, μπαταρίες, καθώς και ηλεκτρικές συσκευές. Το 2018 πέτυχαμε 98% ανακύκλωση υλικών.

Το 2018 ξεκίνησε η εταιρία ένα καινούριο πρόγραμμα και στα δύο Ξενοδοχεία μας στην «Υπεύθυνη κατανάλωση και παραγωγή ενέργειας καθώς και ευαισθητοποίηση σε περιβαλλοντικά θέματα ανακύκλωσης οργανικών-ανόργανων υλικών», με περιορισμό των οργανικών αποβλήτων από τις κουζίνες εγκαθιστώντας σύστημα ώστε να γίνεται μείωση του όγκου τους σε 70% (ανακύκλωση – μορφή κομποστοποίησης).

Η συνεργασία του προσωπικού στην υλοποίηση όλων των στόχων ανακύκλωσης και υπεύθυνης χρήσης ενέργειας των παροχών των ξενοδοχείων, μέσα από αντίστοιχες εκπαιδεύσεις ήταν βασική προτεραιότητα το 2018.

Από τον Απρίλιο 2010, το Ξενοδοχείο Μεγάλη Βρεταννία κατέχει το βραβείο «Green Key», ένα διεθνές οικολογικό πρόγραμμα ποιότητας για τον τουρισμό, αποδεικνύοντας ότι το ξενοδοχείο φροντίζει για την προστασία του περιβάλλοντος, αναζητώντας συνεχώς τρόπους βελτίωσης και καινοτομίας.

Σκοπός του προγράμματος είναι η ανάπτυξη και η διαχείριση ενός οικολογικού σήματος ποιότητας, τουριστικού ενδιαφέροντος. Το Green Key λειτουργεί βασικά ως πρόγραμμα πιστοποίησης, το οποίο στοχεύει στην αύξηση της ευαισθητοποίησης των ιδιοκτητών, των εργαζομένων, των πελατών, καθώς και των τοπικών κοινωνιών σχετικά με την ανάληψη δράσης σε ζητήματα περιβάλλοντος και βιώσιμης ανάπτυξης.

Τα κριτήρια για τη βράβευση ενός οργανισμού με το οικολογικό σήμα ποιότητας "The Green Key" χωρίζονται σε 13 κατηγορίες, μεταξύ άλλων: Περιβαλλοντική διαχείριση, συμμετοχή του Προσωπικού, πληροφόρηση των πελατών, διαχείριση νερού και απορριμμάτων κ.ά.

Στην Ελλάδα, η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης και συγκεκριμένα η Εθνική Επιτροπή του Προγράμματος Green Key, μελετά τις περιπτώσεις και αποφασίζει τη βράβευση και απονομή του σήματος στους οργανισμούς.

Τα ξενοδοχεία Μεγάλη Βρεταννία και King George, κατέχουν για επτά συνεχή χρόνια την πιστοποίηση και το 2018 βραβεύτηκαν για ακόμη μια χρονιά με το σήμα Green Key, για τα Green Room δωμάτια που διατίθενται στους επισκέπτες. Στόχος των ξενοδοχείων, μέσω της συγκεκριμένης πιστοποίησης, είναι να συμβάλλουν σημαντικά στη δημιουργία οικολογικής κουλτούρας και ευαισθητοποίησης σε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος και πράσινης ανάπτυξης. Τα Green Rooms των ξενοδοχείων βρίσκονται στον 3ο όροφο (Green Floor) και παρέχουν τη δυνατότητα στους επισκέπτες να διαμείνουν σε δωμάτια με φιλικότερα προς το περιβάλλον χαρακτηριστικά και παροχές, όπως οργανικά προϊόντα και επιλογές ανακύκλωσης.

1.6 Υπευθυνότητα για την Κοινωνία

Η Εταιρεία ΛΑΜΨΑ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στην υλοποίηση και υποστήριξη δράσεων κοινωνικής υπευθυνότητας, καθώς η προσφορά στην κοινωνία και ιδιαίτερα η στήριξη των ευπαθών κοινωνικών ομάδων, αποτελεί συστατικό στοιχείο της εταιρικής κουλτούρας της Εταιρείας. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση και το σύνολο των εργαζομένων των Ξενοδοχείων «Μεγάλη Βρεταννία» και «King George», αναλαμβάνουν συνεχείς πρωτοβουλίες κοινωνικής υπευθυνότητας, οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της στρατηγικής της ΛΑΜΨΑ.

Η Εταιρεία, έχει αναπτύξει επίσης έμπρακτο ενδιαφέρον για επίκαιρα ζητήματα τα οποία συνδέονται με την κοινωνική και οικονομική κρίση. Μέσω των δράσεων που αναλαμβάνει, συμβάλλει και στην ενίσχυση της επιχειρηματικής υπευθυνότητας, ως βάση για τη βιώσιμη ανάπτυξη και την απασχόληση.

Πιο συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του 2018-2017, ανά κατηγορία, υλοποιήθηκαν οι παρακάτω δράσεις:

- Διοργάνωσε εράνους για φιλανθρωπικά ιδρύματα όπως το «Χαμόγελο του Παιδιού», «Με Αγάπη», «Γιατροί του κόσμου», «Ίδρυμα Θεοτόκος» κλπ.
- Συνέλλεξε και δώρισε ρουχισμό δύο φορές το χρόνο για τους Άστεγους του Δήμου Αθηναίων και τα «Παιδικά Χωριά SOS».
- Πρόσφερε μερίδες φαγητού στο Ίδρυμα Αστέγων και στο Ίδρυμα «Γαλήνη» (ενέργειες που γίνονται από το 2013)
- Δώρισε εξοπλισμό των ξενοδοχείων σε ορφανοτροφεία των Αθηνών
- Υποστήριξε τη Unicef Ελλάδα αγοράζοντας δώρα για το Πάρτυ για τα Παιδιά των Συνεργατών από την Unicef με σκοπό να υποστηριχθούν σημαντικοί σκοποί της.
- Τα τελευταία 8 χρόνια υποστηρίζει την παγκόσμια πρωτοβουλία Race for the Cure για την πρόληψη του καρκίνου του μαστού. Ο αγώνας πραγματοποιείται κάθε χρόνο στο Ζάππειο και υποστηρίζεται από το «Άλμα Ζωής» τον Σύλλογο για την προστασία των Γυναικών με καρκίνο μαστού. Τα Ξενοδοχεία της Εταιρείας υποστηρίζουν οικονομικά τον Σύλλογο, καλύπτοντας το κόστος συμμετοχής κάθε εργαζόμενου και δωρίζοντας ένα συμβολικό ποσό για κάθε χιλιόμετρο που διανύει ο κάθε εργαζόμενος.
- Τα έξι τελευταία χρόνια (2013 – 2018) διοργανώνει μια σειρά Ποδηλατοδρομιών με συμμετέχοντες εργαζόμενους των Ξενοδοχείων, οι οποίοι διανύουν μια απόσταση στο Κέντρο της Αθήνας, μεταφέροντας συμβολικά το μήνυμα της Εθελοντικής Συνεισφοράς, της ομαδικότητας και της ευαισθησίας. Με αυτό τον τρόπο συγκεντρώθηκαν χρήματα για την UNICEF, ενισχύοντας το σημαντικό τους έργο. Στις 06/11/2016 διοργανώθηκε η 4^η ποδηλατοδρομία στην περιοχή Ωροπού. Το 2017 διοργανώθηκε στις 23/04/2017 η 5^η Ποδηλατοδρομία στο Ελληνικό, παραλία Βούλας και η 6^η Ποδηλατοδρομία στις 29/10/2018 στην παραλία Σχοινιά, συγκεντρώνοντας χρήματα αυτή τη φορά για τα Παιδικά χωριά SOS. Όλες οι εκδηλώσεις συνδυάστηκαν με τον καθαρισμό των παραλιών από ομάδες εθελοντών εργαζομένων.
- Επίσης, η εταιρία συνεργάζεται με όλα τα Ξενοδοχεία της Marriott International στην Ελλάδα και στην Κύπρο, συνεχίζοντας τις δράσεις τους για τα παιδιά, μέσω των Ενεργειών Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης, και οργάνωσε για πρώτη φορά, την Παρασκευή 16 Νοεμβρίου 2018, το Run for Youth, έναν αγώνα πεζοπορίας και τρεξίματος, με μια ομάδα εθελοντών εργαζομένων, η οποία «Τρέχει για καλό σκοπό». Βασικός στόχος της εκδήλωσης είναι η συλλογή χρημάτων για τα ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΩΡΙΑ SOS. Η δραστηριότητα αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο των ενεργειών του Marriott Worldwide Business Council Greece & Cyprus. Το Run for Youth αποτελείται από ένα αγώνα δρόμου (5 ή 10km) και έναν περίπατο (5 ή 10km).
- Τα τελευταία 5 χρόνια διοργανώνει με μεγάλη επιτυχία το Χριστουγεννιάτικο Παζάρι, στο οποίο τα έσοδα που προκύπτουν από τις χειροποίητες δημιουργίες των Συνεργατών μας προορίζονταν για την «Κιβωτό του Κόσμου», παλαιότερα ενισχύθηκε κι ο « Φάρος Τυφλών» . Η «Κιβωτός του Κόσμου» είναι ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που ιδρύθηκε το 1988 και φροντίζει εγκαταλελειμένα παιδιά.

Το 2017 τα χρήματα που μαζεύτηκαν από το Χριστουγεννιάτικο παζάρι στις 21/12/2017 δόθηκαν στους Δήμους των περιοχών της Αθήνας που επλήγησαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα.

Και το 2018 στις 21 & 22/12/2018) διοργανώθηκε το παζάρι με τα χρήματα να δίνονται στην Κιβωτό του κόσμου.

- Διοργανώνει την «Ημέρα Γονιών», όπου κάθε χρόνο έρχονται τα παιδιά των εργαζομένων τα Χριστούγεννα, σε μια Εορταστική Εκδήλωση στα Ξενοδοχεία μας και βλέπουν τα τμήματα που εργάζονται οι γονείς τους, αφιερώνοντας κάποιες ώρες με ενημέρωση από στέλεχος του τμήματος σε μια προσπάθεια επαγγελματικού προσανατολισμού τους. Φέτος η εκδήλωσή μας πραγματοποιήθηκε στις 21/12/2018, παράλληλα με το Χριστουγεννιάτικο παζάρι.
- Προσκάλεσε παιδιά από το «Παιδικό Χωριό SOS» στις ετήσιες Χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις των παιδιών των εργαζομένων.
- Συνεργάστηκε με την Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία.
- Προχώρησε στον εκσυγχρονισμό του ηλεκτροφωτισμού της Πλατείας Συντάγματος
- Το 2018 όπως και το 2017 πραγματοποιήθηκε ένα πρόγραμμα «Δεσμός για τα σχολεία» όπου σε συνεργασία με τους πελάτες μαζεύτηκαν χρήματα για δωρεές σε σχολεία τόσο σε υποβαθμισμένες περιοχές της Αθήνας όσο και σε σχολεία σε απομακρυσμένες περιοχές της Β. Ελλάδας και της άγονης γραμμής. Σκοπός ήταν οι δωρεές αυτές να αφορούν εκπαιδευτικό εξοπλισμό για τα σχολεία και κάλυψη των ετήσιων δαπανών θέρμανσης.

Ο Δεσμός είναι ένα Μη Κερδοσκοπικό Σωματείο με όραμα την ανάγκη να αξιοποιηθεί υπεύθυνα και αποτελεσματικά η ιδιωτική πρωτοβουλία στην αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης που βιώνει η χώρα μας, καθώς και η κοινή αντίληψη επαγγελματισμού. Απώτερος κοινός στόχος είναι ο Δεσμός να συνδράμει στη δημιουργία βιώσιμων δικτύων αλληλεγγύης και στην καλλιέργεια της κοινωνικής και ανθρωπιστικής υπευθυνότητας

Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης για το 2017 της ΛΑΜΨΑ περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό ΕΚΕ της Εταιρείας, ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI Standards και αναρτάται στην ιστοσελίδα www.lampsa.gr.

ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.»

1.Εισαγωγή

Ο παρών Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης (εφεξής «ΚΕΔ») περιλαμβάνει τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία τόσο αυτοβούλως όσο και κατ' επιταγή της κείμενης νομοθεσίας (Ν. 2190/1920, Ν. 3016/2002, Ν. 3693/2008, Ν. 3884/2010 κλπ.). Αποσκοπεί δε όχι μόνον στη συμμόρφωση με τις διατάξεις του Ν. 3873/2010, αλλά και στη βελτίωση της πληροφόρησης των ιδιωτικών και θεσμικών μετόχων.

Οι υιοθετούμενες αρχές εταιρικής διακυβέρνησης επηρεάζουν τον τρόπο λειτουργίας, τις διαδικασίες και τη λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας, επιδιώκοντας να διασφαλίσουν την απαιτούμενη επί ίσοις όροις διαφάνεια προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία έλαβε υπ' όψιν και τις γενικές αρχές του Σχεδίου Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης του Ελληνικού Συμβουλίου Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ). Ο Κώδικας βρίσκεται αναρτημένος στον ιστότοπο της Εταιρείας : <http://www.lampsa.gr> στην ενότητα "Γραφείο Τύπου - Ανακοινώσεις".

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Ρόλος και αρμοδιότητες του ΔΣ

Το ΔΣ θα πρέπει να διευθύνει τις εταιρικές υποθέσεις προς όφελος της εταιρείας και των μετόχων, διασφαλίζοντας τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση όλων των μετόχων.

Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, το ΔΣ θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με εκείνα της εταιρείας, όπως είναι οι πελάτες, οι πιστωτές, οι εργαζόμενοι και οι κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται άμεσα από τη λειτουργία της εταιρείας.

Στα κύρια θέματα που αποφασίζονται συλλογικώς από το Δ.Σ. θα πρέπει να περιλαμβάνονται:

- η έγκριση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής και των λειτουργικών στόχων της εταιρείας,
- η έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού και του επιχειρησιακού σχεδίου,
- η λήψη αποφάσεων για σημαντικές εξαγορές και εκποιήσεις,
- η επιλογή των επιτελικών στελεχών της εταιρείας, συνδυαζόμενη με την διοικητική παρακολούθηση της ιεραρχίας και της διαδοχής,
- η διασφάλιση της αξιοπιστίας των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και στοιχείων της εταιρείας, των συστημάτων χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και των στοιχείων και πληροφοριών που λαμβάνουν δημοσιότητα, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων,
- η πρόληψη και ο χειρισμός τυχόν περιστατικών συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ αφενός της εταιρείας και αφετέρου της Διοίκησής της, των μελών του ΔΣ ή των κύριων μετόχων (συμπεριλαμβανομένων των μετόχων με άμεση ή έμμεση εξουσία να διαμορφώνουν ή να επηρεάζουν τη σύνθεση και τη συμπεριφορά του ΔΣ), με γνώμονα τη διαφάνεια και την προστασία των εταιρικών συμφερόντων,
- η διασφάλιση ύπαρξης αποτελεσματικής διαδικασίας συμμόρφωσης της εταιρείας με τους σχετικούς νόμους και κανονισμούς,
- η ευθύνη λήψης σχετικών αποφάσεων και η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος διοίκησης της εταιρείας, και
- η διατύπωση, διάδοση και εφαρμογή των βασικών αξιών και αρχών της εταιρείας, που διέπουν τις σχέσεις της με όλα τα μέρη, των οποίων τα συμφέροντα συνδέονται με αυτά της εταιρείας.

2. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ και των ανώτατων διοικητικών στελεχών

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ θα πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων, λαμβάνοντας υπ' όψιν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης. Το ΔΣ και τα ανώτατα διοικητικά στελέχη θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας και να διαθέτουν ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που να ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους. Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

3. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

Κάθε μέλος του ΔΣ υπέχει εκ του νόμου υποχρέωση πίστης στην εταιρεία. Θα πρέπει επομένως να ενεργούν με ακεραιότητα και προς το συμφέρον της εταιρείας, να έχουν επαρκή πληροφόρηση για τις συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις και να διαφυλάσσουν την εμπιστευτικότητα των μη δημοσίων διαθέσιμων πληροφοριών. Τα μέλη του Δ.Σ. και τα πρόσωπα στα οποία έχουν εκχωρηθεί εξουσίες από αυτό, δεν θα πρέπει να έχουν σχέση ανταγωνισμού με την εταιρεία και θα πρέπει να αποφεύγουν κάθε θέση ή δραστηριότητα που δημιουργεί ή φαίνεται να δημιουργεί σύγκρουση ανάμεσα στα προσωπικά τους συμφέροντα και εκείνα της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένης της κατοχής θέσεων στο ΔΣ ή τη διοίκηση ανταγωνιστικών εταιρειών, χωρίς την άδεια της Γενικής Συνέλευσης. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να συνεισφέρουν την εμπειρία τους και να αφιερώνουν στα καθήκοντά τους τον αναγκαίο χρόνο και την απαραίτητη προσοχή. Θα πρέπει επίσης να περιορίζουν αναλόγως το πλήθος άλλων επαγγελματικών δεσμεύσεων (ιδιαίτερα συμμετοχές σε ΔΣ άλλων εταιρειών). Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να επιδιώκουν να συμμετέχουν σε όλες τις συνεδριάσεις του ΔΣ, καθώς και των επιτροπών, στις οποίες τοποθετούνται. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιολογεί τακτικά την αποτελεσματικότητά του στην εκπλήρωση των καθηκόντων του, καθώς και εκείνη των επιτροπών του. Τα ανεξάρτητα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα να υποβάλουν στη Γενική Συνέλευση των μετόχων εκθέσεις και δηλώσεις, ξεχωριστά από τα λοιπά μέλη του Δ.Σ., εφόσον το κρίνουν σκόπιμο.

4. Ανάδειξη - Λειτουργία του ΔΣ

Η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ θα πρέπει να γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια, στοχεύοντας στην επίτευξη ισορροπίας ανάμεσα στην επαρκή εκπροσώπηση της πλειοψηφίας, αλλά και στη διασφάλιση της αποτελεσματικής συμμετοχής των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών.

Αναλόγως των επιχειρηματικών αναγκών, το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Ο Πρόεδρος θα πρέπει να έχει τις αρμοδιότητες του καθορισμού της ημερήσιας διάταξης, της διασφάλισης της καλής οργάνωσης των εργασιών του ΔΣ, αλλά και της αποτελεσματικής διεξαγωγής των συνεδριάσεών του. Η πληροφόρηση που παρέχεται από τη Διοίκηση στο Δ.Σ. θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να ανταπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντα που απορρέουν από τις αρμοδιότητές του. Θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη του Προέδρου η διασφάλιση της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

5. Σύστημα Εσωτερικού ελέγχου

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ακρίβεια και αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται, ώστε να παρουσιάζεται προς το επενδυτικό κοινό μια σαφής εικόνα και αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας.

Το ΔΣ θα πρέπει να διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων κινδύνων. Θα πρέπει να παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και να την επανεξετάζει τακτικά. Οι βασικοί κίνδυνοι προς αντιμετώπιση και η αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των εν λόγω κινδύνων, θα πρέπει να επανεξετάζονται περιοδικώς.

Η επανεξέταση θα πρέπει να καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Το ΔΣ, μέσω της επιτροπής ελέγχου, θα πρέπει επίσης να

βρίσκεται σε άμεση και τακτική επαφή με τους τακτικούς ελεγκτές, προκειμένου να λαμβάνει τακτική ενημέρωση από τους τελευταίους σε σχέση με την ορθή λειτουργία του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

6. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

7. Επικοινωνία με τους μετόχους

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

8. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση. Το ΔΣ θα πρέπει να διευκολύνει, εντός του πλαισίου των σχετικών καταστατικών προβλέψεων, τη συμμετοχή όλων των μετόχων στη Γενική Συνέλευση, άνευ διακρίσεων. Το ΔΣ θα πρέπει να αξιοποιεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για να διευκολύνει τον ουσιαστικό και ανοιχτό διάλογό τους με την εταιρεία.

Μέρος Α – Το Δ.Σ. και τα μέλη του

1. Ρόλος και αρμοδιότητες του Δ.Σ.

Οι ρόλοι, τόσο του ΔΣ όσο και της Διοίκησης, προσδιορίζονται και τεκμηριώνονται με σαφήνεια στο καταστατικό της εταιρείας και στον εσωτερικό κανονισμό. Είναι το αρμόδιο εταιρικό όργανο που αποφασίζει κάθε πράξη που αφορά τη διοίκηση και διαχείριση της Εταιρείας, επιφυλασσόμενης της αποκλειστικής αρμοδιότητας της Γενικής Συνέλευσης επί ορισμένων, κατά νόμο ή κατά το Καταστατικό προβλεπόμενων θεμάτων.

Το ΔΣ υιοθετεί σαφή πολιτική ανάθεσης εξουσιών στη Διοίκηση, η οποία περιλαμβάνει και κατάλογο των ζητημάτων για τα οποία το ΔΣ έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει. Για την επίτευξη των εταιρικών στόχων αλλά και την αποτελεσματική και ευέλικτη λειτουργία της Εταιρείας, το Δ.Σ. επιτρέπεται να εκχωρεί μέρος των αρμοδιοτήτων του, εκτός από αυτές που απαιτούν συλλογική ενέργεια, προς ένα ή περισσότερα μέλη του Συμβουλίου ή και προς πρόσωπα εκτός του Διοικητικού Συμβουλίου.

Για την διεξαγωγή της υπηρεσίας μπορεί να διοριστεί από το Διοικητικό Συμβούλιο ένας Γενικός Διευθυντής, είτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, είτε εκτός αυτών. Ο Γενικός Διευθυντής που δεν είναι Σύμβουλος δύναται να παρίσταται στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου χωρίς δικαίωμα ψήφου, μετά από άδεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Προκειμένου η εταιρεία να αναλάβει εγκύρως υποχρεώσεις απαιτούνται πάντοτε δύο υπογραφές για τις οποίες είναι εξουσιοδοτημένοι ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Γενικός Διευθυντής, αν δε κωλύεται κάποιος από τους τρεις αυτούς, εξουσιοδοτείται άλλος Σύμβουλος που διορίζεται ειδικώς από το Διοικητικό Συμβούλιο. Εκτός από τα πρόσωπα που προαναφέρθηκαν το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να παραχωρήσει το δικαίωμα πρώτης ή δεύτερης υπογραφής και σε άλλα πρόσωπα που επιλέγονται μεταξύ των ανωτέρω υπαλλήλων σύμφωνα με τις ανάγκες της υπηρεσίας.

Την εταιρεία, στο όνομα του Συμβουλίου, εκπροσωπεί έναντι των τρίτων και ενώπιον όλων των διοικητικών ή δικαστικών αρχών ο Διευθύνων Σύμβουλος, και αν κωλύεται κάποιος από αυτούς, ο Γενικός Διευθυντής ή ένας από τους Συμβούλους τον οποίο ορίζει το Συμβούλιο.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία του Δ.Σ., έχει θεσπιστεί επιτροπή ελέγχου, υπεύθυνη για την παρακολούθηση της οικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, καθώς και για την εποπτεία και την

παρακολούθηση του τακτικού ελέγχου και των θεμάτων που αφορούν στην αντικειμενικότητα και την ανεξαρτησία των νόμιμων ελεγκτών. Με την εφαρμογή του Νόμου 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) θεσπίστηκαν αλλαγές αναφορικά με την σύνθεση και λειτουργία της Επιτροπής Ελέγχου. Η Εταιρεία έχει ήδη δρομολογήσει τις απαραίτητες διαδικασίες ώστε να εναρμονιστεί, όπου κριθεί απαραίτητο, με τις διατάξεις του νέου Νόμου.

2. Μέγεθος και σύνθεση του ΔΣ

Λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ θα πρέπει να επιτρέπουν την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και να αντικατοπτρίζουν το μέγεθος, τη δραστηριότητα και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης, η Εταιρεία διοικείται, κατά το Καταστατικό, από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από επτά έως δέκα (7-10) μέλη, εκτελεστικά και μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με το ν. 3016/2002 όπως εκάστοτε ισχύει, μετόχους ή μη, τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ της εταιρείας πρέπει να εξασφαλίζουν ισορροπία μεταξύ εκτελεστικών, μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών. Έτσι το ΔΣ αποτελείται κατά το 1/3 τουλάχιστον από μη εκτελεστικά μέλη (συμπεριλαμβανομένων των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών). Τα εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Τα εκτελεστικά μέλη του ΔΣ ασχολούνται με την καθημερινή διοίκηση της εταιρείας και διατηρούν κάποιας μορφής εργασιακή σχέση με αυτήν.

Τα μη εκτελεστικά μέλη συμμετέχουν στη λήψη αποφάσεων και εποπτεύουν τις δραστηριότητες της Εταιρείας. Είναι επιφορτισμένα με την προαγωγή όλων των εταιρικών ζητημάτων, συμμετέχουν σε τυχόν συμβούλια και επιτροπές και είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένα με την προάσπιση των αρχών της χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης. Μεταξύ των μη εκτελεστικών μελών υπάρχουν δύο (2) ανεξάρτητα μέλη τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις ανεξαρτησίας που τίθενται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Τα μη εκτελεστικά μέλη διατηρούν ανεξαρτησία στη διερεύνηση των θεμάτων που εξετάζουν, με στόχο την παροχή ουσιαστικού έργου και τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ του Διοικητικού Συμβουλίου και των διευθυντικών στελεχών και διαχειριστών.

Οι ιδιότητες του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου δεν θα πρέπει να συμπίπτουν στο ίδιο πρόσωπο. Περαιτέρω, σε περίπτωση που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι εκτελεστικό μέλος, θα πρέπει να διορίζεται Αντιπρόεδρος μη εκτελεστικό μέλος. Το Δ.Σ. της εταιρείας θα επικουρείται από ένα Γραμματέα, ανώτατο διοικητικό στέλεχος ή δικηγόρο, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. και θα τηρεί τα πρακτικά.

Η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του ΔΣ, καθώς και τα ονόματα του Προέδρου του ΔΣ, του Αντιπροέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, αλλά και των Προέδρων των επιτροπών του ΔΣ και των μελών τους. Ακόμη, στη δήλωση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζονται και τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη που το ΔΣ θεωρεί ότι διατηρούν την ανεξαρτησία τους. Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει επίσης να γνωστοποιείται η διάρκεια της θητείας των μελών του ΔΣ, και να περιλαμβάνεται σύντομο βιογραφικό σημείωμά τους.

3. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του ΔΣ

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει να γνωρίζουν σε βάθος τόσο τη λειτουργία και τα αντικείμενα της εταιρείας όσο και την ευρύτερη αγορά του κλάδου, ώστε να συνεισφέρουν ουσιαστικά και αποτελεσματικά στην εύρυθμη και αποδοτική λειτουργία της Εταιρείας.

Η συνεχής αποχή κάποιου συμβούλου, χωρίς δικαιολογημένη αιτία, ο οποίος διαμένει στην έδρα της Εταιρείας, από τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου για διάστημα πέραν του τετραμήνου, ισοδυναμεί με παραίτηση.

Σύμβουλος που απουσιάζει ή κωλύεται, δικαιούται με δική του ευθύνη να αναθέσει την αντιπροσωπευσή του στο Συμβούλιο σε άλλον σύμβουλο. Η εξουσιοδότηση για την αντιπροσωπευσή του, μπορεί να ισχύει για μία ή για περισσότερες από μία συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος ενός των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ο εξουσιοδοτούμενος

αντιπρόσωπος αυτού πρέπει να είναι ομοίως μη εκτελεστικό μέλος. Το αυτό ισχύει και για τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

4. Ανάδειξη - Λειτουργία του ΔΣ

Το Δ.Σ. της εταιρείας εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση με μέγιστη θητεία τριών (3) ετών. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επανεκλεγούν.

Το ΔΣ υποβάλλει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων, που έχει και την αποφασιστική προς τούτο αρμοδιότητα, κατάσταση υποψηφίων μελών Δ.Σ., κατόπιν επαρκούς και έγκαιρης πληροφόρησης των μετόχων, όσον αφορά στο προφίλ των υποψηφίων. Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης.

Το ΔΣ θα πρέπει να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά του. Η πληροφόρηση που του παρέχεται από τη Διοίκηση θα πρέπει να είναι έγκαιρη, ώστε να του δίνεται η δυνατότητα να ανταπεξέρχεται αποτελεσματικά στα καθήκοντά του.

Οι συζητήσεις και οι αποφάσεις του ΔΣ και των επιτροπών του θα πρέπει να καταγράφονται σε πρακτικά. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης θα πρέπει να μοιράζονται και να εγκρίνονται στην επόμενη συνεδρίαση του ΔΣ ή της επιτροπής.

Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να μεριμνούν τα ίδια για την τακτική ενημέρωσή τους, αναφορικά με τις επιχειρηματικές εξελίξεις και τους σημαντικότερους κινδύνους, στους οποίους είναι εκτεθειμένη η εταιρεία. Επίσης θα πρέπει να ενημερώνονται έγκαιρα για τις αλλαγές στη νομοθεσία και το περιβάλλον της αγοράς. Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έρχονται σε τακτική επαφή με το στελεχικό δυναμικό της εταιρείας, μέσω τακτικών παρουσιάσεων από τους επικεφαλής τομέων και υπηρεσιών.

Τα μέλη του ΔΣ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη Διοίκηση, μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου, κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

5. Αξιολόγηση του ΔΣ

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του ΔΣ και των επιτροπών του θα πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια και να στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Στη διαδικασία αυτή θα πρέπει να προΐσταται ο Πρόεδρος, και τα αποτελέσματά της να συζητούνται από το ΔΣ, ενώ σε συνέχεια της αξιολόγησης, ο Πρόεδρος θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την αντιμετώπιση των διαπιστωμένων αδυναμιών. Αποτελεί επίσης βέλτιστη πρακτική να συνέρχονται τακτικά τα μη εκτελεστικά μέλη, χωρίς την παρουσία εκτελεστικών μελών, προκειμένου να αξιολογείται η επίδοση των εκτελεστικών μελών και να καθορίζονται οι αμοιβές τους.

Μέρος Β –Εσωτερικός έλεγχος & Διαχείριση κινδύνων

1. Ελεγκτική Επιτροπή

Η Εταιρεία εφαρμόζει επαρκείς δικλίδες ασφαλείας, ώστε να διασφαλίσει την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της.

Στο πλαίσιο αυτό, έχει συσταθεί η κατά νόμο προβλεπόμενη Ελεγκτική Επιτροπή (Audit Committee), η οποία είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση του τμήματος εσωτερικού ελέγχου σε περιοδική βάση αλλά και όποτε αυτό ζητηθεί. Η Επιτροπή βρίσκεται σε συνεχή επαφή με την Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου και φροντίζει ώστε να διασφαλίζονται όλες εκείνες οι προϋποθέσεις και συνθήκες που είναι απαραίτητες για την απρόσκοπτη λειτουργία του εσωτερικού ελέγχου.

Το ακριβές πλαίσιο των αρμοδιοτήτων των δύο ανωτέρω οργάνων περιγράφεται λεπτομερώς στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Η Ελεγκτική Επιτροπή (Audit Committee) αποτελείται από τουλάχιστον δύο μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ένα ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος και, όπως προαναφέρθηκε, έχει ως αποστολή την αντικειμενική διεξαγωγή εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων και την αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των ελεγκτικών οργάνων και του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η εξασφάλιση της συμμόρφωσης της Εταιρείας με τους κανόνες της Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς επίσης και η διασφάλιση της ορθής λειτουργίας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και η εποπτεία των εργασιών της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας και η αξιολόγηση του επικεφαλής της. Επιπλέον, η Επιτροπή Ελέγχου παρακολουθεί τις εργασίες των ανεξάρτητων ορκωτών ελεγκτών, συζητεί μαζί τους τυχόν αδυναμίες του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και έχει την δυνατότητα να παρέχει συστάσεις - συμβουλές στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, αναφορικά με τον διορισμό, την διατήρηση ή την παύση των εξωτερικών ορκωτών ελεγκτών της Εταιρείας.

Για την εκπλήρωση των καθηκόντων της, αναγνωρίζεται ότι τα μέλη της Ελεγκτικής Επιτροπής δεν επιτελούν τις εργασίες των ελεγκτών ή / και των λογιστών. Με βάση το ανωτέρω, δεν εμπίπτει στην ευθύνη αυτών η εκτέλεση λεπτομερών εργασιών λογιστικής επισκόπησης - υποστήριξης ή / και μέρους αυτών ή / και άλλων παρεμφερών εργασιών.

2. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το ΔΣ έχει συστήσει κατά νόμο υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου, που λειτουργεί σύμφωνα με τον εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας αποτελεί μία ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα, η οποία αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Στις αρμοδιότητές της περιλαμβάνονται η αξιολόγηση και βελτίωση των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, καθώς επίσης η εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις θεσμοθετημένες πολιτικές και διαδικασίες όπως αυτές περιγράφονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας, την ισχύουσα νομοθεσία (κυρίως την χρηματιστηριακή) και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η Διοίκηση και όλα τα στελέχη οφείλουν να συνεργάζονται και να παρέχουν όλες τις απαραίτητες πληροφορίες στο τμήμα αυτό, ώστε να διευκολύνουν με κάθε τρόπο το έργο του.

Το ΔΣ, με την υποστήριξη της Επιτροπής Ελέγχου, θα πρέπει να θεσπίζει κατάλληλες πολιτικές όσον αφορά στον εσωτερικό έλεγχο, και να διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα του συστήματος. Θα πρέπει επίσης να ορίζει τη διαδικασία που θα υιοθετηθεί για την παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, η οποία θα περιλαμβάνει το πεδίο εφαρμογής και τη συχνότητα των εκθέσεων της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου που λαμβάνει και εξετάζει το ΔΣ κατά τη διάρκεια του έτους, καθώς και τη διαδικασία της ετήσιας αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου.

3. Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρεία θα πρέπει να έχει αναπτύξει τη θέσπιση αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών οι οποίες να διασφαλίζουν την αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων των δραστηριοτήτων της, υποστηρίζοντας και διαφυλάσσοντας συνολικά το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και την χρηματοοικονομική πληροφόρηση.

Οι θεσπισμένες πολιτικές θα πρέπει να διασφαλίζουν στην ασφαλή προστασία, τη διαφύλαξη των στοιχείων του πληροφοριακού συστήματος από το οποίο αντλούνται οι χρηματοοικονομικές πληροφορίες, τον ορθό χειρισμό, τη συμφωνία των οικονομικών μεγεθών για την κατάρτιση των χρηματοοικονομικών και λογιστικών καταστάσεων εκάστης περιόδου.

Τα κύρια χαρακτηριστικά των εφαρμοζόμενων συστημάτων ως προς τη διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων συνδυάζουν:

- i) την αξιοποίηση της υπάρχουσας οργανωτικής δομής και της επαγγελματικής επάρκειας των στελεχών,
- ii) την εφαρμογή ενιαίων και σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων και την τήρηση διαδικασιών που περιορίζουν τη δυνατότητα πρόσβασης και μεταβολής των πληροφοριακών στοιχείων,
- iii) τη σύνταξη ετήσιου προϋπολογισμού, ο οποίος παρακολουθείται κατά τη διάρκεια της χρήσεως μέσω τακτικών αναφορών, για τη σύγκριση με τα εκάστοτε απολογιστικά στοιχεία και τον εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων.
- iv) την εποπτεία και έλεγχο των σημαντικών συναλλαγών, μέσω του συστήματος εκπροσώπησης της εταιρείας,

ν) την αποτελεσματική επικοινωνία ορκωτού ελεγκτή, εσωτερικού ελεγκτή και Ελεγκτικής Επιτροπής.

Μέρος Γ – Αμοιβές

Η διαδικασία καθορισμού των αμοιβών πρέπει να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό και να είναι απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων.

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών θα πρέπει να στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους. Το ύψος των αμοιβών θα πρέπει να βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία. Το ΔΣ θα πρέπει να έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο η εταιρεία αμείβει τα στελέχη της, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική διοίκηση της εταιρείας.

Όσον αφορά τα εκτελεστικά μέλη του Δ.Σ. η αμοιβή τους πρέπει να λαμβάνει υπ' όψιν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους στόχους, την οικονομική κατάσταση και προοπτική της Εταιρείας και τις συνθήκες στην αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, θα συνδυάζονται σταθερά στοιχεία αμοιβής με πρόσθετες παροχές (εις είδος) και μεταβλητά στοιχεία (bonus), συνδεδεμένα με την συνολική απόδοσή τους.

Ως προς τα μη εκτελεστικά μέλη προτείνεται η αμοιβή τους να αντανakλά το χρόνο απασχόλησής τους και τις αρμοδιότητές τους. Συνιστάται η αμοιβή τους να μην συναρτάται άμεσα με την απόδοση της εταιρείας ούτως ώστε να μην αποθαρρύνεται η τυχόν διάθεση εναντίωσης στη Διοίκηση αναφορικά με θέματα ανάληψης αυξημένων επιχειρηματικών κινδύνων.

Οι αμοιβές των μελών του Δ.Σ. προεγκρίνονται από τη ΓΣ, βάσει προτάσεως του Δ.Σ. κατά τα ανωτέρω, ενώ η οριστική έγκριση τόσο για τις αμοιβές των εκτελεστικών όσο και για τις αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών παρέχεται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων, κατά τα προβλεπόμενα στο νόμο.

Μέρος Δ – Σχέσεις με τους μετόχους

1. Επικοινωνία με τους μετόχους

Το ΔΣ θα πρέπει να μεριμνά για την ύπαρξη συνεχούς και εποικοδομητικού διαλόγου με τους μετόχους της εταιρείας, ιδιαίτερα δε με εκείνους που έχουν σημαντικές συμμετοχές και μακροπρόθεσμη προοπτική.

Η εταιρεία θα πρέπει να διατηρεί ενεργό ιστότοπο, στον οποίο να δημοσιεύει περιγραφή της εταιρικής της διακυβέρνησης, της διοικητικής της διάρθρωσης, του ιδιοκτησιακού της καθεστώτος, καθώς και άλλες χρήσιμες για τους μετόχους και τους επενδυτές πληροφορίες.

2. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

Το ΔΣ θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, ώστε οι τελευταίοι να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης, και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Στο πλαίσιο διαφανούς επικοινωνίας με τους μετόχους, ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο Διευθύνων Σύμβουλος, οι εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές θα είναι διαθέσιμοι για την παροχή των απαραίτητων πληροφοριών στους μετόχους. Το Δ.Σ. θα πρέπει να τηρεί την αρχή της ίσης μεταχείρισης των μετόχων σε σχέση με την παροχή πληροφοριών.

Λεπτομερή πληροφοριακά στοιχεία για τον τρόπο λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, τις βασικές εξουσίες της και περιγραφή των δικαιωμάτων των μετόχων και του τρόπου άσκησης τους περιλαμβάνονται στη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης, που εντάσσεται κατά νόμο στην ετήσια έκθεση Δ.Σ..

Η παρούσα δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αποτελεί αναπόσπαστο και ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ
ΛΑΜΨΑ Α.Ε.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2019
Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ

Α.Δ.Τ. Ξ 282324

Δ. Ετήσιες Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις

Οι συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «Εταιρείας Ελληνικών Ξενοδοχείων ΛΑΜΨΑ Ανώνυμη Εταιρεία» στις 24 Απριλίου 2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.lampsa.gr καθώς και στον διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής τους.

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ποσά σε χιλ. €	Σημ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
Μη κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	5.2	195.422	154.893	148.303	118.749
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	5.3	268	253	103	55
Υπεραξία	5.5	3.476	-	-	-
Επενδύσεις σε Θυγατρικές	5.4	-	-	22.122	23.204
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	5.6	300	272	136	108
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	5.15	4.321	7.800	7.921	7.984
Σύνολο		203.787	163.217	178.585	150.100
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού					
Αποθέματα	5.7	1.693	1.612	1.367	1.260
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	5.8	2.135	2.414	1.915	2.212
Λοιπές Απαιτήσεις	5.8	5.798	2.194	4.073	1.838
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	5.9	8.310	13.084	4.206	6.176
Σύνολο		17.936	19.303	11.561	11.486
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού		221.723	182.520	190.146	161.587
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια	5.10				
Μετοχικό Κεφάλαιο		23.928	23.928	23.928	23.928
Διαφορά Υπέρ το Άρτιο		38.641	38.641	38.641	38.641
Τακτικό Αποθεματικό		1.629	1.251	1.629	1.251
Άλλα Αποθεματικά		83	320	(11.534)	306
Ίδιες Μετοχές		(3.631)			
Κέρδη/ Ζημίες εις νέον		38.758	26.757	20.690	14.641
Αποθεματικό Συνλλαγματικών Διαφορών					
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		99.408	90.896	73.354	78.767
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		71	2.843		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		99.478	93.739	73.354	78.767
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	5.18	3.253	2.711	3.196	2.711
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	5.16	22.265	3.841	21.632	3.012
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	5.15	2.764	2.891		
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	5.17	1.697	144	1.688	124
Λοιπές Προβλέψεις	5.11	1.734	974	831	71
Σύνολο		31.714	10.561	27.346	5.919
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	5.12	4.273	3.289	4.170	3.123
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	5.14	1.970	3.027	1.968	3.000
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	5.16	51.898	43.198	51.700	43.000
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	5.16	22.121	21.507	21.921	21.343
Λοιπές υποχρεώσεις	5.13	8.980	7.198	8.397	6.435
Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές Υποχρεώσεις		1.289	-	1.289	-
Σύνολο		90.531	78.220	89.445	76.900
Σύνολο Υποχρεώσεων		122.244	88.781	116.791	82.819
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		221.723	182.520	190.146	161.587

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος

Ποσά σε χιλ. €	Σημ	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017	1/1- 31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Πωλήσεις	5.19	66.710	62.731	54.667	50.506
Κόστος Πωληθέντων	5.19	(37.948)	(37.129)	(29.270)	(28.824)
Μικτό Κέρδος		28.762	25.602	25.397	21.682
Έξοδα Διάθεσης	5.19	(6.935)	(6.235)	(6.276)	(5.597)
Έξοδα Διοίκησης	5.19	(10.073)	(7.738)	(8.405)	(6.074)
Άλλα Έσοδα	5.19	1.429	1.263	898	835
Άλλα Έξοδα	5.19	(257)	(650)	(880)	(106)
Κέρδη Εκμετάλλευσης		12.926	12.243	10.735	10.740
Χρηματοοικονομικό κόστος	5.20	(3.007)	(1.043)	(2.897)	(992)
Χρηματοοικονομικό έσοδο	5.20	57	29	1	0
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	5.20	5.696	899	4.630	1.095
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων		15.671	12.128	12.469	10.843
Φόρος Εισοδήματος	5.21	(3.281)	(3.359)	(3.257)	(3.277)
Καθαρά Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου		12.391	8.770	9.211	7.566
Λοιπά Συνολικά Εισοδήματα που αναταξινομούνται στην κατάσταση αποτί/των σε μεταγενέστερες περιόδους					
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων		76	51	76	51
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων		(19)	(15)	(19)	(15)
Επίδραση φόρου επί του αποθεματικού αναλογιστικών αποτελεσμάτων λόγω αλλαγής φορ. Συντελεστή		(28)		(28)	
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		29	36	29	36
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου		12.420	8.806	9.240	7.603
Κέρδη περιόδου αποδιδόμενα σε :					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		12.392	8.664	9.211	7.566
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1)	106		
		12.391	8.770	9.211	7.566
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Περιόδου αποδιδόμενα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		12.421	8.700	9.240	7.603
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		(1)	106	-	-
		12.420	8.806	9.240	7.603
Κέρδη ανά Μετοχή για κέρδη αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής					
Βασικά σε €	5.22	0,5800	0,4055	0,4311	0,3542

		ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
		1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1- 31/12/2017
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		12.904	12.243	10.712	10.740
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		19.981	17.551	15.681	13.991

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους Ιδιοκτήτες της ΛΑΜΨΑ							
Ποσά σε χιλ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Ίδιες Μετοχές	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	23.928	38.641	1.302		18.116	81.987	2.962	84.949
Μεταβολή από αλλαγή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία					209	209	(225)	(16)
Συναλλαγές αποδιδόμενες στους ιδιοκτήτες	-	-	-		209	209	(225)	(16)
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2016			232		(232)	-		-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2017			36		8.664	8.700	106	8.806
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	23.928	38.641	1.570		26.757	90.896	2.843	93.739
			0		-1	(0)	(0)	
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	23.928	38.641	1.570		26.757	90.896	2.843	93.739
Αγορά Ιδίων Μετοχών				(3.631)		(3.631)		(3.631)
Μεταβολή από αλλαγή ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρική εταιρεία					2.771	2.771	(2.771)	-
Συναλλαγές αποδιδόμενες στους ιδιοκτήτες	-	-	-	(3.631)	2.771	(860)	(2.771)	(3.631)
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2017			378		(4.651)	(4.273)		(4.273)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2018			29		12.392	12.421	(1)	12.420
Απορρόφηση θυγατρικής					1.223	1.223		1.223
Μεταφορές			(266)		266	-		-
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	23.928	38.641	1.712	(3.631)	38.758	99.408	71	99.478

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Εταιρεία

Η ΕΤΑΙΡΙΑ					
Ποσά σε χιλ €	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπέρ το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2017	23.928	38.641	1.289	7.307	71.165
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2016			232	(232)	-
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2017			36	7.566	7.603
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017	23.928	38.641	1.557	14.641	78.767
Υπόλοιπα κατά την 1η Ιανουαρίου 2018	23.928	38.641	1.557	14.641	78.767
Διανομή αποτελέσματος χρήσεως 2017			378	(4.651)	(4.273)
Συγκεντρωτικά Συνολικά Εισοδήματα Χρήσης 2018			29	9.211	9.240
Απορρόφηση θυγατρικής			(11.603)	1.223	(10.380)
Μεταφορές			(266)	266	-
Υπόλοιπα των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018	23.928	38.641	(9.905)	20.690	73.354

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017
Ποσά σε χιλ €				
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη / (Ζημιές) προ φόρων	15.671	12.128	12.469	10.843
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	7.077	5.308	4.969	3.252
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(22)	-	(22)	-
Ζημιές / (Κέρδη) από πώληση παγίων-απομείωση παγίων & συμμετοχών	48	11	1.082	-
Κέρδη από αποτίμηση σε εύλογη αξία	(5.892)	-	(5.892)	-
Προβλέψεις / (Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων)	(482)	293	389	(73)
Έσοδα από Μερίσματα	-	-	-	(300)
Συναλλαγματικές διαφορές	159	(630)	143	(641)
Μη ταμειακά έξοδα	147	-	-	-
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(85)	(29)	(1)	-
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	3.014	1.043	2.897	992
Λειτουργικό κέρδος προ μεταβολών κεφαλαίου κίνησης	19.636	18.124	16.034	14.072
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	85	(409)	58	(348)
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	(2.065)	(958)	(652)	(1.027)
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	(2.792)	1.812	(2.595)	1.543
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβλημένα	(2.397)	(1.078)	(2.296)	(912)
Καταβλημένοι φόροι	(3.376)	(1.066)	(3.000)	(778)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	9.089	16.425	7.549	12.551
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(2.768)	(48.437)	(2.138)	(47.732)
Αγορά μετοχών θυγατρικής	(7.659)	(16)	(7.659)	-
Μερίσματα Εισπραχθέντα	-	-	-	300
Τόκοι εισπραχθέντες	85	29	1	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	(10.342)	(48.424)	(9.797)	(47.431)
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	6.000	43.000	6.000	43.000
Πωλήσεις / (Αγορές) Ιδίων μετοχών	(3.631)	-	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα σε μετόχους της μητρικής	(4.273)	-	(4.273)	-
Εξοφλήσεις δανείων	(3.308)	(5.278)	(3.143)	(5.169)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)	(4)	(4)	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	(5.215)	37.718	(1.416)	37.831
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (α) + (β) + (γ)	(6.468)	5.719	(3.664)	2.950
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	13.084	7.365	6.176	3.226
Ταμειακά διαθέσιμα Απορροφούμενης θυγατρικής	1.694	-	1.694	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	8.310	13.084	4.206	6.176

Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της ετήσιας οικονομικής έκθεσης.

Σημειώσεις επί των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Ο Όμιλος ΛΑΜΨΑ έχει υιοθετήσει πλήρως όλα τα Δ.Π.Χ.Α. και τις διερμηνείες που έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική για τη σύνταξη των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων που καλύπτουν την τρέχουσα χρήση.

Η μητρική εταιρεία του Ομίλου είναι η «ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» εδρεύει στην Αθήνα, Βασιλέως Γεωργίου Α1 και είναι καταχωρημένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με αριθμό Μ.Α.Ε 06015/006/Β/86/0135 και η διάρκειά της έχει ορισθεί σε εκατό (100) έτη, τα οποία άρχισαν από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του Βασιλικού Διατάγματος που ενέκρινε το καταστατικό της. Η εταιρεία λειτουργεί ανελλιπώς από την ίδρυσή της, επί ενενήντα εννιά (99) συναπτά έτη. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων την 19/06/2015, αποφάσισε τη παράταση της διάρκειας της Εταιρείας για πενήντα (50) έτη και αντίστοιχα την τροποποίηση του άρθρου 4 του καταστατικού της.

Σκοπός της μητρικής εταιρείας είναι η απόκτηση, κατασκευή και εκμετάλλευση ξενοδοχείων στην Αθήνα και αλλού, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, καθώς και συναφών επιχειρήσεων, όπως η απόκτηση ή εκμετάλλευση ιαματικών υδάτων, λουτροπόλεων, δημοσίων θεαμάτων, λεσχών, κ.τ.λ. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας είναι www.lampsa.gr.

Οι μετοχές του Ομίλου είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών από το 1946.

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, έχουν εγκριθεί προς δημοσίευση από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 24 Απριλίου 2019.

Η εταιρεία ΛΑΜΨΑ και η Starwood Hotels and Resorts Worldwide Inc, υπέγραψαν σύμβαση Διαχείρισης και Λειτουργίας του Ξενοδοχείου τον Δεκέμβριο του 2001. Σύμφωνα με τη σύμβαση η Starwood, συμφώνησε να παρέχει υπηρεσίες Διαχείρισης και Λειτουργίας στο ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρεταννία». Η διάρκεια της Σύμβασης Διαχείρισης είναι αρχικά εικοσιπενταετής (25 ετών), με δικαίωμα παράτασης για άλλα 25 έτη. Και οι δύο εταιρείες έχουν περιορισμένα δικαιώματα ως προς την καταγγελία της σύμβασης χωρίς λόγο.

Επίσης, σύμβαση διαχείρισης υπέγραψε με την Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc. και η απορροφώμενη Τουριστικά Θέρετρα Α.Ε. (Ξενοδοχείο «Sheraton Rhodes Resort»). Η συμφωνία αφορά την ανάληψη της λειτουργικής διαχείρισης του Ξενοδοχείου (operating services agreement).

Σημειώνεται ότι η Starwood Hotels & Resorts Worldwide Inc. εξαγοράστηκε το 2016 από την Marriott International Inc., με συνέπεια η διαχείριση των τριών ξενοδοχείων να ασκείται πλέον από την Marriott International Inc.

2. Πλαίσιο κατάρτισης των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες και ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.). Οι καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C.) της IASB.

Όλα τα αναθεωρημένα ή νεοεκδοθέντα Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εφαρμογή στον Όμιλο και είναι σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2018 ελήφθησαν υπόψη για τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσης στην έκταση που αυτά ήταν εφαρμόσιμα.

Η σύνταξη χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., απαιτεί τη χρήση λογιστικών εκτιμήσεων. Επίσης, απαιτεί την κρίση της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών του Ομίλου. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.2.

2.1. Αλλαγές σε Λογιστικές Πολιτικές

Στις Χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν τηρηθεί οι λογιστικές πολιτικές που χρησιμοποιήθηκαν για να καταρτιστούν οι Χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2017 προσαρμοσμένων με τα νέα Πρότυπα και τις αναθεωρήσεις που επιτάσσουν τα ΔΠΧΑ για τις χρήσεις που άρχισαν την 1η Ιανουαρίου 2018.

2.1.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η επίδραση από το νέο πρότυπο αναφέρεται στην σημείωση 2.3.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η επίδραση από το νέο πρότυπο αναφέρεται στην σημείωση 2.3.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Η επίδραση από το νέο πρότυπο αναφέρεται στην σημείωση 2.3.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με

συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά πόσον το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση / αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

2.1.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Η τρέχουσα εκτίμηση της διοίκησης για την επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 συνοπτικά έχει ως εξής: Η μητρική εταιρία έχει συνάψει σύμβαση μίσθωσης του ξενοδοχείου King's Palace για 30 έτη, σύμφωνα με την οποία το πρώτο μίσθωμα θα καταβληθεί στο τέλος της χρήσης 2019. Με βάση την ανωτέρω σύμβαση και από την εφαρμογή του προτύπου, αναμένεται στο τέλος της επόμενης χρήσης να αναγνωριστούν περιουσιακά στοιχεία με δικαιώματα χρήσης με αντίστοιχη αύξηση των υποχρεώσεων από μισθώσεις ποσού περίπου € 23 εκ. Επιπλέον, δεδομένου ότι έναρξη καταβολής των μισθώσεων αναμένεται στο τέλος της επόμενης χρήσης, η εφαρμογή του νέου προτύπου δεν έχει σημαντική επίδραση στα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσης. Τέλος, σημειώνουμε ότι η πραγματική επίδραση στην εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16 στις οικονομικές καταστάσεις του ομίλου θα εξαρτηθεί αφενός από την κατάσταση των μισθώσεων που θα υφίστανται μέχρι την καταλυτική ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής, και αφετέρου από το ύψος των επιτοκίων δανεισμού των εταιριών του ομίλου. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το νέο πρότυπο, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο σωρευτικής επίδρασης, σύμφωνα με την οποία τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους δεν θα επαναδιατυπωθούν. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομείνουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις.

Η προετοιμασία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις την ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Επηρεάζουν επίσης τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων την ημερομηνία σύνταξης χρηματοοικονομικών καταστάσεων καθώς και τα δημοσιευμένα ποσά

εσόδων και εξόδων της περιόδου. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς με την χρησιμοποίηση όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Κρίσεις

Οι βασικές κρίσεις που πραγματοποιεί η Διοίκηση του Ομίλου (εκτός των κρίσεων που συνδέονται με εκτιμήσεις οι οποίες παρουσιάζονται στη συνέχεια) και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις σχετίζονται κυρίως με:

- Κατηγοριοποίηση των επενδύσεων.
- Ανακτησιμότητα των απαιτήσεων.
- Απαξίωση των αποθεμάτων.

Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές μας καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας από εμάς να σχηματίζουμε υποθέσεις σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Ο Όμιλος αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενος στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, σε συσκέψεις με ειδικούς, σε τάσεις και σε άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον. Στη § 3 «Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών», αναφέρονται οι λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν επιλεγεί από αποδεκτές εναλλακτικές.

• Εκτίμηση απομείωσης

Ο Όμιλος ελέγχει ετησίως την υπεραξία για τυχόν απομείωση και ερευνά τα γεγονότα ή τις συνθήκες που καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης, όπως για παράδειγμα μιας σημαντικής δυσμενούς αλλαγής στο εταιρικό κλίμα ή μιας απόφασης για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας ή ενός λειτουργικού τομέα. Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί τον υπολογισμό του ανακτήσιμου της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών.

Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας χρήσης. Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

Εάν από αυτή την ανάλυση προκύπτει ανάγκη για απομείωση, η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλο περιουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται παραπάνω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Επιπλέον ετησίως ελέγχονται για τυχόν απομείωση άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση συγκρίνοντας τη λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ο Όμιλος ετησίως ελέγχει για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με τη λογιστική πολιτική όπως αναφέρεται παραπάνω. Σημειώνουμε ότι το σύνολο της αναγνωρισθείσας υπεραξίας απομειώθηκε πλήρως κατά την προηγούμενη χρήση.

• Φόροι εισοδήματος

Ο τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται βάσει των οικονομικών καταστάσεων κάθε μιας εκ των εταιριών που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα ή άλλα φορολογικά πλαίσια εντός των οποίων λειτουργούν οι θυγατρικές εξωτερικού. Ο φόρος εισοδήματος υπολογίζεται βάσει των κερδών της κάθε εταιρίας, τους πρόσθετους φόρους εισοδήματος που προκύπτουν από τους φορολογικούς ελέγχους των φορολογικών αρχών και από τους αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος βάσει των θεσμοθετημένων φορολογικών συντελεστών.

• Προβλέψεις

Οι επισφαλείς λογαριασμοί απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Οι εκτιμήσεις για τα ποσά που αναμένεται να ανακτηθούν προκύπτουν κατόπιν ανάλυσης, καθώς και από την εμπειρία του

Ομίλου σχετικά με την πιθανότητα επισφαλειών των πελατών. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε μεγαλύτερο κίνδυνο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (πχ, χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη ή το ποσό της απαίτησης, κτλ.), ο λογαριασμός αναλύεται και κατόπιν καταγράφεται ως επισφάλεια εάν οι συνθήκες, υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη.

- **Ενδεχόμενα γεγονότα**

Ο Όμιλος εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών του. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων του Ομίλου στο μέλλον.

- **Συνενώσεις Επιχειρήσεων**

Κατά την αρχική αναγνώριση τα στοιχεία του ενεργητικού, καθώς και οι υποχρεώσεις της αποκτώμενης επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις στις εύλογες αξίες τους. Κατά την επιμέτρηση των εύλογων αξιών, η διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις σχετικά με τις μελλοντικές ταμειακές ροές, ωστόσο τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν. Οποιαδήποτε αλλαγή στην επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση, θα επηρεάσει την επιμέτρηση της υπεραξίας.

- **Ωφέλιμη ζωή αποσβέσιμων στοιχείων**

Η διοίκηση της εταιρείας εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018 η Διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού. Τα πραγματοποιηθέντα αποτελέσματα, ωστόσο, είναι πιθανό να διαφέρουν λόγω τεχνικής βαθμιαίας απαξίωσης, κυρίως όσον αφορά το λογισμικό και το μηχανογραφικό εξοπλισμό.

2.3. Επίδραση από μεταβολές στις λογιστικές πολιτικές.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

Ο Όμιλος και η Εταιρία εφαρμόζουν το πρότυπο από την 01 Ιανουαρίου 2018 με την μέθοδο της συσσωρευτικής επίδρασης, χωρίς να αναθεωρήσουν τις συγκριτικές τους πληροφορίες των προηγούμενων ετών.

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση

Εξετάστηκε η προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 η οποία επηρεάζεται από το επιχειρηματικό μοντέλο στο οποίο ανήκει ένα περιουσιακό στοιχείο και από τα χαρακτηριστικά των ταμειακών ροών. Από την εν λόγω εξέταση, ο Όμιλος και η Εταιρία θεωρεί ότι δεν υφίσταται επίδραση στην ταξινόμηση και την επιμέτρηση των εμπορικών και άλλων απαιτήσεων του, τα οποία και θα συνεχίσουν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος.

Επιπλέον, το ΔΠΧΑ 9 ως επί το πλείστον διατηρεί τις υπάρχουσες απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 για την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων. Η μόνη αλλαγή αφορά τις υποχρεώσεις που αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων όπου με βάση το ΔΠΧΑ 9 οι μεταβολές που οφείλονται στον πιστωτικό κίνδυνο θα αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Οι λοιπές μεταβολές της εύλογης αξίας θα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

Ο Όμιλος και η εταιρία δεν έχουν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που να αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Συνεπώς, ο όμιλος εκτιμά ότι δεν υφίσταται επίδραση από την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων.

Απομείωση

Το ΔΠΧΑ 9 εισάγει μια νέα μέθοδο υπολογισμού της απομείωσης βασιζόμενη στις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές το οποίο και οδηγεί σε πιο άμεση αναγνώριση της απομείωσης. Παράλληλα, εισάγει και μια απλοποιημένη μέθοδο υπολογισμού για εμπορικές και χρηματοοικονομικές απαιτήσεις.

Ο Όμιλος και η Εταιρία καθορίσανε ότι οι εμπορικές απαιτήσεις τους και τα λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία τους έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο και θα υιοθετήσουν την απλοποιημένη μέθοδο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Δεδομένου του χαμηλού πιστωτικού κινδύνου που ενέχουν οι συναλλαγές του Ομίλου και

της Εταιρείας, από την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν προέκυψε η ανάγκη σχηματισμού επιπλέον πρόβλεψης κατά την 01/01/2018 ενώ την 31/12/2018 ο Όμιλος και η Εταιρεία σχημάτισαν επιπλέον πρόβλεψη ποσού € 39 χιλ. λόγω την εφαρμογής του προτύπου.

Λογιστική Αντιστάθμισης Κινδύνου

Το ΔΠΧΑ 9 απαιτεί μια οικονομική οντότητα να επιβεβαιώσει ότι η λογιστική αντιστάθμισης ευθυγραμμίζεται με τις δραστηριότητες διαχείρισης κινδύνων και πρέπει να εφαρμόζει μια πιο ποιοτική και προσαρμοσμένη προς το μέλλον προσέγγιση για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της. Επίσης, το ΔΠΧΑ 9 εισάγει ενισχυμένες γνωστοποιήσεις και δεν επιτρέπει την εθελοντική διακοπή της λογιστικής αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εφαρμόζουν λογιστική αντιστάθμισης κινδύνου.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν το πρότυπο την 1 Ιανουαρίου 2018 χρησιμοποιώντας την μέθοδο της συσσωρευτικής επίδρασης, δηλαδή η επίδραση από την μετάβαση θα αναγνωριστεί συσσωρευτικά στα Κέρδη εις νέο, ενώ τα συγκριτικά ποσά δεν θα τροποποιηθούν.

Παροχή υπηρεσιών

Στην πλειοψηφία τους τα έσοδα για τον όμιλο προέρχονται από την παροχή υπηρεσιών που αφορούν την ενοικίαση δωματίων, χρήση των εγκαταστάσεων του ξενοδοχείου, υπηρεσίες σίτισης, χρήση εγκαταστάσεων. Με βάση το ΔΠΧΑ 15, τα έσοδα αναγνωρίζονται σε μια δεδομένη χρονική στιγμή όταν εκπληρώνεται η υποχρέωση εκτέλεσης της υπηρεσίας. Σύμφωνα με την υπάρχουσα λογιστική πολιτική αναγνώρισης των εσόδων ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζουν τα έσοδα για υπηρεσίες όταν παρέχονται. Με βάση τα ανωτέρω η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν θα έχει ουσιαστική επίδραση.

Παράμετροι διάκρισης μεταξύ εντολέα και εντολοδόχου

Όταν ένα τρίτο μέρος εμπλέκεται στην παροχή αγαθών ή υπηρεσιών, ο Όμιλος και η Εταιρεία θα πρέπει να καθορίσει αν η φύση της υπόσχεσής παροχής της υπηρεσίας συνιστά υποχρέωση εκτέλεσης υπηρεσιών από την ίδια (δηλαδή είναι ο εντολέας) ή όχι (δηλαδή, είναι ο εντολοδόχος). Από την μέχρι σήμερα αξιολόγηση που έχει πραγματοποιηθεί προκύπτει πως για τον μεγαλύτερο όγκο αυτών των συναλλαγών ο Όμιλος λειτουργεί ως εντολέας. Σε περιπτώσεις όπου ο Όμιλος και η Εταιρεία λειτουργούν ως εντολοδόχοι θα πρέπει να αναγνωρίζουν μόνο το καθαρό κέρδος ως έσοδο. Η υιοθέτηση του νέου προτύπου είχε ως αποτέλεσμα τον συμψηφισμό ποσού € 849 χιλ. του κόστους πωληθέντων και των πωλήσεων χωρίς να επηρεάζεται τα αποτελέσματα του Ομίλου και της Εταιρείας.

Δικαιώματα πελατών που δεν έχουν ασκηθεί (voucher)

Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνουν προπληρωμές από πελάτες και αναγνωρίζουν μια συμβατική υποχρέωση ίση με το ποσό της προπληρωμής για την υποχρέωση εκτέλεσης να μεταβιβάσουν αγαθά ή υπηρεσίες στο μέλλον. Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναγνωρίζει έσοδο, όταν μεταβιβάσει τα εν λόγω αγαθά ή υπηρεσίες και, κατ' επέκταση, εκπληρώσει την υποχρέωση εκτέλεσης. Ωστόσο, ενδέχεται οι πελάτες να μην ασκήσουν όλα τα συμβατικά τους δικαιώματα. Σύμφωνα με το νέο πρότυπο ο Όμιλος και η Εταιρεία θα πρέπει να εκτιμά αν θα δικαιούται κάποιο ποσό από τη μη εξαργύρωση των επιβραβεύσεων. Εάν κριθεί ότι ο Όμιλος και η Εταιρεία δικαιούται κάποιο ποσό από την μη εξαργύρωση επιβραβεύσεων, τότε θα αναγνωρίζει το εκτιμώμενο όφελος ως έσοδο όταν ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες άσκησης των υπολειπόμενων δικαιωμάτων από τον πελάτη. Η υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν θα έχει ουσιαστική επίδραση καθώς η διοίκηση της εταιρείας κρίνει ότι η πιθανότητες μη άσκησης των συμβατικών δικαιωμάτων των πελατών της δεν είναι υψηλές.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις προσαρμογές που αναγνωρίστηκαν για κάθε κονδύλι της χρηματοοικονομικής κατάστασης την 1^η Ιανουαρίου 2018 από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ 15 και 9:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	31.12.2017	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 15	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 9	1/1/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
Μη κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού				
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	154.893			154.893
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	253			253
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	272			272
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	7.800			7.800
Σύνολο	163.217	-	-	163.217
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού				
Αποθέματα	1.612			1.612
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	2.414			2.414
Λοιπές Απαιτήσεις	1.761			1.761
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	432			432
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	13.084			13.084
Σύνολο	19.303	-	-	19.303
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού	182.520	-	-	182.520
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό Κεφάλαιο	23.928			23.928
Διαφορά Υπέρ το Άρτιο	38.641			38.641
Τακτικό Αποθεματικό	1.251			1.251
Άλλα Αποθεματικά	320			320
Κέρδη/ Ζημίες εις νέον	26.757			26.757
Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών	-			-
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	90.896	-	-	90.896
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	2.843			2.843
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	93.739	-	-	93.739
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.711			2.711
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	3.841			3.841
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	2.891			2.891
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	144			144
Λοιπές Προβλέψεις	974			974
Σύνολο	10.561	-	-	10.561
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.289			3.289
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	3.027			3.027
Λοιποί Φόροι	-			-
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	43.198			43.198
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	21.507			21.507
Λοιπές υποχρεώσεις	7.198	(1.752)		5.446
Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές υποχρεώσεις		1.752		1.752
Σύνολο	78.220	-	-	78.220
Σύνολο Υποχρεώσεων	88.781	-	-	88.781
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	182.520	-	-	182.520

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	31.12.2017	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 15	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 9	1/1/2018
ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
Μη κυκλοφοριακά Στοιχεία Ενεργητικού				
Ενσώματες Ακίνητοποιήσεις	118.749			118.749
Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία	55			55
Επενδύσεις σε θυγατρικές	23.204			23.204
Επενδύσεις σε Κοινοπραξίες	-			-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	108			108
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	7.984			7.984
Σύνολο	150.100	-	-	150.100
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία Ενεργητικού				
Αποθέματα	1.260			1.260
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	2.212			2.212
Λοιπές Απαιτήσεις	1.485			1.485
Λοιπά Κυκλοφοριακά στοιχεία Ενεργητικού	353			353
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	6.176			6.176
Σύνολο	11.486	-	-	11.486
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων Ενεργητικού	161.587	-	-	161.587
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Ίδια Κεφάλαια				
Μετοχικό Κεφάλαιο	23.928			23.928
Διαφορά Υπέρ το Άρτιο	38.641			38.641
Τακτικό Αποθεματικό	1.251			1.251
Άλλα Αποθεματικά	306			306
Κέρδη/ Ζημίες εις νέον	14.641			14.641
Αποθεματικό Συναλλαγματικών Διαφορών	-			-
Ίδια Κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής	78.767	-	-	78.767
Μη ελέγχουσες συμμετοχές				
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	78.767	-	-	78.767
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις				
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.711			2.711
Μακροπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις	3.012			3.012
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	124			124
Λοιπές Προβλέψεις	71			71
Σύνολο	5.919	-	-	5.919
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις				
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	3.123			3.123
Φόρος εισοδήματος πληρωτέος	3.000			3.000
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	43.000			43.000
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	21.343			21.343
Λοιπές υποχρεώσεις	6.435	(1.578)		4.857
Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές υποχρεώσεις	-	1.578		1.578
Σύνολο	76.900	-	-	76.900
Σύνολο Υποχρεώσεων	82.819	-	-	82.819
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων	161.587	-	-	161.587

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις προσαρμογές που αναγνωρίστηκαν για κάθε κονδύλι στην κατάσταση συνολικού εισοδήματος για την περίοδο 01/01-31/12/2018 από την υιοθέτηση των ΔΠΧΑ 15 και 9:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	01.01-31.12.2018 (ΔΛΠ 18 & ΔΛΠ 39)	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 15	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 9	01.01- 31.12.2018
Πωλήσεις	67.559	(849)	-	66.710
Κόστος Πωληθέντων	(38.798)	849	-	(37.948)
Μικτό Κέρδος	28.762	-	-	28.762
Έξοδα Διάθεσης	(6.935)	-	-	(6.935)
Έξοδα Διοίκησης	(10.034)	-	(39)	(10.073)
Άλλα Έσοδα	-	-	-	-
Άλλα Έξοδα	1.429	-	-	1.429
Κέρδη Εκμετάλλευσης	13.222	-	(39)	13.183
Χρηματοοικονομικό κόστος	(3.007)	-	-	(3.007)
Χρηματοοικονομικό έσοδο	57	-	-	57
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	5.696	-	-	5.696
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	15.968	-	(39)	15.929
Φόρος Εισοδήματος	(3.281)	-	-	(3.281)
Καθαρά Κέρδη/ (Ζημιές) περιόδου	12.687	-	(39)	12.648

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ			
	01.01- 31.12.2018 (ΔΛΠ 18 & ΔΛΠ 39)	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 15	Προσαρμογές ΔΠΧΑ 9	01.01-31.12.2018
Πωλήσεις	55.517	(849)	-	54.667
Κόστος Πωληθέντων	(30.119)	849	-	(29.270)
Μικτό Κέρδος	25.397	-	-	25.397
Έξοδα Διάθεσης	(6.276)	-	-	(6.276)
Έξοδα Διοίκησης	(8.366)	-	(39)	(8.405)
Άλλα Έσοδα	898	-	-	898
Άλλα Έξοδα	(880)	-	-	(880)
Κέρδη Εκμετάλλευσης	10.773	-	(39)	10.735
Χρηματοοικονομικό κόστος	(2.897)	-	-	(2.897)
Χρηματοοικονομικό έσοδο	1	-	-	1
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	4.630	-	-	4.630
Κέρδη / (Ζημιές) προ Φόρων	12.507	-	(39)	12.469
Φόρος Εισοδήματος	(3.257)	-	-	(3.257)
Καθαρά Κέρδη/ (Ζημιές) περιόδου	9.250	-	(39)	9.211

Κατά την συγκριτική περίοδο, το αντίστοιχο ποσό προς συμψηφισμό του κόστους πωληθέντων και των πωλήσεων ανέρχεται σε € 814 χιλ.

3. Σύνοψη των λογιστικών πολιτικών

3.1. Γενικά

Οι σημαντικές λογιστικές πολιτικές οι οποίες έχουν χρησιμοποιηθεί στην κατάρτιση αυτών των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων συνοψίζονται παρακάτω.

Αξίζει να σημειωθεί όπως αναφέρθηκε αναλυτικότερα ανωτέρω στην παράγραφο «2.2. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις», ότι χρησιμοποιούνται λογιστικές εκτιμήσεις και υποθέσεις στην κατάρτιση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Παρά το γεγονός ότι αυτές οι εκτιμήσεις βασίζονται στην καλύτερη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τα τρέχοντα γεγονότα και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα είναι πιθανό να διαφέρουν τελικά από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε χιλιάδες ευρώ. Τυχόν διαφορές σε αθροίσματα οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

3.2. Ενοποίηση και επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις

- **Θυγατρικές**

Θυγατρικές είναι όλες οι οντότητες στις οποίες ο Όμιλος έχει τη δύναμη να ελέγχει τις χρηματοοικονομικές και επιχειρηματικές πολιτικές. Η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. θεωρεί ότι κατέχει και ασκεί έλεγχο όταν συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο από το ήμισυ των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά τον προσδιορισμό του κατά πόσο η ΛΑΜΨΑ Α.Ε. ασκεί έλεγχο στα δικαιώματα ψήφου μιας άλλης οικονομικής οντότητας εξετάζεται η ύπαρξη και η τυχόν επίδραση δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία μπορούν να εξασκηθούν ή να μετατραπούν.

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας όπως επίσης και των οικονομικών οντοτήτων οι οποίες ελέγχονται από τον Όμιλο με πλήρη ενοποίηση.

Οι θυγατρικές ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης από την ημερομηνία κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά τον έλεγχο ενώ παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία κατά την οποία παύει να υπάρχει ο έλεγχος.

Επιπλέον, οι θυγατρικές που έχουν αποκτηθεί είναι υποκείμενες στην εφαρμογή της μεθόδου της αγοράς. Αυτή περιλαμβάνει την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία όλων των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής, κατά την ημερομηνία της απόκτησης, ανεξαρτήτως εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής πριν την απόκτησή της. Κατά την αρχική αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της θυγατρικής περιλαμβάνονται στον ενοποιημένο ισολογισμό στα αναπροσαρμοσμένα ποσά, τα οποία επίσης χρησιμοποιούνται ως βάση για την μετέπειτα επιμέτρησή τους σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Η υπεραξία αντιπροσωπεύει το υπερβάλλον του κόστους κτήσης πάνω από την εύλογη αξία του μεριδίου του Ομίλου στα αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου της αποκτώμενης θυγατρικής κατά την απόκτησή της. Εάν το κόστος απόκτησης είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των καθαρών περιουσιακών στοιχείων της αποκτώμενης θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται απευθείας στο αποτέλεσμα.

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζουν το μέρος των κερδών ή των ζημιών και του καθαρού ενεργητικού (net assets) τα οποία δεν ανήκουν στον Όμιλο. Αν οι ζημιές μιας θυγατρικής που αφορούν σε Μη ελέγχουσες συμμετοχές υπερβαίνουν τις Μη ελέγχουσες συμμετοχές στα ίδια κεφάλαια της θυγατρικής, το υπερβάλλον ποσό επιμερίζεται στους μετόχους της μητρικής εκτός από το ποσό για το οποίο η μειοψηφία έχει μια υποχρέωση και είναι ικανή να καλύψει τις ζημιές αυτές.

Οι λογιστικές πολιτικές των θυγατρικών επιχειρήσεων μεταβλήθηκαν όπου κρίθηκε απαραίτητο προκειμένου να είναι συνεπείς με τις πολιτικές που υιοθετούνται από τον Όμιλο.

Ενδοεταιρικοί λογαριασμοί απαιτήσεων και υποχρεώσεων καθώς και συναλλαγές έσοδα και έξοδα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη ή ζημιές μεταξύ των εταιρειών απαλείφονται.

Στην ατομική Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, η συμμετοχή στις θυγατρικές εταιρείες αποτιμάται στο κόστος κτήσης, εκτός εάν υπάρχουν ενδείξεις απομείωσης. Σε αυτή την περίπτωση η υποτίμηση εμφανίζεται στο κονδύλι «Αποτελέσματα από συγγενείς εταιρείες» της Κατάστασης Αποτελεσμάτων.

3.3. Μετατροπή στοιχείων σε ξένο νόμισμα

Οι ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της ΛΑΜΨΑ Α.Ε. παρουσιάζονται σε ευρώ (€), το οποίο είναι το λειτουργικό νόμισμα και της μητρικής εταιρείας.

Κάθε οικονομική οντότητα του Ομίλου καθορίζει το λειτουργικό της νόμισμα και τα στοιχεία τα οποία περιλαμβάνονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις κάθε οικονομικής οντότητας. Στις ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των οικονομικών οντοτήτων που ενοποιούνται, οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα κάθε μεμονωμένης οντότητας χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών. Οι συναλλαγές σε ξένο νόμισμα μετατρέπονται σε ευρώ χρησιμοποιώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ίσχυαν στις ημερομηνίες των συναλλαγών.

Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές, οι οποίες προκύπτουν από τέτοιες συναλλαγές και από τη μετατροπή των υπολοίπων λογαριασμών με συναλλαγματικές ισοτιμίες τέλους χρήσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά έσοδα/(έξοδα)», αντίστοιχα εκτός από το σκέλος του κέρδους ή της ζημίας του αντισταθμιστικού μέσου που τεκμηριώνεται ως αποτελεσματική αντιστάθμιση και αναγνωρίζεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία χρεογράφων εκφρασμένων σε ξένο νόμισμα που κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση διακρίνονται σε μεταβολές από συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από την μεταβολή του αποσβεσμένου κόστους του χρεογράφου και σε λοιπές μεταβολές της λογιστικής αξίας των χρεογράφων. Διαφορές από τη μετατροπή που σχετίζονται με μεταβολές στο αποσβεσμένο κόστος αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα, και άλλες μεταβολές στη λογιστική αξία αναγνωρίζονται στα ίδια κεφάλαια.

Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων καταχωρούνται ως μέρος των κερδών ή ζημιών εύλογης αξίας. Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων όπως περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα ως μέρος των κερδών ή ζημιών από την εύλογη αξία. Διαφορές από τη μετατροπή μη νομισματικών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων όπως περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατατάσσονται ως διαθέσιμα προς πώληση περιλαμβάνονται στο αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων που αφορά τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία.

Στις ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όλες οι ατομικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών και οι από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές οντότητες, οι οποίες αρχικά παρουσιάζονται σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου (καμιά από τις οποίες δεν έχει νόμισμα σε υπερπληθωριστική οικονομία), έχουν μετατραπεί σε ευρώ.

Περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις έχουν μετατραπεί σε ευρώ με τις ισοτιμίες κλεισίματος που υπάρχουν κατά την ημερομηνία ισολογισμού.

Έσοδα και δαπάνες έχουν μετατραπεί στο νόμισμα παρουσίασης του Ομίλου με τις μέσες ισοτιμίες κατά την περίοδο αναφοράς, εκτός κι αν υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις στις ισοτιμίες οπότε τα έσοδα και οι δαπάνες μετατρέπονται με την ισοτιμία κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών.

Οποιοσδήποτε διαφορές προκύπτουν από αυτή τη διαδικασία έχουν μεταφερθεί στο αποθεματικό μετατροπής ισολογισμού στα ίδια κεφάλαια.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές στην εύλογη αξία, οι οποίες προκύπτουν κατά την απόκτηση μιας οικονομικής οντότητας στο εξωτερικό θεωρούνται περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της οικονομικής οντότητας στο εξωτερικό και μετατράπηκαν σε ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος.

Κατά την ενοποίηση, συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε εκμεταλλεύσεις του εξωτερικό, καθώς και από δάνεια και άλλα νομισματικά μέσα τα οποία έχουν καθοριστεί αντισταθμίσεις μιας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό, απευθείας στα ίδια κεφάλαια μέσω της κατάστασης μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων.

Όταν μια εκμετάλλευση στο εξωτερικό έχει μερικώς διατεθεί ή πωληθεί, οι συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες είχαν καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο της διάθεσης ή πώλησης ως μέρος του κέρδους ή της ζημίας από την πώληση.

3.4. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

Ο Όμιλος υιοθέτησε για πρώτη φορά το Δ.Π.Χ.Α. 8 «Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα» στη χρήση 2009.

Η υιοθέτηση του νέου Προτύπου δεν έχει επηρεάσει τον τρόπο με τον οποίο ο Όμιλος αναγνωρίζει τους λειτουργικούς του τομείς για τον σκοπό της παροχής πληροφόρησης και ο Όμιλος πλέον παρουσιάζει τα

αποτελέσματα του εκάστοτε τομέα με βάση τα στοιχεία που έχει και χρησιμοποιεί η Διοίκηση για σκοπούς εσωτερικής πληροφόρησης.

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα στοιχείων ενεργητικού και δραστηριοτήτων που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες, τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία πωλούνται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε Ελλάδα, Κύπρο και Σερβία, ενώ έχει συμμετοχές και σε άλλες χώρες (βλ. § 4 «Δομή του Ομίλου»).

Οι επιχειρηματικοί τομείς συνεχιζόμενης δραστηριότητας, που παρουσιάζονται είναι η ενοικίαση δωματίων, πωλήσεις τροφίμων και ποτών και οι λοιπές δραστηριότητες (Έσοδα SPA-Health Club, Έσοδα Τηλεφωνείου, λοιπά).

Αν τα συνολικά έσοδα από εξωτερικές πηγές, που έχουν παρουσιαστεί από λειτουργικούς τομείς, συνιστούν λιγότερο από το 75% των εσόδων του Ομίλου, τότε προσδιορίζονται και άλλοι τομείς ως τομείς προς παρουσίαση, μέχρις ότου συμπεριληφθεί τουλάχιστον 75% των εσόδων του Ομίλου στους προς αναφορά λειτουργικούς τομείς.

Λειτουργικοί τομείς οι οποίοι δεν έχουν επιτύχει κανένα από τα ποσοτικά όρια που ορίζονται από το ΔΠΧΑ 8, δεν θεωρούνται τομείς προς παρουσίαση και δεν γνωστοποιούνται χωριστά εφόσον η Διοίκηση θεωρεί ότι η πληροφόρηση σχετικά με τον ξεχωριστό τομέα δεν είναι χρήσιμη για τους χρήστες των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων.

Οι λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για τους σκοπούς Αναφοράς κατά τομέα σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8 είναι οι ίδιοι που χρησιμοποιούνται κατά την σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δεν έχουν υπάρξει αλλαγές σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο όσον αφορά τις μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό του κέρδους ή της ζημιάς του τομέα. Δεν υπήρξαν ασύμμετρες κατανομές στους προς παρουσίαση τομείς. Ασύμμετρη κατανομή είναι για παράδειγμα εάν μια εταιρεία καταλείπει το έξοδο απόσβεσης σε έναν γεωγραφικό τομέα χωρίς να του καταλείπει τα σχετικά αποσβέσιμα στοιχεία.

3.5. Αναγνώριση εσόδων και δαπανών

Τα έσοδα αναγνωρίζονται, όταν πιθανολογείται ότι μελλοντικά οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στην οικονομική οντότητα και αυτά τα οφέλη μπορεί να επιμετρηθούν με αξιοπιστία.

Το έσοδο επιμετράται στην εύλογη αξία του εισπραχθέντος ανταλλάγματος και είναι καθαρό από φόρο προστιθέμενης αξίας, επιστροφές, κάθε είδους εκπτώσεις και αφού περιοριστούν οι πωλήσεις εντός του Ομίλου.

Το ποσό του εσόδου θεωρείται ότι μπορεί να μετρηθεί αξιόπιστα όταν όλες οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την πώληση έχουν επιλυθεί.

Πώληση αγαθών

Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη της κυριότητας των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή, συνήθως με την αποστολή των αγαθών.

Παροχή υπηρεσιών

Το έσοδο από συμβάσεις με προκαθορισμένη τιμή αναγνωρίζεται με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της συναλλαγής κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σύμφωνα με τη μέθοδο ποσοστιαίας ολοκλήρωσης, το έσοδο γενικά αναγνωρίζεται βάσει της δραστηριότητας παροχής υπηρεσιών και της επίδοσης μέχρι σήμερα σε ποσοστό του συνόλου των υπηρεσιών που πρόκειται να εκτελεστούν.

Όταν το αποτέλεσμα της συναλλαγής που αφορά παροχή υπηρεσιών δεν μπορεί να εκτιμηθεί βάσιμα, το έσοδο αναγνωρίζεται μόνον κατά την έκταση που οι αναγνωρισμένες δαπάνες είναι ανακτήσιμες.

Το ποσό της τιμής πώλησης που σχετίζεται με συμφωνία για υπηρεσίες που θα παρασχεθούν μεταγενέστερα, εγγράφεται σε μεταβατικό λογαριασμό και αναγνωρίζεται στα έσοδα της περιόδου στην οποία παρέχονται οι υπηρεσίες. Αυτό το έσοδο (deferred income) περιλαμβάνεται στο κονδύλι «λοιπές υποχρεώσεις».

Σε περιπτώσεις που ίσως μεταβληθούν οι αρχικές εκτιμήσεις των εσόδων, οι δαπάνες ή ο βαθμός ολοκλήρωσης αναθεωρούνται. Αυτές οι αναθεωρήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε αυξήσεις ή μειώσεις των εκτιμώμενων εσόδων ή δαπανών και εμφανίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της περιόδου. Οι περιπτώσεις αυτές, εφόσον είναι αναγκαία η αναθεώρηση, γνωστοποιούνται από τη Διοίκηση.

Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης.

Όταν μία απαίτηση έχει υποστεί απομείωση αξίας, ο Όμιλος μειώνει τη λογιστική αξία στο ποσό που αναμένεται να ανακτηθεί, το οποίο είναι το ποσό που προκύπτει από τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλημένες με το πραγματικό μέσο επιτόκιο και συνεχίζει την περιοδική αναστροφή της προεξόφλησης ως έσοδο από τόκους. Έσοδα από τόκους σε δάνεια τα οποία έχουν υποστεί απομείωση αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το αρχικό πραγματικό επιτόκιο.

Έσοδα από δικαιώματα

Τα έσοδα από δικαιώματα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εσόδων/εξόδων, ανάλογα με την ουσία της σχετικής σύμβασης.

Έσοδα από μερίσματα

Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους.

Τα λειτουργικά έξοδα αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος χρήσης κατά τη χρήση της υπηρεσίας ή την ημερομηνία δημιουργίας τους. Δαπάνες για εγγυήσεις αναγνωρίζονται και χρεώνονται σε βάρος της σχετικής πρόβλεψης όταν το αντίστοιχο έσοδο αναγνωριστεί.

Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13: Προγράμματα Πιστότητας Πελατών

Τα προγράμματα πιστότητας πελατών παρέχουν στους πελάτες κίνητρα να αγοράζουν προϊόντα ή υπηρεσίες μιας επιχείρησης. Εάν ο πελάτης αγοράσει προϊόντα ή υπηρεσίες, τότε η επιχείρηση του χορηγεί award credits «πόντους» τα οποία ο πελάτης μπορεί να εξαγοράσει στο μέλλον προς απόκτηση δωρεάν ή σε μειωμένη τιμή προϊόντων/υπηρεσιών. Τα προγράμματα αυτά δύνανται να εφαρμόζονται από την επιχείρηση την ίδια ή από τρίτο μέρος. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13 μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα award credits προγραμμάτων πιστότητας πελατών που μία επιχείρηση μπορεί να χορηγεί στους πελάτες της ως μέρος μίας συναλλαγής πώλησης. Η Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Α. 13 εφαρμόζεται υποχρεωτικά για περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιουλίου 2008. Η αναδρομική εφαρμογή της Διερμηνείας απαιτείται ενώ η νωρίτερη εφαρμογή της ενθαρρύνεται αρκεί το γεγονός αυτό να γνωστοποιείται στις επεξηγηματικές σημειώσεις που συνοδεύουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης. Η εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος δεν επηρεάζει τα αποτελέσματα του Ομίλου.

3.6. Κόστος δανεισμού

Οι δανειακές υποχρεώσεις καταχωρούνται αρχικά στην τρέχουσα αξία τους, όπου και περιλαμβάνονται τα τραπεζικά έξοδα και προμήθειες.

Η Διοίκηση της Εταιρείας θεωρεί ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα εύλογα επιτόκια της αγοράς και, συνεπώς, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές.

Όποια διαφορά προκύψει μεταξύ των εισπράξεων (καθαρών από έξοδα συναλλαγών) και της αξίας εξόφλησης καταχωρείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια του δανεισμού.

Οι δανειακές υποχρεώσεις ταξινομούνται ως βραχυπρόθεσμες εκτός από τις περιπτώσεις που ο Όμιλος έχει το δικαίωμα να αναβάλλει την εξόφληση της υποχρέωσης για τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού. Το κόστος δανεισμού αναγνωρίζεται στα έξοδα της περιόδου στην οποία πραγματοποιείται.

Ο Όμιλος κεφαλαιοποιεί όλα τα κόστη δανεισμού που μπορεί να κατανεμηθούν άμεσα στην απόκτηση, κατασκευή ή παραγωγή ενός περιουσιακού στοιχείου που πληροί τις προϋποθέσεις.

3.7. Υπεραξία

Η υπεραξία η οποία αποκτάται σε μια συνένωση επιχειρήσεων αρχικά επιμετρείται στο κόστος, όντας το υπερβάλλον κόστος της συνένωσης επιχειρήσεων πάνω από τη συμμετοχή του αποκτώντος στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων, στις υποχρεώσεις και στις ενδεχόμενες υποχρεώσεις. Μετά την αρχική αναγνώριση, η υπεραξία επιμετρείται στο κόστος μείον οποιωνδήποτε σωρευμένων ζημιών απομείωσης. Ο αποκτών εξετάζει την υπεραξία για απομείωση της αξίας σε ετήσια βάση

ή και πιο συχνά εάν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να απομειωθεί η αξία.

3.8. Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία και δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης

Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αποτιμάται αρχικά στο κόστος κτήσης του. Το κόστος ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου το οποίο αποκτήθηκε σε μια συνένωση επιχειρήσεων, αποτελεί η εύλογη αξία του περιουσιακού στοιχείου αυτού κατά την ημερομηνία της απόκτησης του.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία επιμετρούνται στο κόστος τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις τους και οποιασδήποτε ζημίας απομείωσης που έχει τυχόν προκύψει.

Οι αποκτηθείσες άδειες που αφορούν σε λογισμικό κεφαλαιοποιούνται με βάση τις δαπάνες για την απόκτηση και την εγκατάσταση του συγκεκριμένου λογισμικού.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση του ηλεκτρονικού λογισμικού αναγνωρίζονται στα έξοδα της περιόδου στην οποία αυτές πραγματοποιούνται.

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι είτε περιορισμένη είτε απεριόριστη ανάλογα με την φύση τους.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή αποσβένονται κατά την ωφέλιμη ζωή τους και η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο προς χρήση και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα στην κατηγορία των λειτουργικών εξόδων.

Η περίοδος και η μέθοδος απόσβεσης αναθεωρούνται τουλάχιστον στο τέλος κάθε χρήσης. Εάν η προσδοκώμενη ωφέλιμη ζωή ή ο προσδοκώμενος ρυθμός ανάλωσης των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών που ενσωματώνονται στο περιουσιακό στοιχείο έχουν μεταβληθεί, η περίοδος απόσβεσης ή η μέθοδος μεταβάλλονται αντίστοιχα. Τέτοιες μεταβολές αντιμετωπίζονται λογιστικά ως μεταβολές σε λογιστικές εκτιμήσεις.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται τουλάχιστον σε ετήσια βάση για τυχόν απομείωση της αξίας τους και για να καθορισθεί κατά πόσο υποστηρίζεται η αξιολόγηση της Διοίκησης για την αόριστη ωφέλιμη ζωή των άυλων περιουσιακών στοιχείων αυτών. Εάν δεν υποστηρίζεται, η μεταβολή στην αξιολόγηση της ωφέλιμης ζωής από αόριστη σε περιορισμένη αντιμετωπίζεται λογιστικά σαν μια μεταβολή σε μια λογιστική εκτίμηση με βάση το ΔΛΠ 8. Τα κέρδη ή οι ζημιές που προκύπτουν από την πώληση ενός άυλου στοιχείου προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του ποσού πώλησης και της αναπόσβεστης αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα της χρήσης στο κονδύλι «Λοιπά έσοδα» ή «Λοιπά έξοδα».

3.8.1. Αποκτώμενο λογισμικό

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία περιλαμβάνουν το αποκτώμενο λογισμικό που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ή στη διοίκηση.

Οι δαπάνες οι οποίες κεφαλαιοποιούνται αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τις εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές τους (τρία με πέντε χρόνια). Επιπλέον και το αποκτώμενο λογισμικό υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους.

3.8.1. Δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης

Οι δαπάνες οι οποίες σχετίζονται με δραστηριότητες έρευνας αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Οι δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται κατά τη φάση ανάπτυξης του νέου προσαρμοσμένου στις απαιτήσεις των πελατών λογισμικού για συστήματα πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών αναγνωρίζονται ως άυλα περιουσιακά στοιχεία εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- μπορεί να αποδειχτεί η τεχνική βιωσιμότητα του υπό ανάπτυξη προϊόντος για εσωτερική χρήση ή πώληση
- το άυλο περιουσιακό στοιχείο θα δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη από την εσωτερική χρήση ή την πώληση
- υπάρχουν διαθέσιμοι επαρκείς τεχνικοί, οικονομικοί και άλλοι πόροι για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του, και
- η αξία το άυλου περιουσιακού στοιχείου μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα.

Το άμεσα καταλογιζόμενο στην ανάπτυξη κόστος, περιλαμβάνει το κόστος παροχών προς τους εργαζομένους για την ανάπτυξη του λογισμικού μαζί με ένα ποσό άμεσου καταλογιζόμενου κόστους. Το κόστος της εσωτερικώς δημιουργούμενης ανάπτυξης λογισμικού αναγνωρίζεται ως άυλο περιουσιακό στοιχείο. Μέχρι την ολοκλήρωση του έργου ανάπτυξης, τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας. Η απόσβεση αρχίζει με την ολοκλήρωση του περιουσιακού στοιχείου κατά την περίοδο των εκτιμώμενων μελλοντικών πωλήσεων από το σχετικό έργο με τη σταθερή μέθοδο. Όλες οι υπόλοιπες δαπάνες ανάπτυξης αναγνωρίζονται ως έξοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου.

3.9. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα κτίρια, ο τεχνικός εξοπλισμός, τα έπιπλα εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως τους ή στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και οποιεσδήποτε σωρευμένες ζημιές απομείωσης. Στο κόστος περιλαμβάνεται επίσης το κόστος ανταλλακτικών μερικών τμημάτων των ενσώματων ακινητοποιήσεων τα οποία απαιτούν αντικατάσταση κατά τακτά διαστήματα, εάν πληρούνται τα κριτήρια αναγνώρισης. Τα έργα τέχνης που έχει ο Όμιλος, δεν αποσβένονται.

Τα κόστη της καθημερινής συντήρησης των ενσώματων ακινητοποιήσεων αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Αν η λογιστική αξία των ενσώματων ακινητοποιήσεων έχουν υποστεί μια υποτίμηση ή μια ζημιά απομείωσης αυτή αναγνωρίζεται στα συνολικά εισοδήματα της χρήσης.

Το κέρδος ή η ζημιά από τη διάθεση των εδαφικών εκτάσεων θα προσδιορίζεται ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης, αν υπάρχει, και της λογιστικής αξίας του στοιχείου και αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

Οι αποσβέσεις έχουν υπολογιστεί με τη σταθερή μέθοδο καθ' όλη τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των περιουσιακών στοιχείων. Για τα έργα τέχνης που κατέχει η εταιρεία, δεν υπολογίζονται αποσβέσεις.

Τα κτίρια τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης αποσβένονται καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους (καθοριζόμενη σε σχέση με συγκρίσιμα με ιδιότητα περιουσιακά στοιχεία), εάν είναι βραχύτερη.

Οι ωφέλιμες ζωές (σε έτη) των ενσώματων ακινητοποιήσεων του Ομίλου συνοψίζονται παρακάτω:

Κτίρια & εγκαταστάσεις Κτιρίων	4-33
Μηχανήματα & Μηχανολογικός Εξοπλισμός	2-20
Μεταφορικά Μέσα	5-9
Έπιπλα	2-33
Μηχανές γραφείου /τηλεφωνικές συσκευές	3-33
Εκτυπωτές / Hardware	4-5

Οι υπολειμματικές αξίες, οι ωφέλιμες ζωές και οι μέθοδοι απόσβεσης επανεξετάζονται και προσαρμόζονται εάν είναι απαραίτητο στο τέλος κάθε χρήσης.

3.10. Μισθώσεις

Η εκτίμηση για το εάν μία συμφωνία περιέχει στοιχείο μίσθωσης πραγματοποιείται κατά την έναρξη της συμφωνίας, λαμβάνοντας υπ όψιν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία και τις ιδιαίτερες συνθήκες. Μετά την έναρξη της συμφωνίας πραγματοποιείται επαναξιολόγησή της, για το εάν περιέχει στοιχείο μίσθωσης, όταν συμβαίνει κάποιο από τα παρακάτω:

α. Υπάρχει μεταβολή στους όρους της σύμβασης, εκτός κι αν η μεταβολή απλά ανανεώνει ή παρατείνει τη συμφωνία

β. Ασκείται δικαίωμα ανανέωσης ή συμφωνείται μια παράταση, εκτός κι αν όρος της ανανέωσης ή της παράτασης αρχικά είχε περιληφθεί στη μισθωτική περίοδο

γ. Υπάρχει μια μεταβολή στο κατά πόσο η εκπλήρωση εξαρτάται από ένα καθορισμένο περιουσιακό στοιχείο

δ. Υπάρχει σημαντική αλλαγή στο περιουσιακό στοιχείο

Εάν μια συμφωνία επαναξιολογείται, η λογιστική αντιμετώπιση για μισθώσεις εφαρμόζεται από την ημερομηνία που η μεταβολή στις συνθήκες συνεπάγονται επαναξιολόγηση για τα (α), (γ) ή (δ), και από την ημερομηνία της ανανέωσης ή της παράτασης για την περίπτωση (β).

3.10.1. Ο Όμιλος ως μισθωτής

Η ιδιοκτησία ενός μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου μεταβιβάζεται στο μισθωτή εάν μεταβιβάζονται σε αυτόν ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη που σχετίζονται με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο ανεξάρτητα με το νομικό τύπο της σύμβασης. Κατά την έναρξη της μίσθωσης το περιουσιακό στοιχείο αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία του ή εάν είναι χαμηλότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων συμπεριλαμβανομένων και επιπλέον καταβολών εάν υπάρχουν, που καλύπτονται από το μισθωτή. Ένα αντίστοιχο ποσό αναγνωρίζεται ως υποχρέωση από τη χρηματοδοτική μίσθωση ανεξαρτήτως εάν μερικές από τις καταβολές μισθωμάτων καταβάλλονται προκαταβολικά κατά την έναρξη της μίσθωσης.

Η μεταγενέστερη λογιστική αντιμετώπιση των περιουσιακών στοιχείων τα οποία έχουν αποκτηθεί με συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, π.χ. η χρησιμοποιούμενη μέθοδος απόσβεσης και ο προσδιορισμός της ωφέλιμης ζωής του, είναι ίδια με αυτή που εφαρμόζεται σε συγκρίσιμα αποκτώμενα, εκτός συμβάσεων μίσθωσης, περιουσιακά στοιχεία. Η λογιστική αντιμετώπιση της αντίστοιχης υποχρέωσης αφορά στη σταδιακή μείωσή της, με βάση τις ελάχιστες καταβολές των μισθωμάτων μείον τις χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις, οι οποίες αναγνωρίζονται ως έξοδο στα χρηματοοικονομικά έξοδα. Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις κατανέμονται στη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου, και αντιπροσωπεύουν ένα σταθερό περιοδικό επιτόκιο επί του ανεξόφλητου υπολοίπου της υποχρέωσης.

Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις αντιμετωπίζονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι καταβολές στις συμβάσεις λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα με την ευθεία μέθοδο (συσχετισμός εσόδου χρήσης και εξόδου). Οι σχετιζόμενες δαπάνες, όπως η συντήρηση και η ασφάλιση, αναγνωρίζονται ως έξοδο, όταν πραγματοποιούνται.

3.10.2. Ο Όμιλος ως εκμισθωτής

Οι μισθώσεις στις οποίες ο Όμιλος δε μεταβιβάζει ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ωφέλειες του περιουσιακού στοιχείου κατατάσσονται ως λειτουργικές μισθώσεις. Αρχικά άμεσα κόστη που βαρύνουν τους εκμισθωτές στη διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στη λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ως έσοδα μίσθωσης.

3.10.3 Έλεγχος μείωσης της υπεραξίας, ασώματων ακινητοποιήσεων, ενσώματων ακινητοποιήσεων

Η υπεραξία του Ομίλου, οι ασώματες και ενσώματες ακινητοποιήσεις υπόκεινται σε ελέγχους απομείωσης. Για λόγους αξιολόγησης της απομείωσης, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία ομαδοποιούνται στη μικρότερη αναγνωρίσιμη ομάδα του ενεργητικού που δημιουργεί ταμειακές εισροές από τη χρήση του (Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών). Ως αποτέλεσμα, ορισμένα περιουσιακά στοιχεία εξετάζονται αυτόνομα για τυχόν απομείωση ενώ κάποια άλλα εξετάζονται ως Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών.

Η προκύπτουσα υπεραξία επιμερίζεται σε κάθε Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.) που αναμένεται να ωφεληθεί από τις συνέργειες συνένωσης επιχειρήσεων. Οι Μ.Δ.Τ.Ρ. αντιπροσωπεύουν το χαμηλότερο επίπεδο εντός του Ομίλου, στο οποίο παρακολουθείται η υπεραξία για τους σκοπούς της διοίκησης.

Οι ζημιές από μείωση της αξίας μίας Μ.Δ.Τ.Ρ. στην οποία έχει κατανεμηθεί υπεραξία, αρχικά μειώνουν την λογιστική αξία της υπεραξίας. Κάθε απομένουσα ζημιά απομείωσης, μερίζεται αναλογικά στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Μ.Δ.Τ.Ρ.

Σε περίπτωση που ο Όμιλος πωλήσει μία δραστηριότητα που εμπεριέχεται σε μία Μ.Δ.Τ.Ρ. στην οποία έχει προηγουμένως κατανεμηθεί υπεραξία, τότε η υπεραξία λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό του κέρδους ή της ζημιάς από την διάθεση και κατανέμεται αναλογικά στην πωλούμενη δραστηριότητα. Υπό το πρίσμα αυτό, η υπεραξία που διατίθεται μετράται με βάση τις σχετικές αξίες της δραστηριότητας που διατέθηκε και του παρακρατηθέντος τμήματος της Μ.Δ.Τ.Ρ. Εναλλακτικά όταν ο Όμιλος μπορεί να εκτιμήσει αξιόπιστα και να αποδείξει ότι κάποια άλλη μέθοδος αντικατοπτρίζει κατά καλύτερο τρόπο την υπεραξία που συσχετίζεται με την δραστηριότητα που διατέθηκε, τότε ακολουθείται η μέθοδος αυτή.

Τα περιουσιακά στοιχεία ή οι Μ.Δ.Τ.Ρ. που συμπεριλαμβάνουν μέρος της υπεραξίας, οι λοιπές ασώματες ακινητοποιήσεις με απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή και τα περιουσιακά στοιχεία που ακόμη δεν είναι διαθέσιμα προς χρήση εξετάζονται για τυχόν απομείωση το ελάχιστο σε ετήσια βάση. Τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία και οι Μ.Δ.Τ.Ρ. εξετάζονται για απομείωση σε περιπτώσεις που υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Η ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται στο ποσό κατά το οποίο, η λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων ή των Μ.Δ.Τ.Ρ. υπερβαίνει την ανακτήσιμη αξία. Ανακτήσιμη αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή Μ.Δ.Τ.Ρ., αποτελεί το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας και της αξίας χρήσης (προκύπτει με βάση την αξιολόγηση των προεξοφλημένων μελλοντικών ταμειακών ροών του στοιχείου ή της Μ.Δ.Τ.Ρ.).

Με εξαίρεση την υπεραξία, όλα τα περιουσιακά στοιχεία μεταγενέστερα επανεκτιμούνται σε περιπτώσεις που η ζημιά απομείωσης που είχε αρχικώς αναγνωριστεί μπορεί να μην υφίσταται.

3.11. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου περιλαμβάνουν δάνεια και απαιτήσεις.

Η εκτίμηση της απομείωσης γίνεται τουλάχιστον σε κάθε ημερομηνία δημοσίευσης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων είτε όταν υπάρχουν αντικειμενικά τεκμήρια ότι κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων έχουν υποστεί μείωση της αξίας τους είτε όχι.

3.11.1. Δάνεια και Απαιτήσεις

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με σταθερές και προσδιοριστές καταβολές και τα οποία δεν έχουν χρηματιστηριακή τιμή σε ενεργό αγορά. Δημιουργούνται όταν ο Όμιλος παρέχει χρήματα, προϊόντα ή υπηρεσίες απευθείας σε έναν οφειλέτη χωρίς πρόθεση εμπορικής εκμετάλλευσης. Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου μείον κάθε πρόβλεψη για απομείωση. Κάθε μεταβολή στην αξία των δανείων και απαιτήσεων αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα όταν τα δάνεια και οι απαιτήσεις διαγράφονται ή υφίστανται μείωση της αξίας τους, καθώς και κατά τη διενέργεια της απόσβεσης.

Για ορισμένες απαιτήσεις πραγματοποιείται έλεγχος για τυχόν απομείωση τους ανά μεμονωμένη απαίτηση (για παράδειγμα για κάθε πελάτη ξεχωριστά) στις περιπτώσεις όπου η είσπραξη της απαίτησης έχει χαρακτηριστεί εκπρόθεσμη κατά την ημερομηνία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή σε περιπτώσεις όπου αντικειμενικά στοιχεία υποδεικνύουν την ανάγκη για απομείωση τους. Οι λοιπές απαιτήσεις ομαδοποιούνται και ελέγχονται για τυχόν απομείωσή στο σύνολό τους. Οι ομάδες έχουν σαν κοινό χαρακτηριστικό τη γεωγραφική κατανομή, τον κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων και, εάν υπάρχουν, άλλα κοινά χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου που τους χαρακτηρίζουν.

Οι απαιτήσεις και τα δάνεια περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αυτών που λήγουν μετά την πάροδο 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Αυτά χαρακτηρίζονται σαν μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Στον ισολογισμό ταξινομούνται σαν εμπορικές και άλλες απαιτήσεις και αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου.

3.12. Αποθέματα

Τα αποθέματα περιλαμβάνουν πρώτες ύλες, υλικά, και αγαθά που αγοράστηκαν.

Το κόστος περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν για να φθάσουν τα αποθέματα στην παρούσα θέση και κατάσταση, οι οποίες είναι άμεσα αποδοτέες στην παραγωγική διαδικασία, καθώς και ένα μέρος γενικών εξόδων που σχετίζεται με την παραγωγή, το οποίο απορροφάται με βάση την κανονική δυναμικότητα των παραγωγικών εγκαταστάσεων.

Το χρηματοοικονομικό κόστος δεν λαμβάνεται υπόψη.

Κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, τα αποθέματα απεικονίζονται στην κατ' είδος χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης κατά τη συνήθη ροή των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μείον το εκτιμώμενο κόστος που είναι αναγκαίο για να πραγματοποιηθεί η πώληση.

Το κόστος προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας την μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους.

3.13. Λογιστική Φόρου Εισοδήματος

3.13.1. Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Η τρέχουσα φορολογική απαίτηση/υποχρέωση περιλαμβάνει εκείνες τις υποχρεώσεις ή απαιτήσεις από τις φορολογικές αρχές σχετιζόμενες με την τρέχουσα ή προηγούμενες περιόδους αναφοράς που δεν έχουν καταβληθεί μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού.

Υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στη δημοσιονομική χρήση την οποία αφορούν, βάσει των φορολογητέων κερδών για την χρήση. Όλες οι μεταβολές στις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα.

3.13.2. Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Η αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος υπολογίζεται με τη μέθοδο υποχρέωσης που εστιάζει στις προσωρινές διαφορές. Αυτή περιλαμβάνει την σύγκριση της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και υποχρεώσεων των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων με τις αντίστοιχες φορολογικές βάσεις.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα αντισταθμιστούν έναντι της μελλοντικής φορολογίας εισοδήματος.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές. Επιπλέον σύμφωνα και με το ΔΛΠ 12, δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία σε σχέση με την υπεραξία.

Δεν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία για τις προσωρινές διαφορές που σχετίζονται με επενδύσεις σε θυγατρικές εάν η αναστροφή αυτών των προσωρινών διαφορών μπορεί να ελεγχθεί από την εταιρεία ενώ αναμένεται ότι η προσωρινή διαφορά δεν θα αναστραφεί στο μέλλον. Επιπροσθέτως, οι φορολογικές ζημιές που μπορούν να μεταφερθούν σε επόμενες περιόδους καθώς και φορολογικές πιστώσεις στον Όμιλο αναγνωρίζονται ως αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.

Καμία αναβαλλόμενη φορολογία δεν αναγνωρίζεται κατά την αρχική αναγνώριση μίας απαίτησης ή υποχρέωσης σε μία συναλλαγή που δεν αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων και κατά τη στιγμή της συναλλαγής, δεν επηρεάζει ούτε το λογιστικό κέρδος ούτε το φορολογητέο κέρδος ή ζημιά.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις υπολογίζονται με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένονται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού.

Οι περισσότερες μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν φορολογικό έξοδο στα αποτελέσματα. Μόνο μεταβολές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με μεταβολή στην αξία της απαίτησης ή της υποχρέωσης που χρεώνεται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, χρεώνονται ή πιστώνονται αντίστοιχα απευθείας στα ίδια κεφάλαια.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει μία προηγούμενως μη αναγνωρισμένη αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση κατά την έκταση που είναι πιθανό ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα επιτρέψει την ανάκτηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Η αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού και μειώνεται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό, ότι επαρκές φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

3.14. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στις τράπεζες και στο ταμείο καθώς και βραχυπρόθεσμες, υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, όπως αξίες της χρηματαγοράς και τραπεζικές καταθέσεις με ημερομηνία λήξης σε τρεις μήνες ή λιγότερο. Οι αξίες της χρηματαγοράς είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που απεικονίζονται στη εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Για το σκοπό των ενοποιημένων Καταστάσεων Ταμειακών Ροών, τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αποτελούνται από ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα όπως προσδιορίστηκαν ανωτέρω, χωρίς να περιλαμβάνονται τα εκκρεμή υπόλοιπα των τραπεζικών υπερεναλήψεων (bank overdrafts).

3.15. Ίδια Κεφάλαια

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Οι κοινές μετοχές ταξινομούνται στα ίδια κεφάλαια.

Η αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου. Κάθε κόστος συναλλαγής σχετιζόμενο με την έκδοση των μετοχών καθώς και οποιοδήποτε σχετικό όφελος φόρου εισοδήματος προκύψει, αφαιρείται από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

Αν η οικονομική οντότητα αποκτήσει τους ίδιους της συμμετοχικούς τίτλους, τα μέσα αυτά (οι «ίδιες μετοχές») αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια. Αν αυτές οι μετοχές μεταγενέστερα επανεκδοθούν, το τίμημα που λαμβάνεται (καθαρό από τα σχετικά κόστη της συναλλαγής και το σχετικό όφελος του φόρου εισοδήματος) περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια που αποδίδονται στους μετόχους. Κατά την αγορά, πώληση, έκδοση, ή ακύρωση ιδίων συμμετοχικών τίτλων της οικονομικής οντότητας δεν αναγνωρίζεται κανένα κέρδος ή ζημιά στα αποτελέσματα.

Το αποθεματικό αναπροσαρμογής περιλαμβάνει κέρδη και ζημιές εξαιτίας της αναπροσαρμογής συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και ενσώματων ακινητοποιήσεων. Οι συναλλαγματικές διαφορές από την μετατροπή περιλαμβάνονται στο αποθεματικό μετατροπής. Τα παρακρατηθέντα κέρδη περιλαμβάνουν τα τρέχοντα αποτελέσματα και αυτά προηγούμενων περιόδων όπως γνωστοποιούνται στα αποτελέσματα.

3.16. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης και Βραχυχρόνιες παροχές σε εργαζομένους

3.16.1. Παροχές λόγω συνταξιοδότησης

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων παροχών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα που δεν εμπίπτει σε πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών. Τυπικά, τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών καθορίζουν ένα ποσό παροχών που ο εργαζόμενος θα λάβει με τη συνταξιοδότησή του, συνήθως εξαρτώμενο από παράγοντες όπως η ηλικία, τα χρόνια υπηρεσίας και η αποζημίωση.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στον Ισολογισμό, σε σχέση με τα προγράμματα καθορισμένων παροχών συνταξιοδότησης, είναι η τρέχουσα αξία της καθορισμένης υποχρέωσης παροχών κατά την ημερομηνία Ισολογισμού των μη αναγνωρισθέντων αναλογικών κερδών ή ζημιών και δαπανών προηγούμενης υπηρεσίας. Η υποχρέωση καθορισμένων παροχών υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητους αναλογιστές βάσει της Μεθόδου της Προβεβλημένης Πιστωτικής Μονάδος. Η τρέχουσα αξία των καθορισμένων υποχρεώσεων παροχών καθορίζεται μέσω της προεξόφλησης των προσδοκώμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών χρησιμοποιώντας επιτόκια υψηλής απόδοσης εταιρικών ομολόγων, που απεικονίζονται στο νόμισμα στο οποίο οι παροχές θα καταβληθούν και έχουν όρους λήξης ανάλογα με τους όρους της σχετικής υποχρέωσης συνταξιοδότησης.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημιές που προέρχονται από εμπειρικές αναπροσαρμογές και μεταβολές σε αναλογικές υποθέσεις κατά το τέλος της προηγούμενης περιόδου υπερέβησαν το μεγαλύτερο από το 10% της εύλογης αξίας των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος ή το 10% των υποχρεώσεων καθορισμένων παροχών, χρεώνονται ή πιστώνονται στα αποτελέσματα με βάση τον αναμενόμενο μέσο όρο της υπολειπόμενης εργασιακής ζωής των εργαζομένων που συμμετέχουν σε αυτό το πρόγραμμα.

Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται απευθείας στα αποτελέσματα, εκτός εάν οι μεταβολές στα συνταξιοδοτικά προγράμματα είναι προαιρετικές για την παραμονή των εργαζομένων στην υπηρεσία για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα (ημερομηνία κατοχύρωσης). Σε αυτήν την περίπτωση, το κόστος προϋπηρεσίας αποσβένεται σε σταθερή βάση μέχρι την ημερομηνία κατοχύρωσης των παροχών.

Ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών είναι ένα συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στο οποίο ο Όμιλος καταβάλλει καθορισμένες εισφορές σε έναν ανεξάρτητο διαχειριστικό φορέα σε υποχρεωτική, συμβατική ή προαιρετική βάση. Η επιχείρηση δεν θα έχει καμία νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση να πληρώσει περαιτέρω εισφορές, στην περίπτωση που ο φορέας δεν κατέχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία για να πληρώσει όλες τις παροχές στους εργαζομένους, για παρεχόμενη υπηρεσία τρέχουσας ή προηγούμενων χρήσεων. Οι προπληρωμένες εισφορές αναγνωρίζονται σαν στοιχείο του ενεργητικού στον βαθμό που είναι δυνατή μία επιστροφή χρημάτων ή μία μείωση σε μελλοντικές πληρωμές.

3.16.2. Παροχές εξόδου από την Υπηρεσία

Οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία καταβάλλονται όταν η απασχόληση τερματίζεται από τον Όμιλο πριν τη συνήθη ημερομηνία συνταξιοδότησης, ή όταν κάποιος εργαζόμενος αποδέχεται την οικειοθελή αποχώρηση από την υπηρεσία σε αντάλλαγμα αυτών των παροχών.

Ο Όμιλος αναγνωρίζει αυτές τις παροχές εξόδου όταν αποδεδειγμένα δεσμεύεται είτε να τερματίσει την απασχόληση των εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές τυπικό σχέδιο χωρίς πιθανότητα αποχώρησης είτε παρέχοντας παροχές εξόδου σαν αποτέλεσμα προσφοράς προκειμένου να προωθηθεί η οικειοθελής αποχώρηση. Όταν οι παροχές εξόδου από την υπηρεσία καθίστανται αποδοτέες πέραν από 12 μήνες μετά την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

3.17. Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν τραπεζικά δάνεια και λογαριασμούς υπερανάληψης (overdraft), εμπορικές και άλλου είδους υποχρεώσεις και χρηματοοικονομικές μισθώσεις. Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου (εκτός των δανείων) απεικονίζονται στον Ισολογισμό, στο κονδύλι "Μακροπρόθεσμες Χρηματοοικονομικές Υποχρεώσεις" καθώς και στο κονδύλι "Λοιπές εμπορικές υποχρεώσεις".

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος συμμετέχει σε μία συμβατική συμφωνία του χρηματοοικονομικού μέσου και διαγράφονται όταν ο Όμιλος απαλλάσσεται από την υποχρέωση ή αυτή ακυρώνεται ή λήγει.

Οι τόκοι αναγνωρίζονται ως έξοδο στο κονδύλι των “Χρηματοοικονομικών Εξόδων” στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Οι υποχρεώσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις αποτιμώνται στην αρχική αξία μείον το ποσό του κεφαλαίου των χρηματοοικονομικών εξοφλήσεων.

Οι εμπορικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικώς στην ονομαστική τους αξία και ακολούθως αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος μείον τις καταβολές διακανονισμού.

Τα μερίσματα στους μετόχους περιλαμβάνονται στο κονδύλι “Λοιπές βραχυπρόθεσμες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις”, όταν τα μερίσματα εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Τα κέρδη και οι ζημιές αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων όταν οι υποχρεώσεις διαγράφονται καθώς και μέσω της διενέργειας αποσβέσεων.

Όταν μία υπάρχουσα χρηματοοικονομική υποχρέωση ανταλλάσσεται με μια άλλη υποχρέωση διαφορετικής μορφής με τον ίδιο δανειστή αλλά ουσιαστικά διαφορετικούς όρους, ή οι όροι μίας υφιστάμενης υποχρέωσης τροποποιούνται σημαντικά, όπως μία ανταλλαγή ή τροποποίηση, αυτή αντιμετωπίζεται σαν εξόφληση της αρχικής υποχρέωσης και αναγνώριση μίας νέας υποχρέωσης. Κάθε διαφορά στις αντίστοιχες λογιστικές αξίες αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

3.17.1. Δάνεια

Τα τραπεζικά δάνεια παρέχουν μακροπρόθεσμη ή/και βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση των λειτουργιών του Ομίλου. Όλα τα δάνεια αρχικώς αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό.

Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος και κάθε διαφορά ανάμεσα στα έσοδα και την εξόφληση αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα κατά την περίοδο του δανεισμού βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου.

Το αποσβεσμένο κόστος υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη κάθε κόστος έκδοσης και κάθε έκπτωση ή υπέρ το άρτιο ποσό στον διακανονισμό.

Το ομολογιακό δάνειο αντιπροσωπεύει την υποχρέωση του Ομίλου για μελλοντικές πληρωμές του κουπονιού και την καταβολή εξόφλησης του κεφαλαίου. Αν το ομολογιακό δάνειο είναι μετατρέψιμο, το στοιχείο ιδίων κεφαλαίων του δανείου αντιπροσωπεύει την αξία του δικαιώματος που έχουν οι ομολογιούχοι να μετατρέψουν σε κοινές μετοχές της εταιρείας και παρουσιάζεται στα ίδια κεφαλαία (μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου).

3.18. Λοιπές Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Περιουσιακά στοιχεία

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν μία παρούσα δέσμευση είναι πιθανό ότι θα οδηγήσει σε εκροή οικονομικών πόρων για τον Όμιλο ενώ αυτή μπορεί να εκτιμηθεί και αξιόπιστα. Ο χρόνος πραγματοποίησης ή το ποσό της εκροής μπορεί να είναι αβέβαια.

Μία παρούσα δέσμευση προκύπτει από την παρουσία μίας νομικής ή τεκμαιρόμενης υποχρέωσης που έχει προκύψει από γεγονότα του παρελθόντος, για παράδειγμα εγγυήσεις προϊόντων, νομικές αντιδικίες ή επαχθή συμβόλαια.

Οι προβλέψεις αναδιάρθρωσης αναγνωρίζονται μόνο εάν ένα λεπτομερές τυπικό πρόγραμμα έχει αναπτυχθεί και εκτελεστεί, ή η Διοίκηση έχει τουλάχιστον ανακοινώσει τα χαρακτηριστικά του προγράμματος σ' αυτούς που πρόκειται να επηρεαστούν από αυτό. Προβλέψεις δεν αναγνωρίζονται για μελλοντικές λειτουργικές ζημιές.

Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης δαπάνης για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένεται να αποζημιωθεί από κάποιο άλλο μέρος, η αποζημίωση θα αναγνωρίζεται όταν και μόνον όταν, είναι κατ' ουσία βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί, αν η οικονομική οντότητα διακανονίσει την υποχρέωση και αυτή αντιμετωπιστεί ως ένα ιδιαίτερο περιουσιακό στοιχείο. Το ποσό που αναγνωρίζεται για την αποζημίωση δεν υπερβαίνει το ποσό της πρόβλεψης.

Το έξοδο σχετικά με μία πρόβλεψη παρουσιάζεται στα αποτελέσματα, καθαρό από το ποσό που αναγνωρίστηκε για την αποζημίωση.

Μια πρόβλεψη χρησιμοποιείται μόνο για τα έξοδα για τα οποία είχε αρχικώς σχηματιστεί πρόβλεψη. Οι προβλέψεις επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να απεικονίζουν την τρέχουσα καλύτερη εκτίμηση.

Οι προβλέψεις αποτιμώνται στο προσδοκώμενο κόστος που απαιτείται για να προσδιοριστεί η παρούσα δέσμευση, βασιζόμενες στα πιο αξιόπιστα τεκμήρια που είναι διαθέσιμα κατά την ημερομηνία Ισολογισμού, περιλαμβάνοντας τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες σχετικά με την παρούσα δέσμευση.

Όταν η επίδραση της διαχρονικής αξίας του χρήματος είναι σημαντική, το ποσό της πρόβλεψης είναι η παρούσα αξία των εξόδων που αναμένονται να απαιτηθούν προκειμένου να τακτοποιηθεί η υποχρέωση.

Το προ φόρου επιτόκιο προεξόφλησης αντανάκλα τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς για τη διαχρονική αξία του χρήματος και τους συναφείς με την υποχρέωση κινδύνους. Το επιτόκιο δεν αντανάκλα κινδύνους για τους οποίους οι μελλοντικές εκτιμήσεις ταμειακών ροών έχουν προσαρμοστεί.

Όταν χρησιμοποιείται η μέθοδος της προεξόφλησης, η λογιστική αξία μιας πρόβλεψης αυξάνει σε κάθε περίοδο έτσι ώστε να αντανάκλα την πάροδο του χρόνου. Αυτή η αύξηση αναγνωρίζεται ως κόστος δανεισμού στα αποτελέσματα. Όταν υπάρχει ένας αριθμός ομοίων δεσμεύσεων, η πιθανότητα ότι μία εκροή θα απαιτηθεί για διακανονισμό, καθορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατηγορία των δεσμεύσεων, ως ένα σύνολο. Μία πρόβλεψη αναγνωρίζεται ακόμη και αν η πιθανότητα πραγματοποίησης εκροής για ένα στοιχείο που περιλαμβάνεται στην κατηγορία δεσμεύσεων είναι μικρή.

Αν δεν είναι εφεξής πιθανό ότι μία εκροή πόρων, που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη, θα απαιτηθεί για να διακανονιστεί η υποχρέωση, η πρόβλεψη θα αναστρέφεται.

Σε τέτοιες περιπτώσεις όπου η δυνατή εκροή οικονομικών πόρων σαν αποτέλεσμα παρουσιάζει δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στον ενοποιημένο Ισολογισμό, εκτός εάν θεωρείται στα πλαίσια της συνένωσης επιχειρήσεων.

Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατά τη συνένωση επιχειρήσεων. Ακολούθως αποτιμώνται στο υψηλότερο ποσό μίας συγκρίσιμης πρόβλεψης όπως περιγράφεται ανωτέρω και στο ποσό που είχε αρχικώς αναγνωριστεί, μείον κάθε απόσβεση.

Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για τον Όμιλο που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις.

4. Δομή του Ομίλου

Η δομή του Ομίλου ΛΑΜΨΑ Α.Ε. την 31 Δεκεμβρίου 2018 παρουσιάζεται παρακάτω:

Εταιρία	Νόμισμα Λειτουργίας	Έδρα	Ισοδύναμο % Συμμετοχής	Ίδιες Μετοχές	Μέθοδος Ενοποίησης	Συμμετοχή
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	€	ΕΛΛΑΔΑ	Μητρική			
LUELLA ENTERPRISES LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%		Ολική	Άμεση
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE	€	ΣΕΡΒΙΑ	94,60%	5,4%	Ολική	Έμμεση
EXCELSIOR BELGRADE SOCIATE OWNED	€	ΣΕΡΒΙΑ	80,33%	17,23%	Ολική	Άμεση
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	€	ΚΥΠΡΟΣ	100,00%		Ολική	Έμμεση

Εντός της χρήσης 2018 η θυγατρική εταιρία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE AD εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της μειοψηφίας ποσοστό που αντιστοιχεί στο 5,4% του μετοχικού κεφαλαίου. Μετά την εξαγορά αυτή, δεν κατέχονται μετοχές εκτός εταιριών του Ομίλου. Επιπλέον η θυγατρική εταιρία EXCELSIOR BELGRADE AD εξαγόρασε επιπλέον 17,23% των μετοχών και έτσι ένα μικρό ποσοστό μετοχών (2,28%) της εταιρείας παραμένει εκτός του Ομίλου.

Η Εταιρία κατείχε ποσοστό 50% στην εταιρία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ». Η εν λόγω επένδυση είχε αναγνωριστεί ως επένδυση σε Κοινοπραξίες και δεδομένου ότι υπήρχε από κοινού έλεγχος, ενοποιούνταν με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Τον Οκτώμβριο του 2018 απέκτησε το υπολοιπόμενο 50% καταβάλλοντας τίμημα των € 7,6 εκ. Μετά την εξαγορά η μητρική εταιρία κατέχει το 100% της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ» αναγνωρίζοντας της ως θυγατρική εταιρία.

Μετά την εξαγορά προχώρησε στην συγχώνευση με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Η ως άνω, απορρόφηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68-78 του Κ.Ν. 2190/20 και τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του νόμου 2166/1993. Ως Ισολογισμός μετασχηματισμού χρησιμοποιήθηκε ο Ισολογισμός την 31/10/2018 ενώ λόγω της κατοχής του 100% των μετοχών της απορροφώμενης δεν προέκυψε σχέση ανταλλαγής μετοχών. Για την λογιστική απεικόνιση της απορρόφησης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία απόφασης της ολοκλήρωσης της απορρόφησης που καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) ήτοι 27-12-2018.

5. Σημειώσεις επί των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

5.1. Οικονομική πληροφόρηση κατά τομέα

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α. 8, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση». Σύμφωνα με την προσέγγιση αυτή, η πληροφόρηση που θα γνωστοποιείται για τους λειτουργικούς τομείς πρέπει να είναι αυτή που βασίζεται στις εσωτερικές οργανωτικές και διοικητικές δομές του Ομίλου και στα κυριότερα κονδύλια των εσωτερικών οικονομικών αναφορών που δίνονται στους επικεφαλής λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων. Η Διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των λειτουργικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση της απόδοσης αυτών. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εφαρμόζει τις ίδιες λογιστικές αρχές για την επιμέτρηση των λειτουργικών αποτελεσμάτων των τομέων με αυτές των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Ο αναβαλλόμενος φόρος παρακολουθείται σε ενοποιημένο επίπεδο χωρίς να επιμερίζεται στους λειτουργικούς τομείς που δημιουργούν αποτελέσματα.

Οι συναλλαγές μεταξύ των λειτουργικών τομέων πραγματοποιούνται μέσα στα φυσιολογικά πλαίσια λειτουργίας του Ομίλου. Οι διατομεακές πωλήσεις απαλείφονται σε επίπεδο ενοποίησης.

Οι επιχειρηματικοί τομείς που παρουσιάζονται είναι η ενοικίαση δωματίων, πωλήσεις τροφίμων και ποτών και οι λοιπές δραστηριότητες (Έσοδα SPA-Health Club, Έσοδα Τηλεφωνείου, λοιπά). Τα αποτελέσματα του Ομίλου, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις ανά τομέα, αναλύονται για τις παρουσιαζόμενες περιόδους ως εξής:

Αποτελέσματα τομέα την 31/12/2018	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	44.759	18.659	3.292		66.710
- σε άλλους τομείς					-
Καθαρές πωλήσεις τομέα	44.759	18.659	3.292	-	66.710
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	36	18	3		57
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(1.895)	(932)	(180)		(3.007)
Αποσβέσεις	(5.181)	(1.594)	(302)		(7.077)
Αποτελέσματα προ φόρων	9.873	4.858	940		15.671
Φόρος εισοδήματος	1.461	719	139	962	3.281
Αποτελέσματα μετά φόρων	8.412	4.139	801	(962)	12.391
31/12/2018					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	123.474	60.757	11.759		195.990
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση				4.321	4.321
Λοιπό ενεργητικό	11.300	5.560	1.076	-	17.936
Σύνολο Ενεργητικού	134.773	66.317	12.836	4.321	218.247
Σύνολο Υποχρεώσεων	77.014	37.896	7.335		122.244

Αποτελέσματα τομέα την 31/12/2017	ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ ΔΩΜΑΤΙΩΝ	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩ Ν ΚΑΙ ΠΟΤΩΝ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΡΑΣΤ/ΤΕΣ	ΜΗ ΚΑΤΑΝΕΜΟΜΕΝΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Πωλήσεις					
- σε εξωτερικούς πελάτες	41.079	17.561	4.091		62.731
- σε άλλους τομείς					-
Καθαρές πωλήσεις τομέα	41.079	17.561	4.091	-	62.731
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	18	9	2		29
Χρηματοοικονομικά Έξοδα	(657)	(323)	(63)		(1.043)
Αποσβέσεις	(3.887)	(1.196)	(227)		(5.310)
Αποτελέσματα προ φόρων	7.641	3.760	728	-	12.128
Φόρος εισοδήματος	(2.090)	(1.028)	(199)	(42)	(3.359)
Αποτελέσματα μετά φόρων	5.551	2.732	529	(42)	8.770
31/12/2017					
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	97.913	48.179	9.325		155.417
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση				7.800	7.800
Λοιπό ενεργητικό	12.161	5.984	1.158	-	19.303
Σύνολο Ενεργητικού	110.074	54.163	10.483	7.800	182.520
Σύνολο Υποχρεώσεων	55.932	27.522	5.327		88.781

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

Γεωγραφικοί τομείς

Η έδρα του Ομίλου είναι η Ελλάδα. Γεωγραφικά ο Όμιλος δραστηριοποιείται κυρίως σε Ελλάδα, Κύπρο και Σερβία (βλ. § 4 «Δομή του Ομίλου»).

	1/1-31/12/2018	31/12/2018	1/1-31/12/2017	31/12/2017
		ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
Ποσά σε χιλ €	ΠΩΛΗΣΕΙΣ		ΠΩΛΗΣΕΙΣ	
ΕΛΛΑΔΑ	54.667	170.664	50.506	118.912
ΚΥΠΡΟΣ	-		-	-
ΣΕΡΒΙΑ	12.042	28.803	12.225	36.505
Σύνολο	66.710	199.466	62.731	155.417

5.2. Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα οικόπεδα, τα κτίρια και τα μηχανήματα αποτιμήθηκαν κατά την ημερομηνία μετάβασης στα ΔΠΧΑ (1/1/2005) στο κόστος κτήσης μειωμένο με τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης.

Επί των Ακινήτων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη ποσού χιλ. € 87.250 και χιλ. \$ 25.500 έναντι δανειακών υποχρεώσεων.

Όμιλος

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	102.088	917	6.739	1.584	111.328
Προσθήκες	44.701	129	2.691	1.347	48.867
Πωλήσεις Παγίων	(44)	(61)	(9)	-	(114)
Αναταξινόμησης	201	61	256	(580)	(62)
Δαπάνη απόσβεσης	(3.456)	(219)	(1.555)	-	(5.230)
Αποσβέσεις πωληθέντων παγίων	44	52	7	-	103
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	143.533	879	8.129	2.351	154.893
Προσθήκες	273	255	2.366	3.204	6.097
Προσθήκες μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων	40.223	656	610	-	41.488
Πωλήσεις Παγίων	-	(43)	(378)	-	(421)
Αναταξινόμησης	303	139	31	(477)	(5)
Δαπάνη απόσβεσης	(5.289)	(251)	(1.463)	-	(7.003)
Αποσβέσεις πωληθέντων παγίων	-	41	332	-	373
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	179.043	1.675	9.626	5.078	195.422

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία και απομείωση	205.678	9.627	28.973	2.351	246.629
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(62.145)	(8.748)	(20.844)	(0)	(91.737)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	143.533	879	8.129	2.351	154.892
Μικτή Λογιστική αξία και απομείωση	281.415	12.919	38.840	5.079	338.253
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(102.372)	(11.244)	(29.215)	(0)	(142.831)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	179.043	1.675	9.626	5.078	195.423

Εταιρεία

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2016	67.392	431	4.482	1.522	73.828
Προσθήκες	44.694	-	2.543	911	48.148
Πωλήσεις Παγίων	(44)	(10)	-	-	(54)
Αναταξινόμησης	189	-	33	(222)	-
Δαπάνη απόσβεσης	(2.221)	(58)	(948)	-	(3.227)
Αποσβέσεις πωληθέντων παγίων	44	10	-	-	54
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	110.054	374	6.110	2.211	118.749
Προσθήκες	266	56	2.155	3.008	5.485
Προσθήκες μέσω συγχώνευσης επιχειρήσεων	27.749	656	610	-	29.015
Αναταξινόμησης	303	-	-	(303)	-
Δαπάνη απόσβεσης	(3.944)	(76)	(925)	-	(4.945)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	134.429	1.009	7.950	4.916	148.303

Ποσά σε χιλ. €	Εδαφικές Εκτάσεις και κτίρια	Μηχανολογικός Εξοπλισμός & Μεταφορικά Μέσα	Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	145.406	5.232	16.980	2.211	169.832
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(35.352)	(4.858)	(10.867)	0	(51.083)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	110.054	374	6.110	2.211	118.749
Μικτή Λογιστική αξία	188.422	8.229	26.999	4.916	228.566
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(53.993)	(7.220)	(19.049)	-	(80.263)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	134.429	1.009	7.950	4.916	148.303

Το στοιχείο ενεργητικού ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση κατά τη χρήση που έληξε 31/12/2018 περιλαμβάνει :

- Εργασίες ανακατασκευής και ανακαίνισης του ξενοδοχείου King's Palace ύψους € 2,2 εκ.
- Δαπάνες ανακαίνισης και ανάπτυξης του ξενοδοχείου ύψους € 793 χιλ. (2017 € 911 χιλ.)

Δεν υφίστανται τόκοι κεφαλαιοποιηθέντες από δάνεια.

Η εταιρία έχει αναλάβει συμβατικές κεφαλαιουχικές δεσμεύσεις αναφορικά με τις εργασίες ανακαίνισης του ξενοδοχείου King's Palace. Το συνολικό κόστος των εργασιών του έργου έχει προϋπολογιστεί σε € 16 εκ.

5.3. Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Ακολούθως παρατίθεται αναλυτικά η κίνηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου

Ποσά σε χιλ. €	Άδειες χρήσης - Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Λοιπά	Σύνολο
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	123	121	243
Προσθήκες	34	9	42
Ανατιζινομήσεις	30	18	48
Ποσό απόσβεσης	(28)	(53)	(81)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	158	94	253
Προσθήκες	57	4	61
Προσθήκες μέσω συνενώσεων επιχειρήσεων	25	-	25
Ανατιζινομήσεις	-	4	4
Ποσό απόσβεσης	(52)	(22)	(74)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	189	79	268

Η αξία κτήσης και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ	Λοιπά	Σύνολο
Μικτή Λογιστική αξία	863	483	1.345
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(704)	(388)	(1.092)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	158	94	253
Μικτή Λογιστική αξία	945	490	1.435
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(756)	(410)	(1.166)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	189	79	268

Ακολουθως παρατίθεται αναλυτικά η κίνηση των άυλων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	60
Προσθήκες	22
Ποσό απόσβεσης	(27)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	55
Προσθήκες	47
Προσθήκες μέσω συγχώνευσης επιχειρήσεων	25
Ποσό απόσβεσης	(24)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	103

Η αξία κτήσης και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις της Εταιρείας αναλύονται ως εξής :

Ποσά σε χιλ. €	Λογισμικά προγράμματα Η/Υ
Μικτή Λογιστική αξία	528
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(473)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2017	55
Μικτή Λογιστική αξία	1.054
Συσσωρευμένες αποσβέσεις και απομείωση	(951)
Καθαρή Λογιστική Αξία 31/12/2018	103

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι ελεύθερα βαρών.

5.4. Επενδύσεις σε θυγατρικές

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των συμμετοχών της μητρικής Εταιρείας σε θυγατρικές και συγγενείς:

Ποσά σε χιλ. €	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2018	ΑΞΙΑ ΚΤΗΣΗΣ 31/12/2017	ΕΔΡΑ- ΧΩΡΑ	ΆΜΕΣΟ & ΕΜΜΕΣΟ % ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ	ΣΧΕΣΗ	ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΤΟΜΕΑΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΛΑΜΨΑ Α.Ε.	-	-	Ελλάς	ΜΗΤΡΙΚΗ		ΜΗΤΡΙΚΗ	-	Ξενοδοχειακές Υπηρεσίες
LUELLA ENTERPRISES LTD	18.732	18.732	Κύπρος	100,00%		ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ	Εταιρία Συμμετοχών
EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED HOTEL & CATERING TOURIST ENTERPRISES	7.434	7.434	Σερβία	80,33%	17,39%	ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ	Ξενοδοχειακές Υπηρεσίες
БЕОГРАДСКО МЕСОВИТО ПРЕДУЗЕЦЕ А.Д.	-	-	Σερβία	94,60%	5,40%	ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ	Ξενοδοχειακές Υπηρεσίες
MARKELIA ENTERPRISES COMPANY LTD	-	-	Κύπρος	100,00%		ΘΥΓΑΤΡΙΚΗ	ΟΛΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ	Υπηρεσίες
ΣΥΝΟΛΟ	26.166	26.166						
ΠΡΟΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ	(4.044)	(2.962)						
ΚΑΘΑΡΗ ΑΞΙΑ	22.122	23.204						

Κατά τον έλεγχο της απομείωσης προσδιορίστηκε η εύλογη αξία μείον τα κόστη πώλησης και προέκυψε ζημιά απομείωσης ύψους € 1,08 εκ. στην εταιρία EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED η οποία και επιβάρυνε την Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Η μεθοδολογία της αποτίμησης βασίζεται στις αναμενόμενες ταμειακές ροές του ξενοδοχείου EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED που θεωρείται ως μονάδα δημιουργίας ταμειακών ροών του ομίλου (Μ.Δ.Τ.Ρ.)

Η Διοίκηση χρησιμοποιεί παραδοχές τις οποίες θεωρεί λογικές και βασίζονται στην καλύτερη δυνατή πληροφόρηση που έχει στη διάθεσή της και ισχύει στην ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Ωστόσο η μεθοδολογία της προεξόφλησης των ταμειακών ροών περιέχει σημαντικές μη παρατηρήσιμες μεταβλητές και ως εκ τούτου κατατάσσεται στο επίπεδο ιεραρχίας 3.

Παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης:

- **Προεξοφλητικό επιτόκιο:** Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε στο 10,6%
- **Συντελεστής κεφαλαιοποίησης:** Ο συντελεστής κεφαλαιοποίησης που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε στο 8%
- **Συντελεστής Πληρότητας:** Ο συντελεστής πληρότητας που χρησιμοποιήθηκε υπολογίστηκε 70%

Η κίνηση των συμμετοχών της μητρικής εταιρείας αναλύονται παρακάτω:

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	23.204	23.204
Αποκτήσεις	7.659	
Ζημίες απομείωσης αναγνωρισμένες στην κατάσταση αποτελεσμάτων	(1.082)	
Ζημίες απομείωσης που αναστράφηκαν	5.892	
Απορρόφηση θυγατρικής	(13.551)	
Υπόλοιπο κλεισίματος	22.122	23.204

5.5. Απόκτηση θυγατρικής-Υπεραξία

Η «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» από προγενέστερη χρήση (2008) κατείχε ποσοστό 50% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.». Η εν λόγω επένδυση είχε αναγνωριστεί ως επένδυση σε Κοινοπραξίες και δεδομένου ότι υπήρχε από κοινού έλεγχος, ενοποιούνταν με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Στην τρέχουσα χρήση με ημερομηνία 12/10/2018 η «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» προχώρησε στην απόκτηση του υπολοίπου 50% του μετοχικού κεφαλαίου με δικαιώματα ψήφου της εταιρείας «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.» αντί τιμήματος € 7.6 εκ. τοις μετρητοίς. Μετά την ανωτέρω εξαγορά, η «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» κατέστη κάτοχος του 100% και η εταιρεία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.» θυγατρική εταιρεία. Δεν υφίστανται υποχρεώσεις καταβολής επιπλέον τιμήματος.

Σκοπιμότητα απόκτησης

Με την παραπάνω εξαγορά η εταιρεία «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.», προσδοκά την επίτευξη σημαντικών οικονομικών κλίμακος μεταξύ των ξενοδοχείων, καθώς και καλύτερο συντονισμό της Διοικητικής Λειτουργίας και της Λειτουργίας Πωλήσεων.

Κόστος Συμμετοχής πριν την ημερομηνία της επιπλέον απόκτησης.

Λόγω της σταδιακής εξαγοράς, το προϋπάρχον κόστος συμμετοχής επιμετρήθηκε στην εύλογη αξία με αποτέλεσμα την αναστροφή της απομείωσης, που είχε αναγνωριστεί κατά το παρελθόν, κατά ποσό των 5.8 εκ. €. Η αναστροφή της απομείωσης περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα». Η εύλογη αξία των δικαιωμάτων μειοψηφίας που κατείχε προηγουμένως η «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» ανερχόταν σε μηδέν λόγω του ότι η ενοποίηση πραγματοποιούνταν με την μέθοδο της καθαρής θέσης.

Εύλογη Αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, δικαιώματα μειοψηφίας και Υπεραξία κατά την ημερομηνία της απόκτησης.

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει κρίνει πως η απόκτηση του ελέγχου της εταιρείας «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε.» έχει πραγματοποιηθεί στις 12 Οκτωβρίου 2018 όταν και ανακοινώθηκε η συναλλαγή με την «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» και εξοφλήθηκε το σχετικό αντίτιμο.

Το καταβληθέν τίμημα κατανέμεται στα αποκτηθέντα περιουσιακά στοιχεία και τις αναληφθείσες υποχρεώσεις με βάση την εύλογη αξία κατά την ημερομηνία απόκτησης. Η εύλογη αξία που αποδίδεται στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις που αποκτήθηκαν βασίζεται σε εκτιμήσεις και παραδοχές που έγιναν από τη διοίκηση κατά τη στιγμή της απόκτησης. Οι βασικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών περιλαμβάνουν πέραν των προβλέψεων για την χρηματοοικονομική επίδοση της εταιρείας, και τα προεξοφλητικά επιτόκια που χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας των ταμειακών ροών. Οι μελλοντικές ταμειακές ροές περιλαμβάνουν εγγενείς κινδύνους και συνεπώς ενδέχεται να μεταβληθούν σημαντικά με την πάροδο του χρόνου. Η διοίκηση της «ΛΑΜΨΑ Α.Ε.» εφόσον περιέλθουν σε γνώση της γεγονότα που τροποποιούν την εύλογη αξία των αποκτηθέντων στοιχείων μπορεί να αναθεωρήσει την προκαταρκτική κατανομή της τιμής αγοράς κατά τη διάρκεια του περιθωρίου των 12 μηνών, όπως δίνεται αυτή η δυνατότητα από το «ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων». Εφόσον οι επιπτώσεις αυτών των αναθεωρήσεων κριθούν πως είναι σημαντικές η εταιρεία θα προχωρήσει σε αναδιτύπωση των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώνουμε ότι το κόστος της απόκτησης δεν επιβαρύνθηκε με επιπλέον κόστη όπως κόστη due diligence ή διάφορα κόστη προμηθειών.

Η κατανομή του κόστους αγοράς στα καθαρά περιουσιακά στοιχεία της εξαγορασμένης εταιρείας, καθώς και η υπεραξία που αναγνωρίστηκε κατά την ημερομηνία της εξαγοράς έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Λογιστική αξία	Εύλογη αξία
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία	30.706	43.179
Κυκλοφοριακά Περιουσιακά Στοιχεία	3.970	3.970
Σύνολο Μακροπροθέσμων Υποχρεώσεων	23.718	28.191
Σύνολο Βραχυπροθέσμων Υποχρεώσεων	8.883	8.883
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	2.075	10.075
Ποσοστό Συμμετοχής		100%
Συνολικό Τίμημα		13.551
Υπεραξία		3.476

Οι σημαντικές διαφοροποιήσεις των κονδυλίων της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της εταιρίας που αποκτήθηκε, που προέκυψαν κατά την αναγνώριση σε εύλογες αξίες των σχετικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων έχουν ως κάτωθι:

- Αναγνωρίστηκε η εύλογη αξία του κτιρίου της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ» κατά την ημερομηνία απόκτησης, βάσει έκθεσης ανεξάρτητου εκτιμητή. Η συνολική πρόσθετη αξία ανήλθε σε ποσό €12,5 εκ. μείον το αναλογούν αναβαλλόμενη φόρο.
- Αναγνωρίστηκαν επιπρόσθετες προβλέψεις για δικαστικές και λοιπές υποθέσεις ποσού € 856 χιλ.

Τέλος, με βάση τον ετήσιο έλεγχο απομείωσης που διενεργήθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, δεν προέκυψε απομείωση της υπεραξίας.

Συγχώνευση με Απορρόφηση της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε» από την Μητρική εταιρία.

Η «ΛΑΜΨΑ Α.Ε», μετά την εξαγορά της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε» και την απόκτηση του 100% των δικαιωμάτων ψήφου προχώρησε στην συγχώνευση με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Η ως άνω, απορρόφηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68-78 του Κ.Ν. 2190/20 και τις διατάξεις των άρθρων 1-5 του νόμου 2166/1993. Ως Ισολογισμός μετασχηματισμού χρησιμοποιήθηκε ο ισολογισμός την 31/10/2018 ενώ λόγω της κατοχής του 100% των μετοχών της απορροφώμενης δεν προέκυψε σχέση ανταλλαγής μετοχών. Για την λογιστική απεικόνιση της απορρόφησης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία απόφασης της ολοκλήρωσης της απορρόφησης που καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) ήτοι 27-12-2018.

Η επιχειρηματική συνένωση των εταιρειών, δεν έχει ως αποτέλεσμα την μεταβολή του ελέγχου των εταιρειών καθώς η τελική ελέγχουσα εταιρεία («ΛΑΜΨΑ Α.Ε» - Μητρική Εταιρεία), είναι η ίδια πριν και μετά τη συναλλαγή (παρ.Β1 ΔΠΧΑ 3). Ως εκ τούτου, ο εταιρικός μετασχηματισμός (Συγχώνευση εταιρειών) θεωρείται ως συναλλαγή μεταξύ οντοτήτων υπό κοινό έλεγχο και εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του ΔΠΧΑ 3 (βλ. παρ.2 περ. (c)).

Στις περιπτώσεις επιχειρηματικής συνένωσης υπό κοινό έλεγχο, η Διοίκηση πρέπει να χρησιμοποιήσει την κρίση της ώστε να αναπτύξει μία λογιστική πολιτική σχετική και αξιόπιστη, σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στις παρ. 10-12 του ΔΛΠ 8.

Η εταιρία έχει επιλέξει την λογιστική μέθοδο Συνένωσης Συμφερόντων. Με βάση τον χειρισμό αυτό αθροίζονται οι Καταστάσεις Οικονομικής Θέσης των συγχωνευμένων Εταιριών με την χρήση των λογιστικών αξιών των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων χωρίς περαιτέρω υπολογισμό εύλογων αξιών.

Πιο αναλυτικά :

- Αναγνώριση στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της απορροφώμενης: αναγνωρίζονται στις λογιστικές αξίες με κατάλληλες προσαρμογές για την επίτευξη ομοιόμορφων λογιστικών πολιτικών. Οι λογιστικές αξίες που χρησιμοποιούνται, προκύπτουν είτε από τις ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις της απορροφώμενης είτε από τις λογιστικές αξίες σε επίπεδο ενοποιημένου ισολογισμού από την τελική ελέγχουσα εταιρεία.
- Υπεραξία: Δεν αναγνωρίζεται υπεραξία. Η διαφορά μεταξύ του κόστους κτήσης της επένδυσης και της καθαρής θέσης της αποκτηθείσας (απορροφώμενης) εταιρείας αναγνωρίζεται ως διακριτό αποθεματικό στα Ίδια Κεφάλαια.
- Άυλα στοιχεία ενεργητικού και ενδεχόμενης υποχρεώσεις: Αναγνωρίζονται μόνο στην έκταση που αναγνωρίζονταν στις οικονομικές καταστάσεις του απορροφούμενου.
- Κόστη συναλλαγής: Τα κόστη της συναλλαγής αναγνωρίζονται απευθείας ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η απόκτηση και κατόπιν η συγχώνευση με απορρόφηση της «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ» οδήγησε σε αύξηση των στοιχείων του ενεργητικού κατά 15% και των υποχρεώσεων κατά 25% ενώ τα έσοδα και τα κέρδη προ φόρων για την χρήση 2018 που έχουν ενσωματωθεί κατά την συγχώνευση ανέρχονται σε € 43 χιλ. και € 2 εκ. ζημία. Αν η απορρόφηση της εταιρείας είχε πραγματοποιηθεί με ημερομηνία 1/1/2018 τα έσοδα του Ομίλου και της εταιρείας για την χρήση 2018 θα ανέρχονταν σε επιπλέον € 11,2 εκ. ενώ τα κέρδη προ φόρων θα ήταν μειωμένα κατά € 1,4 εκ.

Σημειώνουμε ότι η εταιρία δεν προχώρησε σε αναμόρφωση των συγκριτικών στοιχείων που παρουσιάζονται.

5.6. Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εγγυήσεις	136	108	136	108
Λοιπά	164	164	-	-
Σύνολο	300	272	136	108

5.7. Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορεύματα	1.123	1.153	1.069	1.103
Ά υλεις	422	288	298	157
Ανταλλάκτικά	148	171	-	-
Σύνολο	1.693	1.612	1.367	1.260

Ο Όμιλος δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

5.8. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις και λοιπές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Εμπορικές απαιτήσεις από τρίτους	2.211	2.408	1.991	2.206
Επιταγές Εισπρακτές	58	48	58	48
Μείον: πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	(134)	(42)	(134)	(42)
Εμπορικές απαιτήσεις – καθαρές	2.135	2.414	1.915	2.212
Προκαταβολές	264	82	236	73
Χρεώστες διάφοροι	1.955	402	382	135
Απαιτήσεις από Δημόσιους φορείς	3.101	777	3.027	777
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες	-	500	-	500
Προπληρωμένα Έξοδα	363	318	326	272
Δεδουλευμένα έσοδα	116	114	102	81
Λοιπές Απαιτήσεις	5.798	2.194	4.073	1.838
Σύνολο άλλων απαιτήσεων	7.934	4.607	5.988	4.050

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς θεωρείται πως η λογιστική αξία προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε περιοδική επανεκτίμηση της επάρκειας της πρόβλεψης σχετικά με τις επισφαλείς απαιτήσεις σε συνάρτηση με την πιστωτική της πολιτική και λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία των νομικών συμβούλων του Ομίλου καθώς και την ιστορικότητα των ζημιών που προκύπτουν από τη μη είσπραξη απαιτήσεων.

Επί των απαιτήσεων του Ομίλου και της Εταιρείας δεν υφίστανται εμπράγματα βάρη.

Με βάση τα ανωτέρω η αναμενόμενη πιστωτική ζημία του Ομίλου και της Εταιρίας αναλύεται ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ			
		Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία (%)	Αναμενόμενη πιστωτική Ζημία
31/12/2018	Απαιτήσεις		
Απατήσεις Ασφαλούς Εισπράξεως	1.136	0%	-
Καθυστερημένες Απαιτήσεις που εξετάστηκαν μεμονωμένα για απομείωση	82	100%	82
Απαιτήσεις που εξετάστηκαν με βάση την αναμενόμενη πιστωτική ζημία			
Εταιρίες Εσωτερικού	344	3%	9
Εταιρίες Εξωτερικού	522	6%	33
Τουριστικά γραφεία Εσωτερικού	156	6%	9
Τουριστικά γραφεία Εξωτερικού	30	2%	1
	2.269		134

ΟΜΙΛΟΣ			
		Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία (%)	Αναμενόμενη πιστωτική Ζημία
31/12/2017	Απαιτήσεις		
Απατήσεις Ασφαλούς Εισπράξεως	1.545	0%	-
Καθυστερημένες Απαιτήσεις που εξετάστηκαν μεμονωμένα για απομείωση	8	100%	8
Απαιτήσεις που εξετάστηκαν με βάση την αναμενόμενη πιστωτική ζημία			
Εταιρίες Εσωτερικού	495	3%	13
Εταιρίες Εξωτερικού	113	6%	7
Τουριστικά γραφεία Εσωτερικού	205	6%	12
Τουριστικά γραφεία Εξωτερικού	90	2%	2
	2.456		42

ΕΤΑΙΡΙΑ			
		Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία (%)	Αναμενόμενη πιστωτική Ζημία
31/12/2018	Απαιτήσεις		
Απατήσεις Ασφαλούς Εισπράξεως	916	0%	-
Καθυστερημένες Απαιτήσεις που εξετάστηκαν μεμονωμένα για απομείωση	82	100%	82
Απαιτήσεις που εξετάστηκαν με βάση την αναμενόμενη πιστωτική ζημία			
Εταιρίες Εσωτερικού	344	3%	9
Εταιρίες Εξωτερικού	522	6%	33
Τουριστικά γραφεία Εσωτερικού	156	6%	9
Τουριστικά γραφεία Εξωτερικού	30	2%	1
	2.049		134

ΕΤΑΙΡΙΑ			
		Αναμενόμενη Πιστωτική Ζημία (%)	Αναμενόμενη πιστωτική Ζημία
31/12/2017	Απαιτήσεις		
Απατήσεις Ασφαλούς Εισπράξεως	1.343	0%	-
Καθυστερημένες Απαιτήσεις που εξετάστηκαν μεμονωμένα για απομείωση	8	100%	8
Απαιτήσεις που εξετάστηκαν με βάση την αναμενόμενη πιστωτική ζημία			
Εταιρίες Εσωτερικού	495	3%	13
Εταιρίες Εξωτερικού	113	6%	7
Τουριστικά γραφεία Εσωτερικού	205	6%	12
Τουριστικά γραφεία Εξωτερικού	90	2%	2
	2.254		42

5.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ταμείο	238	425	223	304
Καταθέσεις όψεως	7.271	12.659	3.183	5.872
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές καταθέσεις	800	-	800	-
Σύνολο	8.310	13.084	4.206	6.176

Από τις ανωτέρω καταθέσεις προέκυψε χρηματοοικονομικό έσοδο για τον Όμιλο € 6 χιλ (2017: Όμιλος € 6 χιλ).

Η ανάλυση των καταθέσεων όψεως ανά νόμισμα έχει ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Καταθέσεις όψεως σε €	8.215	11.830	4.115	5.047
Καταθέσεις όψεως σε \$	101	989	101	989
Καταθέσεις όψεως σε RSD	121	19	118	14

5.10. Ίδια κεφάλαια

Η καθαρή θέση του Ομίλου και της Εταιρείας αφορά τα ακόλουθα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Κεφάλαιο και αποθεματικά αποδιδόμενα στους μετόχους της μητρικής				
Μετοχικό Κεφάλαιο	23.928	23.928	23.928	23.928
Υπέρ το άρτιο	38.641	38.641	38.641	38.641
Ίδιες μετοχές	(3.631)	-	-	-
Λοιπά αποθεματικά	1.712	1.570	(9.905)	1.557
Αποτελέσματα εις νέον	38.758	26.757	20.690	14.641
Σύνολο	99.408	90.896	73.354	78.767
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	71	2.843	-	-
Σύνολο καθαρής θέσης	99.478	93.739	73.354	78.767

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2018, το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε € 23.927.680, διαιρούμενο σε 21.364.000 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1,12 έκαστη. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, στην κατηγορία χαμηλής διασποράς και ειδικών χαρακτηριστικών, είναι διαπραγματεύσιμες στο χρηματιστήριο Αθηνών στην «Κύρια αγορά» και συμμετέχουν στον υπερκλάδο Ταξίδια & Αναψυχή, κλάδος Ξενοδοχεία.

Δεν υπάρχουν στο τέλος της τρέχουσας χρήσης, μετοχές της μητρικής Εταιρείας που κατέχονται από την ίδια ή από θυγατρικές της ή από κοινού ελεγχόμενες επιχειρήσεις.

Το τακτικό αποθεματικό σχηματίζεται υποχρεωτικά εκ του νόμου από τα κέρδη εκάστης χρήσης και παραμένει στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας προς συμψηφισμό τυχόν ζημιών που θα προκύψουν στο μέλλον ενώ έχει φορολογηθεί μέσα σε κάθε χρήση στην οποία σχηματίστηκε και κατά συνέπεια είναι ελεύθερο φόρου.

Το Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων απεικονίζει τα αναλογιστικά κέρδη και ζημιές που παρουσιάζονται σε μία οικονομική χρήση και τα οποία αναγνωρίζονται εξ' ολοκλήρου και άμεσα στην Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της χρήσης αυτής.

Η μεταβολή του Τακτικού Αποθεματικού και τα «Λοιπά Αποθεματικά» του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ο ΟΜΙΛΟΣ					
Ποσά σε χιλ €	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Άλλα αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31/12/2016	1.019	404	(248)	127	1.302
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	232	-	36	-	269
Υπόλοιπο την 31/12/2017	1.251	404	(211)	127	1.571
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	378	-	(237)	-	141
Υπόλοιπο την 31/12/2018	1.629	404	(448)	127	1.712

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ						
Ποσά σε χιλ €	Τακτικό αποθεματικό	Έκτακτα αποθεματικά	Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	Αποθεματικό Απορρόφησης θυγατρικής	Άλλα αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο την 31/12/2016	1.019	404	(261)	-	127	1.289
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	232	-	36	-	-	(83)
Υπόλοιπο την 31/12/2017	1.251	404	(224)	-	127	1.557
Μεταβολές κατά τη διάρκεια της χρήσης	378	-	(237)	(11.603)	-	(11.462)
Υπόλοιπο την 31/12/2018	1.629	404	(461)	(11.603)	127	(9.905)

Αναλυτική παρουσίαση της κίνησης που παρουσίασε η Καθαρή Θέση του Ομίλου και της Εταιρείας, παρατίθεται στην «Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων» της παρούσας έκθεσης.

Η διοίκηση θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή μερίσματος ποσού 0,200 ευρώ/μετοχή προ παρακράτησης φόρου. Το μέρισμα προτείνεται να προέλθει από τα κέρδη της χρήσεως του 2018 κατά το ποσό των € 2.153.800 και από τα κέρδη της χρήσεως του 2017 κατά των ποσό των € 2.119.000, ήτοι συνολικό ποσό € 4.272.800.

5.11. Λοιπές προβλέψεις

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των προβλέψεων που έχει διενεργήσει ο Όμιλος και η Εταιρεία :

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Προβλέψεις πελατών
	Ζημίες από μετοχές	Για νομικές αξιώσεις	Σύνολο	
31.12.2016	9	611	621	193
Πρόσθετες προβλέψεις	-	371	371	-
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(18)	(18)	(22)
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(129)
31.12.2017	9	965	974	42
Προσαρμογές στο προεξοφλητικό επιτόκιο	-	-	-	82
Πρόσθετες προβλέψεις	-	759	759	39
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(29)
31.12.2018	9	1.725	1.734	134

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			Προβλέψεις πελατών
	Ζημίες από μετοχές	Για νομικές αξιώσεις	Σύνολο	
31.12.2016	9	80	89	182
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	-	(12)
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	(18)	(18)	(128)
31.12.2017	9	62	71	42
Πρόσθετες προβλέψεις από απορρόφησης θυγατρικής	-	-	-	82
Πρόσθετες προβλέψεις	-	759	759	39
Αχρησιμοποίητα ποσά που αναστράφηκαν	-	-	-	(29)
31.12.2018	9	822	831	134

Από τον ανωτέρω πίνακα, οι προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων εμφανίζονται αφαιρετικά των απαιτήσεων.

5.12. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των προμηθευτών και των λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά σε χιλ. €				
Προμηθευτές	4.273	3.289	4.170	3.123
Σύνολο Προμηθευτών και Λοιπών Υποχρεώσεων	4.273	3.289	4.170	3.123

5.13. Λοιπές υποχρεώσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Ποσά σε χιλ. €				
Προκαταβολές πελατών	99	1.792	66	1.665
Κοινωνική ασφάλιση	935	753	935	753
ΦΠΑ και λοιποί φόροι	678	455	576	455
Έξοδα χρήσης δεδουλευμένα	2.505	2.467	2.226	2.159
Έσοδα επόμενων χρήσεων	66	47	-	-
Βραχυπρόθεσμο μέρος επιχορηγήσεων	134	-	134	-
Άλλες βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.562	1.684	4.459	1.403
Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές Υποχρεώσεις	1.289	-	1.289	-
Σύνολο	10.269	7.198	9.685	6.435

Οι εύλογες αξίες των εμπορικών και λοιπών υποχρεώσεων δεν παρουσιάζονται χωριστά καθώς, εξαιτίας της βραχυπρόθεσμης διάρκειας τους, η Διοίκηση θεωρεί ότι οι λογιστικές αξίες, που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αποτελούν μία λογική προσέγγιση των εύλογων αξιών.

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αφορούν κυρίως υποχρεώσεις προς την Διαχειρίστρια Εταιρεία και πρόσθετες υποχρεώσεις ενοικίων βάσει όρων σύμβασης.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία λαμβάνει προπληρωμές από πελάτες και αναγνωρίζει μια συμβατική υποχρέωση ίση με το ποσό της προπληρωμής για την υποχρέωση εκτέλεσης να μεταβιβάσει, αγαθά ή υπηρεσίες στο μέλλον. Οι εν λόγω προπληρωμές αναγνωρίζονται στο κονδύλι «Βραχυπρόθεσμες Συμβατικές Υποχρεώσεις».

5.14. Φόρος εισοδήματος πληρωτέος

Οι τρέχουσες φορολογικές και λοιπές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας παρατίθενται ακολούθως:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Τρέχουσες φορ. Υποχρεώσεις				
Φόρος εισοδήματος	1.970	3.027	1.968	3.000
Φόροι Διαφ. Φορολ. Ελ.	-	-	-	-
Σύνολο τρεχουσ. Φορ. Υποχρ.	1.970	3.027	1.968	3.000

5.15. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις

Ο συμψηφισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων λαμβάνει χώρα όταν υπάρχει, από πλευράς εταιρείας, εφαρμόσιμο νομικό δικαίωμα για κάτι τέτοιο και όταν οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος αφορούν στην ίδια φορολογική αρχή.

Οι συντελεστές φορολογίας της χρήσης 2018 των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στο εξωτερικό έχουν ως εξής:

Χώρα	Συντελεστής Φορολογίας
ΣΕΡΒΙΑ	15%
ΚΥΠΡΟΣ	12,5%

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται επί των προσωρινών διαφορών, με τη χρησιμοποίηση των φορολογικών συντελεστών που αναμένεται να ισχύουν στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρίες του Ομίλου. Τα ποσά που εμφανίζονται στον ισολογισμό εκτιμάται ότι θα ανακτηθούν ή θα διακανονιστούν μετά την 31η Δεκεμβρίου 2018.

Το Δεκέμβριο του 2018, ψηφίστηκε η σταδιακή μείωση του συντελεστή του φόρου εισοδήματος από 29% που ισχύει για το 2018 σε 25% το 2022, ήτοι μείωση κατά μία μονάδα ανά έτος. Η επίδραση από την μείωση του φορολογικού συντελεστή στο αναβαλλόμενο φόρο της εταιρίας και του ομίλου αναφέρεται στην σημείωση 5.21.

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου έχει ως κάτωθι:

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου για τις χρήσεις 2018 & 2017 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018		31.12.2017	
	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	3.991	(6.045)	6.396	(3.038)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	123	-	137	-
Συμμετοχές	1.004	(455)	667	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	112	-	12	-
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	-	(171)	-	(92)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	970	-	878	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	(326)	-	(9)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	159	-	132	(174)
Φορολογική Έκπτωση αναπτυξιακού Ν.1892/90	2.193	-	-	-
Σύνολο	8.553	(6.997)	8.222	(3.313)
Συμψηφισμός	(4.233)	4.233	(422)	422
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	4.321	(2.764)	7.800	(2.891)

Ποσά σε χιλ €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Ο ΟΜΙΛΟΣ					
		Αναβαλλόμενος Φόρος Από Συνένωση Επιχειρήσεων	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)	1.1.2018				31.12.2018
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	3.358	(1.918)	(3.617)	123	(2.054)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	137	8	-	(22)	123
Συμμετοχές	667	-	-	(117)	549
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	12	144	-	(44)	112
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	(92)	(1)	(47)	(32)	(171)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	878	100	-	(7)	970
Κρατικές επιχορηγήσεις	(9)	(364)	-	47	(326)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	(42)	-	-	201	159
Φορολογική Έκπτωση αναπτυξιακού Ν.1892/90	-	3.305	-	(1.112)	2.193
Σύνολο	4.909	1.273	(3.664)	(962)	1.556

Ο ΟΜΙΛΟΣ				
		Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)	1.1.2017			31.12.2017
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	3.363		(5)	3.358
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	161		(24)	137
Συμμετοχές	667		-	667
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	11		2	12
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	(106)	15		(92)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	865		13	878
Ομολογιακά δάνεια	-		-	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	(11)		2	(9)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	17		(59)	(42)
Σύνολο	4.966	15	(71)	4.909

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

Η ανάλυση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 & 2017 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε χιλ. €	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	31.12.2018		31.12.2017	
	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση	Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	Αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	3.991	-	6.380	-
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	123	-	137	-
Συμμετοχές	1.004	-	851	-
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	112	-	12	-
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	-	(171)	-	(92)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	970	-	878	-
Κρατικές επιχορηγήσεις	-	(326)	-	(9)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	24	-	-	(174)
Φορολογική Έκπτωση αναπτυξιακού Ν.1892/90	2.193	-	-	-
Σύνολο	8.418	(497)	8.259	(275)
Συμφηφισμός	(497)	497	(275)	275
Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση / (υποχρέωση)	7.921	-	7.984	-

Οι κινήσεις των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων της Εταιρείας για τις χρήσεις 2018 & 2017 έχουν ως κάτωθι:

Ποσά σε χιλ €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	1.1.2018	Αναβαλλόμενος Φόρος Από Συγχώνευση Επιχειρήσεων	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2018
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.380	(1.918)	-	(471)	3.991
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	137	8	-	(22)	123
Συμμετοχές	851	-	-	153	1.004
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	12	144	-	(44)	112
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	(92)	(1)	(47)	(32)	(171)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	878	100	-	(7)	970
Κρατικές επιχορηγήσεις	(9)	(364)	-	47	(326)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	(174)	-	-	198	24
Φορολογική Έκπτωση αναπτυξιακού Ν.1892/90	-	3.305	-	(1.112)	2.193
Σύνολο	7.984	1.273	(47)	(1.289)	7.921

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	1.1.2017	Αναγνωρισμένες σε λοιπά Συνολικά Εισοδήματα	Αναγνωρισμένες στα αποτελέσματα της χρήσης	31.12.2017
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (υποχρεώσεις)	6.489		(108)	6.380
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.489		(108)	6.380
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	161		(24)	137
Συμμετοχές	851		-	851
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	11		2	12
Αποθεματικό αναλογιστικών αποτελεσμάτων	(106)	15	-	(92)
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	865		13	878
Κρατικές επιχορηγήσεις	(11)		2	(9)
Προβλέψεις-υποχρεώσεις	17		(191)	(174)
Σύνολο	8.276	15	(307)	7.984

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

5.16. Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας, τόσο οι μακροπρόθεσμες όσο και οι βραχυπρόθεσμες αναλύονται στον επόμενο πίνακα:

Ποσά σε χιλ. €	Ο Όμιλος		Η Εταιρεία	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μακροπρόθεσμος δανεισμός				
Ομολογιακά δάνεια	22.265	3.012	21.632	3.012
Μακροπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	-	829	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμου δανεισμού	22.265	3.841	21.632	3.012
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός				
Βραχυπρόθεσμα δάνεια τραπεζών	51.898	43.198	51.700	43.000
Βραχυπρόθεσμο τμήμα ομολογιακών και τραπεζικών δανείων	22.121	21.507	21.921	21.343
Σύνολο βραχυπρόθεσμου δανεισμού	74.019	64.706	73.621	64.343
Σύνολο	96.284	68.547	95.253	67.356

Επί των Ακινήτων του Ομίλου και της Μητρικής Εταιρείας υφίστανται εμπράγματα βάρη ποσού χιλ. € 87.250 και χιλ. \$ 25.500 έναντι δανειακών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση των χρηματοδοτικών υποχρεώσεων για τον Όμιλο και την εταιρεία, αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Υποχρεώσεις Δανειακής Μίσθωσης	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	3.841	64.698	8	68.547
Ταμειακές ροές :				
Αποπληρωμές	-	(3.308)	-	(3.308)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	4	6.000	-	6.004
Μη ταμειακές μεταβολές :				
Προσθήκες μέσω συνένωσης επιχειρήσεων	20.198	4.700	-	24.898
Αναταξινόμησης	(1.921)	1.921	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	143	-	-	143
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	22.265	74.011	8	96.284

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Υποχρεώσεις Δανειακής Μίσθωσης	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	3.012	64.343	-	67.356
Ταμειακές ροές :				
Αποπληρωμές	-	(3.143)	-	(3.143)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	-	6.000	-	6.000
Μη ταμειακές μεταβολές :				
Προσθήκες μέσω συγχώνευσης επιχειρήσεων	20.198	4.700	-	24.898
Μειώσεις από πώληση θυγατρικών	-	-	-	-
Αναταξινόμησης	(1.721)	1.721	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	143	-	-	143
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	21.632	73.621	-	95.253

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Υποχρεώσεις Δανειακής Μίσθωσης	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	25.794	5.666	-	31.460
Ταμειακές ροές :				
Αποπληρωμές	-	(5.278)	-	(5.278)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	-	43.000	8	43.008
Μη ταμειακές μεταβολές :				
Αναταξινόμησης	(21.311)	21.311	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(641)	-	-	(641)
Λοιπές Μεταβολές	-	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	3.841	64.698	8	68.547

	Η ΕΤΑΙΡΙΑ			
	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Υποχρεώσεις Δανειακής Μίσθωσης	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	24.997	5.169	-	30.166
Ταμειακές ροές :				
Αποπληρωμές	-	(5.169)	-	(5.169)
Αναλήψεις /εκταμιεύσεις	-	43.000	-	43.000
Μη ταμειακές μεταβολές :				
Αναταξινόμησης	(21.343)	21.343	-	-
Συναλλαγματικές διαφορές	(641)	-	-	(641)
Λοιπές Μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	3.012	64.343	-	67.356

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού του Ομίλου, την ημερομηνία του ισολογισμού είναι:

	31.12.2018	31.12.2017
Τραπεζικός δανεισμός	3,43%	1,71%

5.17. Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις στην Εταιρεία και τον Όμιλο αφορούν κατά κύριο λόγο τις μακροπρόθεσμες δόσεις για την υπαγωγή της Εταιρείας στο Ν.4178/2013.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Επιχορηγήσεις	1.229	-	1.229	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις Προμηθευτών	389	-	389	-
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις από Τέλη	56	111	56	111
Εγγυήσεις Ενοικίων	23	20	14	13
Λοιπές Υποχρεώσεις	-	12	-	-
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	1.697	144	1.688	124

5.18. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η κίνηση της καθαρής υποχρέωσης στον ισολογισμό του Ομίλου και της Εταιρείας έχει ως εξής:

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ποσά σε χιλ. €	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	3.253	2.711	3.196	2.711
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	-	-	-	-
	3.253	2.711	3.196	2.711
Ταξινομημένη ως :				
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	3.253	2.711	3.196	2.711
Βραχυπρόθεσμη υποχρέωση	0	0	0	0

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	2.711	2.615	2.711	2.615
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών από συγχώνευση επιχειρήσεων	340	-	340	-
Τρέχον κόστος απασχόλησης	217	152	160	152
Έξοδο τόκων	45	45	45	45
Επανεκτίμηση - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές στην εμπειρία	38	-	38	-
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	(114)	(51)	(114)	(51)
Παροχές πληρωθείσες	(108)	(65)	(108)	(65)
Κόστος προϋπηρεσίας	97	16	97	16
Διακανοσμοί/ Περικοπές	27	-	27	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	3.253	2.711	3.196	2.711

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων είναι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ποσά σε € 000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	217	152	160	152
Κόστος προϋπηρεσίας	97	16	97	16
Διακανοσμοί/ Περικοπές	27	-	27	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	45	45	45	45
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	386	213	329	213

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ποσά σε € 000	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	(114)	51	(114)	51
Επανεκτίμηση - αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) από μεταβολές στην εμπειρία	38	-	38	-
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	(76)	51	(76)	51

Η Εταιρεία ανέθεσε σε αναγνωρισμένους ανεξάρτητους μελετητές-αναλογιστές, να πραγματοποιήσουν εκτίμηση για τις υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από την υποχρέωση της να καταβάλει αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδότησης. Οι βασικές υποθέσεις της αναλογιστικής μελέτης την 31η Δεκεμβρίου 2018 έχουν ως κάτωθι:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,88%	1,65%	1,88%	1,65%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Πληθωρισμός	1,75%	1,75%	1,75%	1,75%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	16,32	16,79	16,32	16,79

Δημογραφικές υποθέσεις:

Οι υποθέσεις που παρουσιάζονται παρακάτω αφορούν στα διάφορα αίτια αποχώρησης από την ομάδα:

1)Θνησιμότητα

Έχει χρησιμοποιηθεί ο ελβετικός πίνακας θνησιμότητας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες.

2)Νοσηρότητα

Έχει χρησιμοποιηθεί ο ελβετικός πίνακας θνησιμότητας EVK2000 για άνδρες και γυναίκες τροποποιημένος κατά 50%.

3)Ηλικίες Κανονικής Αποχώρησης

Έχουν χρησιμοποιηθεί οι όροι αποχώρησης του Ταμείου Κοινωνικής Ασφάλισης που ανήκει ο κάθε εργαζόμενος θεωρώντας αναγνώριση κατά μέσο όρο 2 ετών υπηρεσίας σύμφωνα τη δυνατότητα που παρέχει ο ασφαλιστικός νόμος.

Τα ανωτέρω αποτελέσματα εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Ως εκ τούτου, εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% υψηλότερο, τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 7,13%. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών κατά 0,5% υψηλότερο τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 6,65%. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί επιτόκιο προεξόφλησης 0,5% χαμηλότερο, τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν υψηλότερη κατά περίπου 8,12%. Εάν είχε χρησιμοποιηθεί υπόθεση αύξησης αποδοχών κατά 0,5% χαμηλότερο τότε η συνολική υποχρέωση θα ήταν χαμηλότερη κατά περίπου 6,06%.

5.19. Ανάλυση λογαριασμών αποτελεσμάτων

Ο τομέας του τουρισμού στην Ελλάδα, κατά την διάρκεια του 2018, παρουσίασε σημαντική βελτίωση, καθώς παρατηρήθηκε άνοδος των αφίξεων και ταυτόχρονα των εσόδων από δωμάτια. Επιπλέον και τα έσοδα του επισιτιστικού τομέα (Food & Beverage) έχουν σημαντική αύξηση την τρέχουσα χρήση λόγω ανόδου των αφίξεων.

Στην ξενοδοχειακή αγορά της Σερβίας παρατηρείται επίσης σημαντική βελτίωση του δείκτη πληρότητας, αφού επανακάμπτει μεν η ζήτηση, βοηθούμενη και από τις νέες υποδομές ενόψει ένταξης στην Ε.Ε., (αεροδρόμιο, ιδιωτικοποίηση αερομεταφορά κλπ.), ενώ καταγράφεται οριακή μείωση της μέσης τιμής δωματίου συνέπεια έντονου ανταγωνισμού λόγω της λειτουργίας πολλών νέων ξενοδοχείων στην πόλη του Βελιγραδίου.

Η πληρότητα δωματίων στην αγορά ξενοδοχείων πολυτελείας της Αθήνας αυξήθηκε οριακά κατά 0,7% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2017 διαμορφώνοντας τον δείκτη στο 73,8% έναντι 73,3% το 2017. Η μέση τιμή δωματίου στα ξενοδοχεία αυξήθηκε κατά 8,8% έναντι του 2017, φτάνοντας τα € 170,99 έναντι € 157,14 το 2017. Κατά συνέπεια το έσοδο ανά διαθέσιμο δωμάτιο αυξήθηκε στα ξενοδοχεία πολυτελείας της Αθήνας κατά 9,6%, φτάνοντας τα € 126,13 έναντι € 115,11 το 2017 ενώ τα συνολικά έσοδα δωματίων αυξήθηκαν κατά 9,8% (λόγω και της αύξησης των διαθέσιμων δωματίων κατά 0,2%).

Αποτέλεσμα των ανωτέρω είναι η διαμόρφωση σημαντικών κονδυλίων των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων ως εξής:

- Ο **κύκλος εργασιών** του Ομίλου ανήλθε σε € 66.710 χιλ. έναντι € 62.731 χιλ. το 2017 σημειώνοντας αύξηση 6,34%. Στην μητρική Εταιρεία αντίστοιχα (Ξενοδοχείο «Μεγάλη Βρεταννία», King George για όλο το έτος και Sheraton Rhodes για μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2018) ανήλθε σε € 54.667 χιλ. από € 50.506 χιλ. το 2017, ήτοι αυξημένη κατά 8,24 % προερχόμενη κυρίως από τα έσοδα δωματίων (πληρότητα & μέση τιμή) συνέπεια πολιτικής σταθερότητας και αύξησης εισερχόμενου τουρισμού. Η συμμετοχή του King George ανήλθε σε εκ € 11,5 , έναντι εκ € 10,1 του 2017.
- Τα ενοποιημένα **μικτά κέρδη** ανήλθαν στο ποσό των € 28.762 χιλ. από € 25.602 χιλ. το 2017, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 12,34%, ενώ το περιθώριο μικτού κέρδους αυξήθηκε από 43,11% το 2017 σε 40,81% το 2018. Τα μικτά κέρδη της μητρικής εταιρείας διαμορφώθηκαν σε € 25.397 χιλ. έναντι € 21.682 χιλ. το 2016, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 17,13%. Το περιθώριο μικτού κέρδους της Εταιρείας ανήλθε σε 46,46% το 2018 από 42,93% την προηγούμενη χρονιά. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην μεγάλη αύξηση του κύκλου εργασιών και κατά συνέπεια στην βελτίωση των περιθωρίων κερδοφορίας λόγω των σχετικά σταθερών δαπανών μισθοδοσίας, κύριο συστατικό στοιχείο του κόστους πωληθέντων.
- Τα **λειτουργικά κέρδη του Ομίλου (προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων-EBITDA)** ανήλθαν στο ποσό των € 19.981 χιλ. έναντι € 17.551 χιλ. το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση σε ποσοστό 13,84%. Η σημαντική αύξηση του EBITDA αντικατοπτρίζει την επίδραση της σημαντικής αύξησης του κύκλου εργασιών. Στην μητρική Εταιρεία ανήλθε σε χιλ. € 15.681 έναντι χιλ. € 13.991 το 2017 παρουσιάζοντας αύξηση κατά 12,08% το οποίο οφείλεται στην αύξηση του κύκλου εργασιών. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων του Ξενοδοχείου Sheraton Rhodes έγινε για το διάστημα 1/11/2018-31/12/2018, περίοδος που το ξενοδοχείο παραμένει κλειστό (με μηδενικά έσοδα και σταθερές δαπάνες μισθοδοσίας) με συνέπεια το EBITDA της εταιρείας να επηρεαστεί αρνητικά κατά € 1.557 χιλ. ενώ η πλήρης ενσωμάτωση θα απέφερε αύξηση στο EBITDA κατά περίπου € 1.774 χιλ. Να σημειωθεί ότι και τα ξενοδοχεία της Σερβίας παρουσιάζουν θετικά EBITDA.
- Στα **λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα** περιλαμβάνονται κέρδη από αναστροφή απομείωσης της συμμετοχής στην εταιρία Τουριστικά Θέρετρα ποσού € 5,8 εκ. λόγω της σταδιακής εξαγοράς της και της επιμέτρησης του προϋπάρχοντος ποσοστού σε εύλογη αξία. Επιπλέον στη μητρική εταιρεία αναγνωρίστηκε ζημία απομείωσης στη συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία Excelsior ποσού € 1,08 εκ.
- Τα **Αποτελέσματα προ φόρων** του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε κέρδη € 15.671 χιλ. από € 12.128 το 2017. Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας ανήλθαν σε € 12.469 χιλ. έναντι κερδών € 10.843 χιλ. το 2017.
- Τα **καθαρά αποτελέσματα (μετά από φόρους και προ δικαιωμάτων μη ελεγχουσών συμμετοχών)** του Ομίλου ανήλθαν σε κέρδη € 12.391 χιλ. από κέρδη € 8.770 το 2017, ως συνέπεια

των ανωτέρω και της επίδρασης του φόρου ο οποίος ανήλθε σε έξοδο που € 3.281 χιλ. έναντι εξόδου χιλ. € 3.359 την χρήση 2017.

- Κατά τη διάρκεια της χρήσης για τον Όμιλο και την Εταιρεία, **οι επενδύσεις σε ενσώματα και άυλα περιουσιακά στοιχεία** ανήλθαν στο ποσό των € 6.158 χιλ. και € 5.532 χιλ. (2017: € 48.909 χιλ. και € 48.170 χιλ. αντίστοιχα που αφορούσε κυρίως την αγορά του ξενοδοχείου King George) και αφορά κυρίως την ανακαίνιση του King's Palace καθώς δαπάνες ανακαίνισης και προμήθειας εξοπλισμού των υπόλοιπων ξενοδοχείων.

Κύκλος Εργασιών

Στον κάτωθι πίνακα δίνεται ανάλυση των εσόδων του Ομίλου και της Εταιρείας ανά κύρια κατηγορία:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017
Έσοδα Δωματίων	44.759	41.057	36.918	33.166
Πωλήσεις Τροφίμων & Ποτών	18.659	17.561	15.332	14.149
Έσοδα SPA-Health Club	1.339	1.284	950	864
Έσοδα Τηλεφωνείου	26	37	15	26
Λοιπά Έσοδα	1.927	2.792	1.452	2.301
ΣΥΝΟΛΟ	66.710	62.731	54.667	50.506

Το **Μικτό Κέρδος** για τον Όμιλο ανήλθε σε:

	ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Ποσά σε χιλ. €				
Μικτό Κέρδος	28.762	25.602	25.397	21.682
Ποσοστό μικτού κέρδους	43%	41%	46%	43%

• Έξοδα ανά κατηγορία

Η ανάλυση των εξόδων ανά κατηγορία του Ομίλου και της εταιρείας, έχουν ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης
1.1 - 31.12.2018						
Αναλώσεις αποθεμάτων	7.729	43	17	5.679	-	-
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	15.750	2.770	1.016	12.325	2.581	992
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	652	4.744	4.941	642	3.496	4.447
Παροχές τρίτων	3.322	971	38	2.748	863	23
Φόροι - τέλη	317	637	18	317	628	5
Διάφορα έξοδα	3.546	411	904	3.034	340	810
Αποσβέσεις	6.580	497	-	4.472	497	-
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	52	-	-	52	-	-
Σύνολα	37.948	10.073	6.935	29.270	8.405	6.276

Για τη χρήση που έληξε 31/12/2018, στα έξοδα της διοίκησης του ομίλου και της εταιρείας περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους 22,5 χιλ. € που αφορούσε υπηρεσίες πέραν του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων.

	Ο ΟΜΙΛΟΣ			Η ΕΤΑΙΡΙΑ		
	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Κόστος πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης
1.1 - 31.12.2017						
Αναλώσεις αποθεμάτων	7.791	37	14	5.750	-	-
Αμοιβές και έξοδα προσωπικού	15.328	2.303	925	12.001	2.100	900
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	328	2.594	3.970	306	2.145	3.677

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

Ποσά σε χιλ €, εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά

Παροχές τρίτων	3.871	686	65	3.871	578	44
Φόροι - τέλη	523	145	138	523	138	127
Διάφορα έξοδα	4.203	1.622	1.098	3.344	761	825
Αποσβέσεις	4.983	325	-	2.927	325	-
Προβλέψεις εκμετάλλευσης	101	27	24	101	27	24
Σύνολα	37.129	7.738	6.235	28.824	6.074	5.597

Τα **Λοιπά Έσοδα και Έξοδα** του Ομίλου και της Εταιρείας αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Λοιπά Έσοδα				
Έσοδα από Επιδοτήσεις-Επιχορηγήσεις	89	13	89	13
Άλλα έσοδα Παρεπτόμενων ασχολιών	174	261	174	261
Έσοδα από Ενοίκια	788	733	334	333
Προμήθειες -Μεσιτείες	110	54	110	54
Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων	42	7	42	2
Τιμολογούμενες δαπάνες	122	158	122	158
Λοιπά έσοδα	104	36	26	14
Σύνολο Λοιπών Εσόδων	1.429	1.263	898	835

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Λοιπά Έξοδα				
Ζημιές από διαγραφές ανεπίδεκτων εισπραξιών	6	47	6	47
Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις & δικαστικές υποθέσεις	-	372	811	-
Ζημιές από καταστροφές-πωλήσεις παγίων	48	-	-	-
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	70	9	23	9
Φόροι προηγούμενων χρήσεων	-	13	-	13
Λοιποί φόροι	-	39	-	-
Λοιπά Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	-	22	-	22
Λοιπά έξοδα	133	147	41	14
Σύνολο Λοιπών Εξόδων	257	650	880	106

5.20. Χρηματοοικονομικά έσοδα/κόστος & λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Η ανάλυση των χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων του Ομίλου και της εταιρείας έχει ως ακολούθως:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Έσοδα τόκων από:				
- Τραπεζικές καταθέσεις	6	6	1	-
- Τόκοι πελατών	51	23	-	-
Χρηματοοικονομικά Έσοδα	57	29	1	0

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017	1.1 - 31.12.2018	1.1 - 31.12.2017
Έξοδα τόκων από:				
Υποχρέωσης αποζημίωσης προσωπικού	44	45	44	45
- Δάνεια τραπεζών	2.826	855	2.754	838
- Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1	12	-	-
- Λοιπά Τραπεζικά Έξοδα & προμήθειες	86	60	48	38
- Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	51	71	51	71
Χρηματοοικονομικό Κόστος	3.007	1.043	2.897	992

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα				
Κέρδη/ (ζημιές) εύλογης αξίας αποτίμησης συμμετοχής	5.892	-	5.892	-
Έσοδα από μερίσματα	-	-	-	300
Ζημιές από απομείωση υπεράξια-συμμετοχών-ενσώματων ακινητοποιήσεων	-	-	(1.082)	-
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	121	1.034	121	930
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	(317)	(135)	(301)	(135)
Σύνολο	5.696	899	4.630	1.095

5.21. Φόρος εισοδήματος

Το ποσό του φόρου στα κέρδη προ φόρων του Ομίλου και της εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τον σταθμισμένο μέσο φορολογικό συντελεστή που εφαρμόζεται στα κέρδη των ενοποιημένων εταιρειών. Η σχέση μεταξύ του αναμενόμενου φορολογικού εξόδου, βασιζόμενου στον πραγματικό φορολογικό συντελεστή του Ομίλου, και του φορολογικού εξόδου που πραγματικά αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων, έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017
Τρέχον έξοδο φόρου	2.319	3.317	1.968	3.000
Αναβαλλόμενος Φόρος Αποτελεσμάτων	962	42	1.289	277
Σύνολο	3.281	3.359	3.257	3.277

Ο ΟΜΙΛΟΣ	01/01-31/12/2018	01/01-31/12/2017
Κέρδη Προ Φόρων	15.671	12.128
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο /(έσοδο) με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	4.545	3.517
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	48	-
Επίδραση διαφορετικών φορολογικών συντελεστών σε άλλες χώρες	(213)	(251)
		-
Προσαρμογή για έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας		
- άλλα έσοδα απαλλασσόμενα φορολογίας	-	(340)
- άλλα μη φορολογούμενα έσοδα	(1.709)	-
Προσαρμογή για τα μη αφαιρούμενα έξοδα		
Μη εκπιπώμενες δαπάνες	630	663
Αναγνώριση έκπτωσης αναπτυξιακού Ν.1892/90	(1.112)	
Χρήση έκπτωσης αναπτυξιακού Ν.1892/90	1.112	1
Μη αναγνωρισμένες ζημιές χρήσης προς μελλοντικό συμψηφισμό	(15)	(139)
Λοιπά	(6)	(91)
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο ,καθαρό	3.281	3.359
Σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής	20,93%	27,69%

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2017
Κέρδη Προ Φόρων	12.469	10.843
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%
Αναμενόμενο φορολογικό έξοδο /(έσοδο) με τον θεσπισμένο φορολογικό συντελεστή	3.616	3.144
Επίδραση αλλαγής φορολογικού συντελεστή	547	
Προσαρμογή για έσοδα απαλλασσόμενα της φορολογίας		
- άλλα έσοδα απαλλασσόμενα φορολογίας		(454)
- άλλα μη φορολογούμενα έσοδα	(1.709)	
Προσαρμογή για τα μη αφαιρούμενα έξοδα		
Μη εκπιπώμενες δαπάνες	825	581
Αναγνώριση έκπτωσης αναπτυξιακού Ν.1892/90	(1.112)	-
Χρήση έκπτωσης αναπτυξιακού Ν.1892/90	1.112	-
Λοιπά	(22)	5
Πραγματοποιηθέν φορολογικό έξοδο/(έσοδο), καθαρό	3.257	3.277
Σταθμισμένος φορολογικός συντελεστής	26,13%	30,22%

5.22. Κέρδη / (Ζημιές) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη / (ζημιές) ανά μετοχή υπολογίστηκαν βάσει των κερδών / (ζημιών) μετά από φόρους και Μη ελέγχουσες συμμετοχές από τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες, επί του σταθμισμένου μέσου όρου του αριθμού των σε κυκλοφορία κοινών μετοχών της μητρικής κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου

Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των κερδών/ (ζημιών) ανά μετοχή:

Ποσά σε χιλ.	Όμιλος		Εταιρεία	
	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2017	01/01- 31/12/2018	01/01- 31/12/2017
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους της μητρικής	12.392	8.664	9.211	7.566
Σταθμισμένος μέσος όρος του αριθμού των μετοχών	21.364	21.364	21.364	21.364
Βασικά κέρδη / ζημιές ανά μετοχή (σε €)	0,5800	0,4055	0,4311	0,3542

5.23. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Καμία από τις συναλλαγές δεν εμπεριέχει ειδικούς όρους και συνθήκες και καμία εγγύηση δεν δόθηκε ή λήφθηκε.

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΙΑ	
	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Πωλήσεις υπηρεσιών				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	139	72	139	72
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	68	52	68	52
Σύνολο	207	124	207	124
Αγορές υπηρεσιών				
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	6	9	6	9
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2.143	439	2.143	439
Σύνολο	2.149	448	2.149	448
Υπόλοιπα Απαιτήσεων	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017

Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	0	514	0	514
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2	13	2	13
Σύνολο	2	527	2	527
Υπόλοιπα Υποχρεώσεων	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Από κοινού ελεγχόμενες εταιρείες	0	0	0	0
Άλλα συνδεδεμένα μέρη	2.118	83	2.118	83
Σύνολο	2.118	83	2.118	83

Τα ανοιχτά υπόλοιπα τέλους χρήσεως είναι χωρίς εξασφαλίσεις και η τακτοποίηση γίνεται με μετρητά. Δεν έχουν παρασχεθεί ή ληφθεί εγγυήσεις για τις παραπάνω απαιτήσεις.

Σημειώνεται επίσης ότι δεν υφίστανται μεταξύ της Μητρικής Εταιρείας και των θυγατρικών εταιριών ειδικές συμφωνίες ή συνεργασίες και οι τυχόν μεταξύ τους συναλλαγές διεξάγονται με τους εκάστοτε συνήθεις όρους, εντός του πλαισίου και των ιδιαιτεροτήτων κάθε αγοράς.

Για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018, οι εταιρίες του ομίλου δεν έχουν σχηματίσει πρόβλεψη για επισφάλειες οι οποίες να σχετίζονται με ποσά που οφείλονται από συνδεδεμένες εταιρείες.

Από τις ανωτέρω συναλλαγές, οι συναλλαγές και υπόλοιπα με τις θυγατρικές εταιρείες έχουν απαλειφθεί από τα ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου. Μεταξύ θυγατρικών εταιριών του Ομίλου υπάρχουν κατά το 2018 απαιτήσεις / υποχρεώσεις από δανεισμό αξίας € 1,1 εκ. Τα έσοδα / έξοδα τόκων του εν λόγω δανείου ύψους ανήλθαν σε € 28 χιλ. Επιπλέον έχουν απαλειφθεί και απαιτήσεις/υποχρεώσεις ποσού € 222 χιλ.

Οι αμοιβές των διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης ήταν οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Διευθυντικά στελέχη & μέλη Δ.Σ.				
Μισθοί - Αμοιβές	1.121	1.101	582	587
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	91	104	91	104
Bonus	282	398	282	398
Λοιπά	-	12	-	12
Σύνολο	1.493	1.615	954	1.101

Η σχηματισθείσα πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας περιλαμβάνεται ποσό ύψους € 146 χιλ. (2017: 77,8 χιλ.) που αφορά τα Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης ενώ στην κατάσταση αποτελεσμάτων έχουν καταχωρηθεί € 7,5 χιλ. (2017: 6,3 χιλ.).

Σημειώνεται, ότι δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ ή σε διευθυντικά στελέχη του Ομίλου και τις οικογένειές τους.

5.24. Παροχές προσωπικού

Οι παροχές προς το προσωπικό της εταιρείας και του Ομίλου έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. €	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2018	01.01-31.12.2017
Μισθοί - Bonus υπαλλήλων	14.946	13.784	12.072	11.075
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	3.712	3.184	3.318	2.817
Λοιπές παροχές προσωπικού	644	944	332	464
Πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού	233	645	176	645
Σύνολο	19.536	18.556	15.898	15.002

Ο αριθμός των εργαζομένων σε ημερομίσθιους και μισθωτούς έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
--	----------	------------

	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Μισθωτοί	510	517	264	263
Ημερομίσθιοι	401	350	401	350
Σύνολο	911	867	665	613

Στον ανωτέρω πίνακα απεικονίζονται οι εργαζόμενοι της εταιρίας κατά την 31^η Δεκεμβρίου. Το υποκατάστημα της εταιρίας που λειτουργεί στην περιοχή της Ρόδου, έχει ως αντιπροσωπευτική περίοδο την 30^η Σεπτεμβρίου, λόγω εποχικότητας. Κατά την 30^η Σεπτεμβρίου του 2018, το εν λόγω υποκατάστημα απασχολούσε 254 εργαζομένους. Ωστόσο, κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2018, ο αριθμός των εργαζομένων του, ανέρχεται σε 15 υπαλλήλους, οι οποίοι και συμπεριλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα.

5.25. Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

- Λειτουργικές μισθώσεις - Έσοδα

Ο Όμιλος εκμισθώνει γραφεία και καταστήματα με συμβάσεις μίσθωσης. Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των συμβατικών ενοικίων που θα εισπραχθούν τα προσεχή έτη:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν σε 1 έτος	304	310
Υποσύνολο 1: Βραχυπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	304	310
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν σε 2 με 5 έτη	526	542
Υποσύνολο 2	526	542
Λειτουργικές μισθώσεις που θα εισπραχθούν μετά από 5 έτη	354	212
Υποσύνολο 3	354	212
Υποσύνολο 4 (=2+3): Μακροπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	880	754
ΣΥΝΟΛΟ (=1+4)	1.184	1.064

Λειτουργικές μισθώσεις - Έξοδα

Η εταιρία έχει προβεί σε μακροχρόνια μίσθωση του ιστορικού ξενοδοχείου King's Palace, ιδιοκτησίας του ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΡΩΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ Α.Τ.Ε. («Α.Τ.Π.Π.Ε. Α.Τ.Ε.») για 30 έτη. Το μίσθωμα θα ξεκινήσει να καταβάλλεται από την έναρξη λειτουργίας του ξενοδοχείου το οποίο εκτιμάται ότι θα είναι στο τέλος της επόμενης χρήσης. Το ετήσιο μίσθωμα θα αποτελείται από το ελάχιστο ετήσιο μίσθωμα προσαυξημένο με 25% επί της διαφοράς του κύκλου εργασιών μείον του προτεινόμενου κύκλου εργασιών του επιχειρηματικού σχεδίου. Επιπλέον η εταιρία καταβάλει μίσθιο για ενοίκια γραφείων. Ακολούθως παρατίθεται ανάλυση των ελάχιστων συμβατικών ενοικίων που θα πληρωθούν τα προσεχή έτη:

Ποσά σε χιλ. €	ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 1 έτος	112	36
Υποσύνολο 1: Βραχυπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	112	36
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν σε 2 με 5 έτη	4.690	108
Υποσύνολο 2	4.690	108
Λειτουργικές μισθώσεις που θα πληρωθούν μετά από 5 έτη	33.240	-

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018

Υποσύνολο 3	33.240	-
Υποσύνολο 4 (=2+3): Μακροπρόθεσμες λειτουργικές μισθώσεις	37.930	108
ΣΥΝΟΛΟ (=1+4)	38.042	144

Η αναμενόμενη επίδραση από πρώτη εφαρμογή του ΔΠΧΑ 16» Μισθώσεις» αναφέρεται αναλυτικά στην σημείωση 2.1.2

Επίδικες υποθέσεις

α) Διοικητικές διαδικασίες για την αποζημίωση των πρώην ιδιοκτητών του οικοπέδου επί του οποίου το Ξενοδοχείο Hyatt (θυγατρική Εταιρεία BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE) και άλλες εγκαταστάσεις τρίτων ανεγέρθηκαν. Με βάση νέα δεδομένα που διαμορφώθηκαν στην δικαστική υπόθεση καθώς και την επιστολή του δικηγόρου, η εταιρεία υπολόγισε πως η εκτιμώμενη αξία της πρόβλεψης πρέπει να ανέλθει στο συνολικό ποσό των € 898 χιλ.

β) Δικαστικές υποθέσεις που έχουν ασκηθεί κατά της θυγατρικής Εταιρείας BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE αξίας 1,1 εκ. (μη συμπεριλαμβανομένων τόκων και προσαυξήσεων) και αφορά πρώην εργαζόμενους για την καταβολή αποζημίωσης λόγω τερματισμού της σχέσης απασχόλησης. Η Διοίκηση του Ομίλου θεωρεί πως δεν υπάρχουν λόγοι για την αποζημίωση όσον αφορά τον τερματισμό της σχέσης απασχόλησης, δεδομένου ότι και οι δύο ενάγοντες παραιτήθηκαν με δική τους βούληση. Η Διοίκηση της θυγατρικής Εταιρείας έχει δράσει και αυτή εναντίον των εναγόντων, και οι προανακρίσεις και για τις δύο διαμάχες δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα. Δεδομένου ότι οι υποθέσεις βρίσκονται ακόμα σε πρώιμο στάδιο, η τελική έκβαση δεν μπορεί προς το παρόν να εκτιμηθεί, και καμία πρόβλεψη δεν διενεργήθηκε στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

γ) Τέλος, ο Δήμος Ρόδου εξέδωσε πράξεις καταλογισμού Δημοτικών τελών για τις χρήσεις 2009 έως και 2018 συνολικού ποσού € 856 χιλ. Από το εν λόγω ποσό η εταιρεία αποπλήρωσε ποσό € 96 χιλ. και για το υπόλοιπο ποσό έχει αναγνωρίσει σχετική πρόβλεψη ενώ παράλληλα έχει ασκήσει προσφυγή.

Πέραν των ανωτέρω δεν υπάρχουν σημαντικές λοιπές επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία του Ομίλου και της Εταιρείας, πέραν των προβλέψεων που έχουν ήδη διενεργηθεί (§ 5.11).

Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις

Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου έχουν ως εξής:

Εταιρεία	Ανέλεγκτες Χρήσεις
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ "ΛΑΜΨΑ" Α.Ε.	-
LUELLA ENTERPRISES LTD	2011 - 2018
EXCELSIOR BELGRADE SOCIALLY OWNED HOTEL & CATERING TOURIST ENTERPRISES	2007 - 2018
BEOGRADSKO MESOVITO PREDUZECE	2011 - 2018
MARKELIA LTD	2011 - 2018

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των εταιριών του Ομίλου, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

Για τις χρήσεις 2011 έως 2018 η μητρική Εταιρεία και η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ Α.Ε. είχαν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994 και του άρθρου 65^Α του Ν.4174/2013.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς η μητρική εταιρεία και η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΡΕΤΡΑ ΑΕ έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης "χωρίς επιφύλαξη" για την χρήση 2017. Αναφορικά με τη χρήση 2018, ο φορολογικός έλεγχος βρίσκεται σε εξέλιξη και η σχετική Έκθεση φορολογικής συμμόρφωσης προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι

αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας.

Από τις επιχειρήσεις που έχουν ελεγχθεί από Νόμιμους Ελεγκτές και ελεγκτικά γραφεία για την εφαρμογή των φορολογικών διατάξεων επιλέγονται για έλεγχο υποθέσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 4174/2013, όπως ισχύει. Ο εν λόγω έλεγχος δύναται να πραγματοποιηθεί εντός του χρόνου που ισχύει το δικαίωμα της Φορολογικής Διοίκησης για έκδοση πράξεων προσδιορισμού φόρου.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των λοιπών εταιριών του Ομίλου, εκτιμάται πως δε θα προκύψουν ουσιώδεις πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις και δε διενεργήθηκε σχετική πρόβλεψη.

5.26. Εγγυήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία έχουν ενδεχόμενες υποχρεώσεις και απαιτήσεις σε σχέση με τράπεζες, λοιπές εγγυήσεις και άλλα θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας, ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Παραχωρημένες προσημειώσεις σε οικόπεδα και κτίρια για χορήγηση δανείων	48.850	48.850	48.850	48.850
Παραχωρημένες προσημειώσεις σε οικόπεδα και κτίρια για χορήγηση δανείων απορροφώντας θυγατρικής	38.400	-	38.400	-
Παραχωρημένες προσημειώσεις σε οικόπεδα και κτίρια για χορήγηση δανείων σε \$	25.500	25.500	25.500	25.500
Εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης υποχρεώσεων & ενέγγυες πιστώσεις	2.044	2.140	2.044	2.140
Εγγυητικές επιστολές εξασφάλισης υποχρεώσεων απορροφώντας θυγατρικής	1.480	-	1.480	-
Εγγυήσεις για λοιπά συνδεδεμένα μέρη	-	2.750	-	2.750

6. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, τα επιτόκια, οι τιμές της αγοράς κτλ.), πιστωτικός κίνδυνος και κίνδυνος ρευστότητας.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, δικαιώματα υπερανάληψης σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια προς τις θυγατρικές, τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

Από τη χρήση 2008 ο Όμιλος εφαρμόζει πρόγραμμα διαχείρισης των παραπάνω κινδύνων. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του Ομίλου που προκύπτει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζεται από τον Όμιλο, είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες του Ομίλου,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

6.1. Συναλλαγματικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Κύπρο και την Σερβία και το λειτουργικό του νόμισμα είναι το Ευρώ. Εντούτοις υπάρχει κάποια περιορισμένη έκθεση σε κίνδυνο συναλλαγματικών ισοτιμιών, κυρίως λόγω δανειακών και λοιπών υποχρεώσεων σε δολάρια. Ο κίνδυνος συναλλαγματικών ισοτιμιών αυτού του είδους προκύπτει από την ισοτιμία των παραπάνω νομισμάτων έναντι του ευρώ και αντισταθμίζεται μερικώς από αντίστοιχες υποχρεώσεις (π.χ. δάνεια) του ίδιου νομίσματος.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις σε ξένο νόμισμα, μετατρέπόμενες σε Ευρώ με την ισοτιμία κλεισίματος αναλύονται ως εξής:

	2018	2017
Ποσά σε χιλ.		
Ονομαστικά ποσά	US\$	US\$
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία	300	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(4.156)	(2.127)
Βραχυχρόνια έκθεση	(3.857)	(2.127)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία		
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις	(2.088)	(5.139)
Μακροχρόνια έκθεση	(2.088)	(5.139)
Σύνολο	(5.944)	(7.267)

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου.

Υποθέτουμε ότι πραγματοποιείται μία αλλαγή την 31η Δεκεμβρίου 2017 στη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ/Δολαρίου της τάξεως του 1,88% (2017: 2,49%). Τα ποσοστά αυτό βασίσθηκαν στη μέση μεταβλητότητα στην αγορά συναλλαγματικών ισοτιμιών για διάστημα 3 μηνών από τη λήξη κάθε χρήσης (31/12).

Σε περίπτωση όπου το € ανέβει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα, με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ.	2018	2017
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	109	107
Καθαρή Θέση	78	75

Σε περίπτωση όπου το € πέσει σε σχέση με το παραπάνω νόμισμα με το ως άνω αναφερόμενο ποσοστό, τότε στο αποτέλεσμα της χρήσης και στα ίδια κεφάλαια θα έχουμε την εξής επίπτωση:

Ποσά σε χιλ.	2018	2017
	US\$	US\$
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(105)	(110)
Καθαρή Θέση	(75)	(78)

Η έκθεση του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο ποικίλλει κατά τη διάρκεια του έτους ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών σε ξένο νόμισμα. Εν τούτοις η ανωτέρω ανάλυση θεωρείται αντιπροσωπευτική της έκθεσης του Ομίλου στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

6.2. Ανάλυση ευαισθησίας κινδύνου επιτοκίου

Οι μακροπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις αφορούν συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης με μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου (κυρίως Euribor και Libor).

Η πολιτική του Ομίλου είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στον κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση. Την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό της, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1,0% ή -1,0% (2017: +/-1%). Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις συνθήκες της αγοράς.

	01/01-31/12/2018		01/01-31/12/2017	
Ποσά σε χιλ. €	1,0%	-1,0%	1,0%	-1,0%
Αποτέλεσμα χρήσης προ φόρων	(824)	824	(500)	500
Ίδια Κεφάλαια	(585)	585	(355)	355
Φορολογικός συντ/στής	29%		29%	

6.3. Ανάλυση πιστωτικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων				
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	8.310	13.084	4.206	6.176
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	7.934	4.175	5.988	3.697
Σύνολο	16.243	17.259	10.194	9.873

Οι πωλήσεις του Ομίλου πραγματοποιούνται κατά κύριο λόγο μέσω Πιστωτικών Καρτών, οι δε πωλήσεις με πίστωση γίνονται κυρίως σε πελάτες με αξιολογημένο ιστορικό πιστωτικής συμπεριφοράς.

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικό πιστωτικό κίνδυνο. Ο πιστωτικός κίνδυνος για απαιτήσεις ρευστοποιήσιμες καθώς και για άλλα βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία θεωρείται περιορισμένος.

Η διοίκηση του Ομίλου θεωρεί ότι όλα τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία δεν έχουν απομειωθεί κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων είναι υψηλής πιστωτικής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλόμενων.

Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου δεν έχει ασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής ασφάλισης.

6.4. Ανάλυση κινδύνου ρευστότητας

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας του με προσεκτική παρακολούθηση τόσο των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές ζώνες, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 12 μήνες προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας που θα διακανονιστούν σε ταμειακή βάση έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ Ποσά σε χιλ. €	31.12.2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	51.900	190	22.122	143
Ομολογιακό Δάνειο	20.061	1.862	-	-
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	8	-	9	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	670	1.018
Εμπορικές Υποχρεώσεις	4.273	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	8.980	-	-	-
Σύνολο	85.222	2.052	22.801	1.161
Ποσά σε χιλ. €	31.12.2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	αργότερο από 5 έτη
Τραπεζικός Δανεισμός	43.177	177	849	-
Ομολογιακό Δάνειο	11.772	9.572	2.875	137
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	8	-	-	-
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	-	-	118	6
Εμπορικές Υποχρεώσεις	3.455	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.975	57	-	-
Σύνολο	65.387	9.806	3.842	143

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Ο Όμιλος κατά την 31/12/2018 είχε αρνητικό κεφάλαιο κίνησης, καθώς οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις του υπερβαίνουν τα κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού κατά € 72.595 χιλ. (μητρική € 77.884 χιλ.). Σημαντικό μέρος των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (81% σε όμιλο και μητρική) αφορά δόσεις μακροπρόθεσμου δανεισμού πληρωτέες στην επόμενη χρήση και βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Χωρίς να ληφθούν υπόψη οι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις, το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου καθίσταται θετικό κατά € 1.424 χιλ. και της εταιρείας αρνητικό κατά € 4.263 χιλ.

Στις 26/2/2019, η Εταιρία ολοκλήρωσε επιτυχώς την αναχρηματοδότηση των υπαρχουσών δανειακών υποχρεώσεων με τη σύναψη μακροπρόθεσμου κοινοπρακτικού δανείου ύψους € 80 εκ. Με την σύναψη του νέου δανείου θεραπεύεται το αρνητικό κεφάλαιο κίνησης της Εταιρίας και κατά επέκταση και του Ομίλου.

Επίσης, οι ανάγκες του Ομίλου και της Εταιρίας για Κεφάλαιο Κίνησης αναμένεται να καλυφθούν από τις λειτουργικές εισροές που αναμένεται να εισέλθουν στις επόμενες περιόδους καθώς παρουσιάζεται εποχικότητα στην δραστηριότητα του Ομίλου όπου η πληρότητα στους εαρινούς μήνες είναι σχεδόν διπλάσια από ότι την αντίστοιχη χειμερινή περίοδο.

Τέλος, οι δύο βασικοί μέτοχοι της μητρικής εταιρείας «NAMSOS ENTERPRISES COMPANY LIMITED» και «DRYNA ENTERPRISES 61,86%»), δεσμεύονται να καλύψουν ενδεχόμενες ανάγκες, παρά το γεγονός

ότι δεν θα χρειαστεί, σε κεφάλαιο κίνησης τουλάχιστον για τους επόμενους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία έγκρισης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της 31/12/2018.

7. Πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης κεφαλαίου

Οι στόχοι του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση του κεφαλαίου είναι οι εξής:

- να εξασφαλίσει την ικανότητα του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητα του (going-concern) και
- να εξασφαλίσει μια ικανοποιητική απόδοση στους μετόχους τιμολογώντας προϊόντα αναλογικά με το επίπεδο κινδύνου.

Ο Όμιλος παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	99.478	93.739	73.354	78.767
Πλέον: Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης				
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(8.310)	(13.084)	(4.206)	(6.176)
Κεφάλαιο	91.169	80.655	69.148	72.591
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	99.478	93.739	73.354	78.767
Πλέον: Δάνεια	96.284	68.547	95.253	67.356
Σύνολο κεφαλαίων	195.763	162.286	168.608	146.123
Κεφάλαιο προς Σύνολο κεφαλαίων	5/10	5/10	4/10	5/10

Μεσοπρόθεσμος στόχος του Ομίλου όσον αφορά τη διαχείριση κεφαλαίου, και μέχρι την αναστροφή του αρνητικού κλίματος είναι να διατηρήσει το δείκτη στα ίδια επίπεδα.

Ο Όμιλος ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, ο Όμιλος μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

8. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του Ισολογισμού

Η Εταιρεία στις 26 Φεβρουαρίου 2019 προέβη στην υπογραφή Σύμβασης Κάλυψης Κοινού Εμπραγμάτως Εξασφαλισμένου Ομολογιακού Δανείου διάρκειας δέκα (10) ετών και ποσού έως € 80 εκ. με τις «ALPHA BANK A.E.», «EUROBANK ERGASIAS A.E.» και «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.». Το δάνειο θα χρησιμοποιηθεί για την αναχρηματοδότηση υφιστάμενου δανεισμού της Εταιρείας, τη χρηματοδότηση μέρους του κόστους ανακαίνισης της ξενοδοχειακής μονάδας King's Palace και τη χρηματοδότηση επενδύσεων επί των ξενοδοχειακών μονάδων της εταιρείας. Οι όροι του ως άνω δανείου κρίνονται ιδιαίτερα ευνοϊκοί από πλευράς αποδόσεως και αντανακλούν την εμπιστοσύνη που δημιουργούν τα υγιή μεγέθη της επιχείρησης.

Πέραν του αναφερόμενου θέματος δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα από τη λήξη της χρήσης 2018 έως σήμερα.

Αθήνα, 24 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Οικονομικός Διευθυντής

ΓΙΩΡΓΟΣ ΓΑΛΑΝΑΚΙΣ
Α.Δ.Τ. Ξ 282324

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΙ 506406

ΚΩΣΤΑΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΖ 512473
Αδ. Λογ. Α' Τάξης 0010932

Z. Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης

Οι ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας, η έκθεση ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή και η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Εταιρείας www.lampsa.gr.

Οι ανωτέρω Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις θα παραμείνουν στη διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον (5) πέντε ετών από την ημερομηνία σύνταξής τους.